

پۆمان

تابووتى خۆلەمىش

دابان عەتار

پۆمان

تابووتی خوۆله میّش

دابان عه تار

ناوی کتیب: تابووتی خوځله میښ

نووسینی: دابان عه تار

بابهت:رږومان

نه خشه سازی بهرگ: نازا یوسف

تابلوئی بهرگ: روهوند جه عفر

نه خشه سازی ناوه رږوك: پیشه ووا

نۆبه تی چاپ: یه کهم

سالی چاپ: ۲۰۱۸

تیراژ: (۵۰۰) دانه

له بهرپوه بهرایه تی گشتی کتیبخانه گشتییه کان/ههریمی کوردستان

ژماره ی سپاردنی (۵۲۴) هی سالی ۲۰۱۸ ی پیدراوه

*خوینەری هیژا، ئازادی له کام
بهشی ئەم کتیبهوه دهست
به خویندنهوه بکهی و
ریزبهندی بهشهکان له دهست تو دایه...

به شی یه که م

گه پان

له پشتی په نجره کهوه درزیکم خستبووه پهره ده که و ته ماشام ده کرد. پالتویه کی ره شی له بهر بوو. شه پقه یه کی ره شی له سهر کرد بوو. ده موچاوی به ملیچچیکه ره ش پیچابوو، به لام دلنیام خوئی بوو. نه گهر نه و نه بوو، بوچی له گهل یه کهم هه نگاودا، که هاته ژووره وه، دلّم داخوړیا؟! بالای بهرز، هه مان پویشتنه هیواش و سه نگینه که ی! تاوه کوو نزیکتړ ده بووه وه لیّدانی دلّم زیاتر ده بوو.

له ره فه ی دووه زار کتیبی ژماره هه فده ی دهره ینا، کتیبیک بوو له سهری نوو سرا بوو (تابووت). ناوی نوو سهری به سهره وه نه بوو، من نوو سهری چیرۆکه که بووم و نه مویت بوو ناوی خوّم بنووسم، یه کهم نه زموونی نووسینی چیرۆکی درېژم بوو. چه ند په پره یه ک بوون، نه خشه سازیم بو کردبوون و له نیو دووبه رگم خنی بوون، تا وه ک کتیبیک دهر بکه ویت، دواتر له بهرده می

رهفهی ژماره دووهزار دامناوو. چیرۆکه که باسی له ولاتیکی کۆنی خه یالپی ده کرد، خه لکه که ی ئه وه نده وابهسته بوون به ولاته که یانه وه، له دیزه مانه وه به گیانی خوڤان و به خوڤن به رگریان لپی کردبوو، تا ئه وه ی له سه رده مپیدا کاربه ده ستانیتی خۆمالی ده سه لات ده گرنه ده ست، ده ست ده که ن به گنده لپی و بونیادنانی بیناکانی خوڤان له سه ر بلۆکی پاره، خیر و بیرى ولات تالان ده که ن و خه لکه که ده خه نه نیو برسیه تی و ترسیکی زۆره وه، به مه ش ده نگى ناره زایى خه لکی به رزده بیته وه، به لام ده سه لاتداران به نه ینى و به ئاشکرا ده که ونه کوشتن و هه تککردنى ئه وه ده نگانه. ولات ده که وپته دوخیکی چه قبه ستووه وه، زۆربه ی خه لکه که ی تووشی په شبینی ده بن، تا نوو سه ریك، له ولات پاده کات و سه ربرده ی ژپانی خو ی ده نوو سیته وه، که چۆن ده سه لاتداران له سه ر وتاره سیاسیه کانی هه تکی ده که ن.

کتیبه که ی هه لگرت، له سه ر کورسیه ک له به رانه ر ده رگای نوو سینگه که م دانیشته. خه ریکی خوڤنده وه ی کتیبه که بوو. به شیوه یه ک به ده ستیه وه گرت بوو، هه رکه سیك به ویدا تپه پریا ده یتوانی ناو نیشانی کتیبه که بخوڤنیتته وه. جار جار به چوارده وری خویدا ده پیروانی. منیش له و دیو په نجه ره ی نوو سینگه که مه وه ده گریام و به چاوم سه رتا پای جه سه ته ییم ده پشکنی. هه ستیک ده یجوو لاند، به بئ ئه وه ی هه یچ بلیم، بچم و باوه شی پیدا بکه م. هه ستامه سه ری پی، پامکرده لای ده رگا، پيش ئه وه ی ده ستم له

کیلونی دەرگا که گیر بیټ، وه ستام. ئاوینه له ژوره که مدا نه بوو. کاتیک نووسینگه کهم وه رگرت ئاوینه یه که له گوشه ی لای چه پی دەرگا هه بوو، به لام هه ر یه کهم رۆژ ئاوینه کهم لبرد، تاوه کوو به سه یرکردنی خۆم شیوه مم بیرنه که ویته وه. موبایله کهم دهرهینا، له کامیره ی پیشه وه یم کرده وه، قه یریک له روو خساری خۆم رامام، په شیمانبوومه وه له وه ی بچمه دهره وه. چوومه وه به رده می په نجه ره که و سه رنجم که وته وه سه ر ئه و پیاوه ده موچاو پیچراوه ی له به رانه ر نووسینگه کهم دانیش بوو. به ره به ره ئارامی خۆی له ده ست ده دا. کتیه که ی داخست، بۆ منی پروانی، وامزانی له و دیو په نجه ره که وه منی بینیه، بۆیه ئه و درزه ی خستبوومه په رده که وه دامخست. نه مویرا په رده که لاده م. بیئۆقره پیاسه م ده کرد. چه ند جاریک زۆرم له خۆم کرد، تاوه کوو دەرگا بکه مه وه و بچمه دهره وه، به لام پیش ئه وه ی بیکه مه وه، په شیمان ده بوومه وه. چوومه وه سه ر کورسیه کهم و ته ماشای وینه ی سه ر شاشه ی کۆمپیوته ره کهم کرد، فرمیسک شوپابه ی به ست. دهنگی نزیکبوونه وه ی که سیکم له پشتی دەرگا وه ژنه وت، راپله کیم! چاوه پڕی بووم له دەرگا بدا. دنیا کش و مات بوو، بۆ ساتیک وامزانی کات وه ستاوه، خامۆشیه کی سه یر بالی کیشا بوو! به دل حه زم ده کرد دەرگا بکاته وه، خۆی به ژوردا بکات و باوه ش له یه ک بدین، به لام له وه ش ده ترسام، کاتیک دەرگا ده کاته وه و من ده بینیت، نه مناسیته وه و ئه ویش وه ک ئه وانی دی به چاوی بیژ و به زه بییه وه له روو خسارم پروانیت!

بیروکی ئه وه م بو هات، کاتی ئه وه هاتووه نه شته رگه ری
جوانکاری بو پروو خسارم بکه م. به خو م گوت:

- ئه گه ر ده رگای کرده وه، خو می لی نه ناس ده که م، نا نابی
به مشیوه یه بمینیت.

ده نگی پیلاو دوورده که وته وه و به ره به ره ده نگه که کزتر ده بوو،
تا وه کوو ئه وه ی شوینه واریشی دیار نه ما. با، شوینه واره که ی تا
ئیستاش له خه یالدا نمدا نه خشبووه.

ده بوو پراکه مه ده ره وه و بانگی بکه م، کاتیک ئاوری بدابایه وه
خو م له باوه شی بنیم، به لام به شیوه یه ک تاسابووم توانای
جوولانم نه ما بوو. (ئیقا) خو ی به ژووردا کرد، منی له و دوخه دا
بینی. به ده سته کانم ده موچاوم داپوشی بوو، ده گریام. به په له
په رداخیک ئاوی بو پراگرتم، له باوه شی گرتم و ده ستی به قژمدا
ده هینا، وه ک دایکیکی میهره بان ده یلاواندمه وه. منیش وه ک
بیچوه پیشله یه ک خو م له ژیر بالی گرمۆله کرد بوو، شیتانه
ئه سرینم ده پرشت، به لام ئه مجاره شیان راستیه کانم له کنی
نه درکاندا!

-۲-

به جو شه وه له ده رگای کتیبخانه که چوومه ژووره وه. قاچم
ده رگای کتیبخانه که ی تپه پرا ند، بو نیککی جادووی لو وقی به کیش
کرد. کاتیک ده ستم به ر کتیبه که که وت، هه ستم به په نجه کانت

کرد، به لئی ئه وه خه یال نه بوو، به لکو راستی بوو، تۆ پیش من ئه و
 کتیبه ت له وئی دانابوو. ده زانی ههستم به شوینه واری گهرده کانی
 په نجه ت له سه ر کتیبه که ده کرد؟ ده شی ئه و ههستم خه یالیک
 بوو بی ت، وه لئی خه یالیک زیاتر له هه رشتیک له راستیه وه نزیك
 بوو. له لووتم نزیك کرده وه، تاوه کوو بۆنی بکه م. وه ک پۆح
 وه بهر مردوو یه کدا بکه نه وه، بوو ژامه وه. چاوم داخست و
 شوینه واری گهردی په نجه کانتهم هه لمژی، خانه به خانه ی پیره ووی
 هه ناسه م ژیا نه وه، وامده زانی بۆنی قژت ده که م. خرۆشابوو م!
 - ئه وه منم بهر گهرده کانی ئه و ده که وم؟! ئه و پرسیا ره
 رایچه له کاند م!

سه ردی ری کتیبه که م خوینده وه، به لام چ کتیبه ک! چه ند په ره یه کی
 ده ستنووس بوو، خزیندرا بووه نیو دوو بهرگه وه، له بهر ئه وه ی
 هوکاری گه یشتنم بوو به تۆ، به های له لام زۆر بوو.
 له سه ر ئه و میزه دانیشتم، که بۆ منت ده ستنیشان کرد بوو، له
 چاوه پروانیدا مامه وه. خۆم وا ده رده خست، خه ریکی خوینده وه ی
 کتیبه که م، به شیوه یه ک بهرزمکرد بووه وه، تاوه کوو ئه وانیه ی
 به ویدا تیده په رن بتوانن ناویشانی کتیبه که بخویننه وه. چاوم به
 چوارده وری خۆمدا ده سووراندا و سه رنجی ئه و که سانه م ده دا، که
 ده هاته نه ژوو ره وه.

ماوه یه کی زۆر له چاوه پروانیدا مامه وه، به لام له هیه ک کوئی ه ک دیار
 نه بووی. دلنیا بووم نزیکی، ئه وه ی زیاتر دلنیا ی ده کردمه وه لووتم

بوو، بۆنت تەواو وجودى داگیر کرد بوو. بە بى ئەوەی
بیانخوینمەوه، بە بېقەراری پەرم ھەلەدەدایەوه. لە بىئوقرەبی
خۆمدا خەریکبوو ئاوەزم لە دەست بەم. دەیان، بگرە سەتان
وینەى ھاتتەم لە خەيالى خۆمدا نەخشانە. وینەى ھەم دەکیشا،
کات دریزتر دەبوو ھەو و تۆیش دوورتر. کات نەدەرپۆشت، بو
خۆخافلانەن دەستم بە خویندەنەو ھى کتیبە ھە کرد. چىرۆكى زۆر
سەیر بوو، ھەستم دە کرد کاراکتەرى سەرەكى چىرۆکە ھە من بم،
یان ھەسىكى نىزىک لە چارەنووسى من بىت. پرسىارەکان ھوشیان
قانگ دام:

- ئەو چۆن چىرۆكى منى زانیو؟! كى ئەو چىرۆكەى بو
گىراو ھەو؟ دەكرى ئەو تەنیا خەيالەت و بوچوونى خوى بو
چىرۆكى من بىت؟ دەسى خەيالنىك ئاوا بچىتە نىو واقعەو؟!

پرسىارىكى سەیر بە مېشكەدا ھات:

- ئەى ئەگەر ئەو ھەسە ئەو نەبىت؟!

ئەو پرسىارە منى خستە نىو گومانەو، كى ھەىە چىرۆكى من ئاوا
بە وردى بزائىت؟ لە نىوان ئەو گومانانەدا وىل بووم. ئەگەر ئەوان
ئەو یارىبەیان رىكخستوو، ئەى چۆن بە نەىنىبەکانى نىوان
ئىمەیان زانیو؟ ئایا نایىت ئەوان ئەویان گرتىت و لە ژىر سزادان
ئەو نەىنیانەیان لىی دەرھىنایىت؟!

درزىک ھەوتە دەرگای بەرانبەرم، دلەخورپەم گرت، بەرەبەرە
دەكرایەو، چىم بىنى؟! مانگى من لەودىو دەرگا ھەو بە

دهرکهوت! چاوانم هه لگلوڤت، به لام خۆی بوو. به هه له داوان
 خۆم گه یانده کن دهرگا که، به بی ئه وهی یه ک قسه له ده مم بیته
 دهر وه باوه شم پیدایه کرد. سهرم بهر دهرگا کهوت، به ناگا هاتم!
 هیچ که سیکی لی نه بوو، به لکو ئه و وینه یه ی چه ند چرکه یه ک
 پیشتر بینبووم، خه یالیک بوو. ئایا خه یالیش بوئی هه یه؟ چونکه
 له و کاته دا به ته واوی نغروئی ئه و بوو بووم، وه ک ئه وه وا بوو بهر
 له چه ند چرکه یه ک له وئی بوو بیته، نه ک وینه یه کی خه یالی، که
 له سه ری مندا دروست کرا بیته.

بوئه که زۆر راسته قینه بوو. خودایه ئه وه چی بوو؟! ئیستاش
 باوه پرم وایه تو له و نزیکانه بوویت، لووتم هه رگیز له ناسینه وه ی
 بوئی تو دا به هه له دا ناچیت. ویستم له دهرگای به رانه رم بده م،
 لئیم نه دا، گریانیک قورگمی گرت. دلنیا بووم ئیتر نایه یته، به په له
 له کتیبخانه که چوومه دهر وه. (۱-۱)

-۳-

پوژانه خووم پیه گرتبوو، ده چوومه کتیبخانه که و چه ندین
 کاتزمیر له وئی ده مامه وه، کتیبیکم ده ست ده دایه و خۆم وا پیشان
 ده دا سه رقالی خویندنه وه م، به لام به دریزایی ئه و ماوه یه ی له وئی
 ده بووم، گوئی قوولاغ و چاوکراوه بووم، تاوه کوو ئه گه ر پئی به وئی
 کهوت، بیینم. هه رجاریک ده چوومه ئه وئی بوئی ئه و به ته واوی

لووقى دەخرۇشانى. زۆر سەيربۇوا! لەوانەيە ئەگەر ئەو بە
كەسىك بلىم نەك باوەرم پى نەكات، بگرە بە شىتیش ناوزەندىم
بكا، بەلام تەواو دىنباووم لەوہى بۇنى ئەو بوو.

ھەر كاتىكىش دەرگای ئەو ژوورە دەكرایەو، كە بەرانبەر دەرگای
سەرەكى بوو، دلم دادەخورپا! چەند جارېك بە فىلى جياچيا خۆم
لە پەنجەرەي ئەو ژوورە نزيك دەكردەو و ھەولم دەدا لە
كەلىنىكەو بەروامە ژوورەو، وەلى ھەرگيز كەلىنىكم لە نيوانى
پەردەكان نەدەدۆزىيەو. چەند جارېك لە ژوورەو گويم لە
ھەنسكىكى خنكاو دەبوو، لى ھەرگيز بوپرى ئەو ھەم نەدەكر
بچمە ژوورەو. ئەو پۇژانەي دەچومە كىبخانەكەو، كاتىك
دەگەرامەو، راستەوخۆ نامەيەكم بوى دەنوسى و تىيدا ئاماژەم
بە باسى چوونى خۆم بو ئەوتى دەدا، لە ھەموو نامەكاندا پاتەي
ئەو ھەم دەكردەو، ھەموو جارې بە ئومىدى بينىنى ئەو ھەم بو
ئەوتى دەچم. دواي ھەر نامەيەكم زۆر بە كورتى دواي لىم دەكر
ئارام بگرم، تا دەرڤەتتىكى گونجاو بو يەكتر بينىن دەدۆزىتەو.

بەيانىيەك ھەر لەو كاتەوہى بە ئاگاھاتبووم دلەخوورپەم لەگەلدا
بوو، شەوہەكەي خەونم بينبوو، لە خەوئدا: تابووتىك لەسەر
شانى چەند كەسىك بوو، بو گۆرستانيان دەبرد.

گۆرستانەكە بە گۆرستانەكانى ولاتى خۆمان نەدەچوو، ژنىكى
رەشپۇش لە دواوہيان دەرپۇشت. ژنىك سەرتاپاي رەشبوو، بالاي
و پى رۇيشتەكەي زۆر بە خۇشەويستەكەي من دەچوو، زۆر بە

وهستاوو، ده گریا. ده مویست هه لسمه وه و باوه شی پێدا بکه م،
 چه ندی هه و لکم دا نه مده توانی له جینگه ی خۆم بجوو لیم. نوتقم
 گیرا بوو. تا زیاتر دهنگی به رزده کرده وه، په ریشانت ده بووم! به
 بی ئه وه ی بتوانم له جیی خۆم بجوو لیم و نوقه شم لیوه ده ربیت.
 وه ک ئه وه ی دوو ده ست قورگمیان گرتبیت، به ره به ره نه فه سم
 ده گیرا و دونیا له پیش چاوم ته نگتر ده بووه وه. دهنگی ری
 رۆیشتنیک به ناگای هی نام، به ته نیشتمدا رت بوو، به ره به ره لیم
 دوورده که وته وه. له دواوه دیقه تم له و ژنه دا، هه مان به ژنوبالا و
 ری رۆیشتنی ئه وه ی هه بوو. ئه و بۆنه ی لیه وه په خش ده بوو، ری ک
 بۆنی خۆی بوو. به ته واوی خرۆشابووم! دلکم وه ک ئاوی سه رئاگر
 له سینه مدا قوولپی ده دا. به ته واوی هه ستم به دهنگی دلکم
 ده کرد، شیتانه خۆی به ناوه وه مدا ده کیشا. هه ناسه دانم پچرپچر
 ده بوو. به ره به ره به هه نگاوی له سه ره خۆ له من دوورده که وته وه
 و له ده رگای به رانه ر نزیک ده بووه وه.

هه ستامه سه ری. به چه ند هه نگاوی ک خۆم گه یاندی. له دواوه
 خاله سووره که ی لاملیم بین، زۆر شه ژام! وامزانی چوومه ته وه
 نیو خه ونه که م، ئاوری دایه وه، به ناگاهاتم، خۆم له سه ره هه مان
 کورسی بینیه وه. ئه و چه ند مه تریکی ما بوو بگاته ده رگا. له جیی
 خۆم هه لسام، به چه ند شه قاویکی گه وره و خیرا خۆم گه یاندی.
 زۆر ده ترسام بانگی بکه م، نه ک ئه وه ش هه مان خه ون بی و به و
 بانگ کردنه به ناگا ییم. ترسام به بینینی ئه و دۆخه ی ئیستا منی

تیدام نه مناسیته وه، یان په سندنم نه کات. ملیچچه کهم تا کوو نزیک
لووتم به زر کرده وه، شه پقه که شم زیاتر داگرته خواره وه.

له دواوهی وهستا بووم. زورم له خوّم کرد، به لام نه متوانی بیمه
گو. نه متوانی شانی بگرم و به هه موو بوونم باوه شی پیدا بکه م،
یان بگرم و خوّمی به قوربان بکه م. ده گریام و له دواوه سه رنجم
لیی ده دا، نه ویش وه ستابوو وه ک نه وهی ههستی به من کرد
بیّت. گویم له دهنگی هه نسکیکی خنکاو بوو:

- نا تکایه مه گری! به گریانت ویران ده بم. قوربانی چاوت بم،
تکااایه!

نازانم چهند خووله ک وهستاین، به بی نه وهی یه کی کمان
ورته یه ک له ده میه وه بیته دهر، جگه له وه هه نسکانه ی
هه ریه که مان له بهر خو مانه وه هه لمان ده دا. ده رگای کرده وه و
چووو ژووره وه. منیش له و جیگه یه وهستا بووم، له خه یالان
پوچوو بووم و ده گریام. نازانم وه ستانه کهم چهنده دریزه ی کیشا،
به بی ویستی خوّم له ده رگام دا، پیره ژنیک کردییه وه، به
ئینگلیزی گوتی:

- فهرموو، چوّن ده توانم یارمه تیت بده م؟

منیش پرساری نه وه م لی کرد، که ئایا ژنیکی گه نج هاتوته
ژووره وه، به لام نه وه به سه رسوو پرمانه وه وه لامی نه خیری دامه وه.
باوه رم پیی نه کرد، وه لی چاره یه کی دیکه م نه بوو.

بوچی باوه‌ری پئی نه‌که‌م؟ له‌وانه‌یه ئه‌و پروداوه‌ش وه‌ک
پروداوه‌کانی دیکه خه‌یالی‌ک زیاتر نه‌بوو بی‌ت. له‌وه‌ته‌ی
هاتومه‌ته ئیره ئومیدم له‌ ده‌ست نه‌داوه، وه‌لی پۆ‌ژه‌پۆ‌ژ بی
ئۆقره‌تر ده‌بم. سات دوا‌ی سات زیاتر گیرۆده‌ی خه‌یالاتی
سه‌یره‌یر ده‌بم! (۱-۱)

-۴-

سه‌رم لی شیواوه، نازانم ئه‌و پروداوانه‌ی به‌م دوا‌یه‌ پرووده‌ده‌ن
پراستی، یان خه‌یالن، خۆم وه‌ک کاراکته‌ریکی سه‌رگه‌ردان ده‌بینم،
له‌ ژێرده‌ستی چیروکنوو‌سیکی بیویژداندا بی‌ت، که‌ بو ئه‌وه‌ی
چیروکه‌که‌ی سه‌رنج‌راکیشه‌تر بکات، کاراکته‌ره‌که‌ی هه‌لده‌داته ئیو
دونیایه‌ک نا‌په‌ه‌تیه‌وه. به‌ ریگه‌دا ده‌پۆم تارمایی ئه‌و له‌گه‌لم
ده‌پوات، ده‌چمه سه‌رجیگه‌ی نووستن، له‌ نه‌نیستم پاده‌کشیت.
ته‌واوی بووم‌ی داگیرکردوو، به‌ بی ئه‌وه‌ی بتوانم پیی بگه‌مه‌وه.
هه‌میشه هه‌ست ده‌که‌م له‌ نزیکه‌مه‌وه‌یه و بانگم ده‌کات،
تیدا‌ماوم، ئه‌و چه‌ند‌جاره‌ی بینوومه‌ پراستی، یان خه‌ون بوون؟ له
یادگه‌ی مندا ئه‌وه ماوه‌ته‌وه، که‌ چه‌ند جاریک بینوومه، دلنیا‌بووم
خۆیه‌تی، وه‌لی ئه‌وه‌ی له‌ودا گۆ‌را بوو، پرووخساره‌ جوانه‌که‌ی بوو.
تینه‌ده‌گه‌یستم به‌ هۆی چیه‌وه پرووخساری شیویندرا‌بوو،
هه‌رچه‌نده ئه‌گه‌ر بلیم تن ناگه‌م هه‌ندیک پیکه‌نیناوی
ده‌رده‌که‌ویت، له‌ کاتی‌کدا پرووخساری منیش شیواوه، ئه‌وه‌ی

شیواندبوومی، که سیک نه بوو، جگه له خوم. ئیستا کاتیک به رانبر ئاوینه ده وه ستم و سه رنج له و گوشته ته نکه پواوه ی به شی لای راستی رووخسارم ده دم، له سه رووی بروکامه وه بو خواره وه ی چه ناگم شوږبووه ته وه، چاوی راستم ده رپوقیوه، چوارده وره ی گوشتیکی ته نک و پواوه به بی برو و برژانگ. زور ترسناک ده رده که وم، هه رکاتیک ته ماشای ئاوینه ده که م نه و ساته م به بیردا دیته وه، که بو پاراستنی گیانی خوم بریارمدا شیوم بشیویم، تاوه کوو بتوانم به دوا ی خوشه ویسته که مدا بگه ږم و بیدوزمه وه. له تورکیا بووم، روژنیکیان داوام له یه کیک له قاچاخچییه کان کرد، که هه ندیک تیزابم بو په یدا بکات. پاره یه کی باشم بو نه و مه به سته پیی دا. ئیستا، که ده چمه به رانبر ئاوینه دلنیا م له وه ی نه و رووداوه ی نه و شه وه راسته قینه بووه. هه رگیز ئاوا گومانم له رووداوه کانی ژیانم نه بووه، چونکه پی م وانه بووه خه ون و راستیم لی تیکه ل بیت، به لام له وه ته ی هاتوومه ته نه م ولاته زور رووداوی سه یرم به سه ر هاتووه، به شیوه یه ک رووداوه کانم لی تیکه ل ده بیت، راسته قینه م بو جیا نا کریته وه، له وانه یه نه وه ش هوکاره که ی نه وه بیت لیره زور خه یالی گه یشتن به خوشه ویسته که م ده که م. یه که م چرکه ی به یه کگه یشتنه وه مان وینا ده که م، به ده م ریگه وه به یادی نه وه وه ری ده که م، له کاتی نان خواردن به بیرکر نه وه له و پاروو ده جووم، له کاتی خه وتنیشدا به یادی نه و خه و ده چپته چاوه کانم، تا به ئاگا دیمه وه له گه ل نه ودا له ژووان دام. به خه یالی ویسالی یار،

گێژووێژه که للهی منی ههردهم خومار. ترسیکی زۆر ئهوکێ
گرتبووم، دهسته کانم ده لهرزین، دلم له پاده به دهه خیرا لێی دها.
چاوم داده خست، ده مویست بو چه ند خووله کیک بیری خۆم به
شتیکی دیکه وه سه رقالم بکه م و کاره که ئه نجام بده م، وه لئ ئه و
سه رقالم کردنه م چرکه یه ک درێژه ی نه ده کیشا، ده هاته مه وه نێو
هه مان دوخی نه فیه تیه وه، ترس بآلی به سه ر ده روونمدا کیشابوو.
به حال هه ناسه م دها. خه یالی شیوه ی پروو خسارم دوای
ئه نجامدانی کاره که له پێشچاوم لا نه ده چوو. هه ستم ده کرد له
خۆم ده ترسم. چوومه به ر ئاوینه که، بو دوایه مینجار ته ماشای
خۆم کرد، له شیوه ی خۆم رامام، چاوانم پرپر بوون له ترس. ویستم
شتیک به و پروو خساره ی نێو ئاوینه که بلیم، هه ستم کرد لێوی
خواره وه ی پیاوی نێو ئاوینه که له رزه یه کی کرد. به خوێ ئاره قه له
نێوچه وانی ده هاته خواره وه. چه ند جار یک ده ستی به رووی
خویدا هیئا، ئه سرین له چاوانیه وه پرچکه ی به ست. له و ده مه دا
چیرۆکیکم به بێردا هات. چیرۆکی ژنیک، که له تورکیا ناچار
ده بیته گر به رداته پروو خساری خۆی. پوژنیک له لایه ن که سیکی
نه ناسرا وه وه له هه ژماره که ی خۆمه وه نامه یه کم بو هات، له
نامه که دا ژنیک چیرۆکی سه رگه ردانییه کانی خۆی نووسی بووه وه،
به تاییه تی به هۆی جوانی پروو خساریه وه باسی له ده سترێژی
پیاوه کانی ده ور به ری کرد بوو. باسی له و قاچاخچیا نه کرد بوو، که
چۆن چه ندان پێگه یان تاقیکرد بووه وه، تا وه کوو له ئه نجامدا
خست بوویانه نێو یارییه کی گلا وه وه. سه ره تای یارییه که دوای

ئەوھى قاچاخچىيە كە دۇنيا دەپتەھە، كە ناتوانىت بە قسەى
خۇش پازى بىكات، ناچار دەپت سەرخۇشى بىكات، سىكىسى
لەگەلدا بىكات و فېدوئى كارەكەى تۆمار بىكات، تا دواتر وەك
ھەرەشەيەك لە دژىدا بەكارى بەپىت، ئەوئش ھەر بەوھە
نەوھەستابوو خۇى دەستدرىژى بىكاتە سەرى، بەلكو ھاورپىكانىشى
بۇ ئەو خوانە بانگىشت كىرەبوو. ئەو كچە لە چىرۆكەكەيدا باسى
لەوھە كىرەبوو بە فېلىك ئەو قاچاخچىيەى خىستەبووئە نىو ئەو
دۇخەوھە دەكوژىت، سىدى و يادگە ئەلىكتروئەكانى و
كۆمپىوتەرەكەى دەبات، دواى ئەوھى كۆمەلىك تاوانى دىكەى
تۆماركراوان تىدا دەبىنئەھە، لە شوئىك دەيانسووتىت.

لە ناخەوھە دەكولام. تاوانى بىر كىرەنەھەم لە دەست دا. دەستم بۇ
دەبەى تىزابەكە بەرد. پۇزاندە سەرى لای پاستى پوو خىسارم، پىش
ئەوھى كارەكە ئەنجام بەدەم، دەرگام بە كراوئەى بە جىھىشتەبوو،
ھاورپىكەم لى بەرەبووھە و ئاگام لە خۇم نەما.

ئىستا كاتىك باسى ئەو پووداھە دەكەم مچوركەم پىدا دى. سەرىم
بەوھە دى چۇن تاوانىومە كارىكى لەو شىوئە ئەنجام بەدەم.
لەوانەئە ئەو كەسەى ئەو نووسراوھەش دەخوئىنئەھە باوھە نەكات،
وھلئ ئاسايىە بۇ كەسىك لە جىگەى گەرم و نەرم دانىشتىت و بۇ
چىژ چىرۆكىكە بخوئىنئەھە باوھە بەو پووداوانەى من نەكات.
ئەوھە دۇخى پاستەقەنەى منە، تەننەت بۇ ئەوھە نانىووسم كەسىك
بىخوئىنئەھە، يان باوھەريان پى بىكات، بگرە ھەر ناشمەوئى

که سیک بیانینیت. ئەو پرووداوانه بۆ خۆم یادداشت دەکەم، تا دواتر لە کاتی خۆیندەوهەیان بەراوردی بکەم، بزانی کامەیان پروودای راستەقینەیه و کامەیان خەیاڵە.

بە پێویستی نازانی باسی ئەو دۆخە دەروونیەم بکەم، که دواى دەرچوونم لە نەخۆشخانە تێیکەوتم. دەشی پرسباری ئەو هەش دروست ببیت، که چۆن کاتیک منیان بۆ نەخۆشخانە بردوو، نەگیراوم، لە کاتیکدا بە قاچاخ چوو بوومە تورکیا؟ هەرئەوهەندە دەئیم قاچاخچییەکان لەبەرئەوهی شوینەکیان ئاشکرا نەبیت، دواى هاوارەکی من، گەیشتبوونە سەرم و منیان گواستبوووه بۆ نەخۆشخانەیه ک بە بى ئەوهی بهیئن که سیک شتیک لەبارەى ناسنامەى منوهە بزانییت. سەیری پرووخساری خۆم کرد، گریمانەى ئەوهی دەشی ئەو پرووخساره سووتاوەى چەند جاریک بینومە خۆى بیت، زیاتر لە راستییهوه نزیك دەبوو، لەوانهیه ئەویش هۆکاریکی بۆ ئەو سووتانەى هەبیت. گریمانهیهکی قیزهون خۆى بە میشکەدا کرد: لە کاتیکدا ئەویش ژنیکی زۆر جوان بووه و لە هەمان رێگەى قاچاخى داوه، مەگەر ناکرێ ئەویش چیرۆکیکی هاوشیوهی ئەو چیرۆکهى هەبیت، که که سیکی نەناسراو بۆ هەژماره کهمی نارد؟ ئەو گومانه تووشی رەشبینیم دەکات. بیزیک قورگم دەگریت.

دوو پرووباری فرمیسک لە چاوانهوه هەلدهقولین. خۆم لەو گریمانهیه دەدزمهوه، ئەوه هۆکاری سووتانی هەمان ئەو که سە

بیټ، که پیموایه خوښه ویسته کهم بیټ، نا دلنیا م خوښه قی! به لئ
لووتم له نیوان هه زاران، بوئی ئه و ده ناسیته وه، ههروه کو چوون
چوانم روانینه کانی ده ناسنه وه. شتیک له گوماندا
هیشتوومیه ته وه: ئایا به راستی ئه و که سه م بینوه، یان ئه ویش
به شیکه له خه یالآته کانی خووم؟

پیم سهیره چوون ناتوانم به راوردی نیوان راسته قینه و خه یال
بکه م!؟

بیرمکه وته وه، روژیکیان ته نانه ت دهستم بهر دهسته کانی که وت.
دلنیا م ئه و روژه دهسته کانیم گرت، به لام دواتر چی؟ ئایا دوا ی
ئه وه چی رووی دا؟ ئه و پرسیاره تووشی هه لوه سته م ده کات و
زیاتر ده مخاته گومانه وه، به شیوه یه ک، به خووم ده لیم:

- نه خیر ته نانه ت ئه وه ی دهسته کانیش ت گرتووه ئه و نه بووه،
به لکو خه یالیک ی خو ت بووه.

بو ئه وه ی لیم تیکه ل نه بن، با رووداوه کان له سه ره تاوه بگیرمه وه،
دواتر له سهریان ده وه ستم، تا له راستیه که یان دلنیا مه وه. نا، نا،
ئه و رووداوه ی کتبخانه که پینه ده چوو راسته قینه بیټ، ئاخ شیاو
نییه له ماوه ی چهند خووله کیندا چهند رووداویکی جیاواز له
دوو شوینی جیاواز به سه ره همان که س بین. ئاگام له وه نه ما بوو
له سه ره کورسییه ک له کتبخانه یه ک دانیش تووم، به لکو هه ستم
کرد له دواوه ی ژنیکی ره شپو ش ده روم، ئه ویش له دواوه ی

تابووتیکه وه ده پښت، چوار پیاوی په شپږ تابووته که یان
هه لگرتبوو، له ناکاو خوځم له نیو تابووته که دا بینیه وه، راچله کیم!

ئو ژنم بینیه وه، به لام ئه مجاره زور له نریکه وه، چه ند
هه نگوویک له کورسیه که ی من دوور که وتبووه وه، به ره وه ده رگای
به رانبرم ده پښت، مه گره ده کری ئو راسته قینه بوو بیت؟!
نه خیر باوه ر ناکم ئو جار یان راسته قینه بوو بیت، ده شی
به رجه سته بوونی ئو خه یالهی چه ند چرکه یه ک پښتری، یان
رووتر بلیم خه یالی به رجه سته بوونی خه ونه کم له پیشچاوم
بووه، دلنیام وابوو، چونکه کاتیک له ده رگام دا، ژنیکی
چرکه لانه ی به ته من کردییه وه، کاتیک پرساری که سیکی له و
شیویه م لپی کرد، به سه رسوورمانیکی زوره وه گوئی:

- که سی وا نه هاتوته ژووره وه.

سه رسوورمانه که ی ئه وه ی له من گه یاند، که به هه له دا چوو بووم
و ئو که سه ش راسته قینه نه بووه!

به لام ئه ی جاری دووم چی؟ له فروشگه یه ک شتم ده کری،
سه رقالی گه ران به دوا ی شته ویستراوه کاغدا بووم، کاتیک هه ستم
به بونی ئو کرد، دلنیابووم خوویه تی، ئاورم دایه وه هه مان ئو
ژنه بوو، که له کتیبخانه که دا بینیبووم، به ته نیشتمدا رته بوو،
دلّم داخوړیا! له خویشان چاوانم پرپر له فرمیسک بوون، ویستم
به هه موو ده نگم بانگی بکه م:

مه عشوق. گريمانه‌ی ئه‌وه‌م کرد، ئیستا ئاورده‌داته‌وه، پيش ئه‌وه‌ی
یه‌ک قسه‌ له‌ ده‌مم بیته‌ ده‌ره‌وه، باوه‌شم پیندا ده‌کات و به‌ کول
ده‌گريا، ئه‌و ده‌گريا و من ده‌گريه‌م، ئه‌و ده‌گريا و من ده‌گريه‌م،
وه‌ک ديمه‌نی فیلمه‌ ساخته‌کان نا، به‌لکو وه‌ک رووداویکی
راسته‌قینه‌ی دلّه‌ژین، ئیمه‌ پۆندک ده‌بارینین و ئه‌و خه‌لکه‌ی
ده‌وروبه‌ریشمان به‌ بینینی ئه‌و ديمه‌نه‌ ده‌خروشین، هه‌ندیکیان
باوه‌ش به‌وه‌ی تهنیشتیاندا ده‌که‌ن و ده‌گرین، هه‌ندیکی دیکه‌یان
چه‌پله‌مان بو لئ ده‌ده‌ن و ناتوانن سه‌رسامی خویان ده‌رنه‌پرن،
ئیمه‌ش به‌ ته‌واوی له‌ باوه‌شی یه‌کدا ده‌خروشین! ده‌گرین و
زیاتر یه‌کتري به‌ خو‌مانه‌وه‌ ده‌گوشین، به‌ شیوه‌یه‌ک ده‌بین به
یه‌ک، له‌وانه‌یه‌ له‌ یه‌کتريدا بتویینه‌وه. ئه‌و خه‌یالانه‌م درێژه‌ی
نه‌کیشا، خه‌ریکبوو سه‌ری ده‌سووراند(خۆرم هه‌لّه‌ات، شه‌وه‌زه‌نگم
به‌ جارێ، سه‌ری هه‌لگرت له‌ شه‌رمی نووری یاری) له‌ ژیر لیوه‌وه
ئه‌و دیره‌ شیعهره‌م ده‌گوته‌وه. به‌ ته‌واوی سه‌ری سووراند بوو،
شیتیکی زۆر سه‌یرم بیني! هه‌مان رووخساری نێو خه‌ونه‌که‌م بوو،
رووخساریکی سووتاو، به‌ شیوه‌یه‌ک سووتاو، ته‌نانه‌ت لیوه‌کانی
یه‌کپارچه‌ له‌گه‌ل گوشته‌که‌ی ده‌وروبه‌ری چووبوونه‌ نێو یه‌که‌وه
و لیک جوودا نه‌ده‌کرانه‌وه، به‌لام چ گوشتیک؟ گوشتیکی جوای
پر لۆچ، چاوانی وه‌ک دوو که‌لای قاوه‌یی به‌ بی برۆ و برژانگ له
نێو گوشته‌ پواوه‌که‌یه‌وه‌ ده‌رپلوقیبوون. به‌ شیوه‌یه‌ک کاریگه‌ری
سووتاویه‌که‌ له‌ سه‌ر لووتی ده‌رکه‌وتبوو، له‌وانه‌بوو هه‌ناسه‌دانی
له‌ ریگه‌ی لووتیه‌وه‌ سه‌خت کرد بیته‌.

ههردوو کمان تاسابووین! چاوانی فرمیسیکیان تی زا و بو خوارهوه
 ریچکه یان بهست، منیش به هه مان شیوه. کهسمان هیچمان له
 زار نه هاته ده ری، به لکو بو چهند خووله کیک ته ماشای یه کتریمان
 ده کرد و ده گریاین. دلنیا م ئه و بوو. هه ناسه یه کی قوولی هه لمژی،
 له پرمه ی گریانی دا و به خیراییه کی زور لیم دوور که وته وه. تا له
 چا و ن بوو، گویم له ده نگی هه نسک بوو. له جیی خۆم وه ک
 په یکه ری ک ره ق بوو بووم، نه توانام هه بوو بهر به پویشتی بگرم،
 نه قسه یه کم له دم هاته ده ره وه، له جیی خۆم وه ستابووم و
 ده گریام. نازانم ئه گهر که سیکی دیکه بووا یه له جیی من چی
 ده کرد؟ ئایا بویری ئه وه ی ده بوو ئه و دیمه نه بو دیمه نی به یه ک
 گه یشتنه وه بگوریت؟ دوا ی ئه و پروودا وه به لینم به خۆم دا، ئه گهر
 ئه مجاره بینیمه وه ده بی به هه رشپوه یه ک بووه دهستی بگرم و
 دلنیا مه وه له وه ی ئه و که سه ی من ده بینم خه یال نییه و
 راسته قینه یه. پوژیک به نیازی گه ران به دوایدا چوومه ده ره وه. به
 کو لانه کاندای ده سوورامه وه، سه رنجم له و ژنانه ده دا، که به
 ته نیشتمدا تیده پهرین، یان له دووره وه به ره و پرووم ده هاتن. له
 پرووخسار و به ژن و بالایان ورد ده بوومه وه. ئه و پوژه له سه ره تای
 ده رچوو غه وه له ئوردو گاکه، به بی ئه وه ی هوکاریک هه بی
 گه شبین بووم، هه ستم ده کرد ده بینمه وه.

زور گه رام، ته وا و ماندوو بووم، خۆم به باخچه یه کدا کرد، تا له
 ماندویه تیان به ته واوی نه فه سم لی برا. به ره به ره گه شبینی هه کم

ده گۆرا بۆ رەشبینیەکی ترسینەر. لەسەر کورسییەک دانیشتم، زۆر
شەكەت و ماندوو، چاوانم قورس بووبوون، دادەخران، زۆرم لە
خۆم دەکرد، بیانکەمەوه. دیسان دادەخرانەوه. ماوهیەک لە نێوان
ئاگایی و نائاگاییدا لە هاتوچۆدابووم. چەند جارێک ویئای ئەوهم
کرد، کە ئەو لە دوورەوه دەردەکەوێت و بەرەو رووم دێت، منیش
هەڵدەستم و دەستەکانی دەگرم، دەستی دەگوشم و باوەشم پێدا
دەکات، وەک دوو مندال دەستی یەک دەگرین و بە گۆرانی و
راکردن ئەو باخچەیه جێ دەهێلین.

دەفرین، دەفرین، تا دوور دەفرین، وەک دوو پەپوولە بال
دەگرین، ئاسمان دەکەین بە نیشتمان، بە باوەشی یەک پەنا
دەگرین. کەسێک لە دوورەوه دەرکەوت، لە پێشچاومدا لێل دیار
بوو، وەلێ گومانم لەوه نەبوو خۆیەتی. بەرەبەرە نزیک دەبوو،
لە دووری چەند مەترێک وەستا، سەرنجی کەوتە سەر من.
ویستی بگەڕیتەوه. چاوانم کردنەوه، بە هەڵداوان خۆم گەیاندى.
بەرانبەری وەستام، ویستم هاوار بکەم:

- هۆ نازیزی دلێ من!

بەلام نوتقم گیرابوو. سەرنجم لە چاوه پر فرمیسکەکانیەوه
دەگواستەوه سەر پێستە چرچەکەى رووخساری، زۆر بە خراپی
سووتابوو! وا دیاربوو دەیهوێ قسەیهک بکات، وشەکانی بوونە
چەند پرمەیهک و گریانێکی زۆری بە دوادا هات، خۆی بۆ نەگیرا،

پرووی خۆی سووراند و به خیرایی دوورکه و ته وه. ئاگام له خۆم نه مابوو، له دواوه تووند دهستیم گرت، مچورکه یهک به درکه په تکمدا پرتبوو. له نێو سینگمدا ههستم به فینکایه تیهکی زۆر کرد، پرووی خۆی سووراند و به گریانه وه خۆی هه لدايه نێو باوهشم، به خۆمه وه گووشی. له بهر فرمی سکه کانی سینگم ته پرته پربوو بوو. منیش ده گریام، به لام گریانی خۆشی. ههستم ده کرد ده فپرم، خرۆشابووم! دهنگی هه وره گرمه به ئاگای هیئام، پۆندکه کانم تیکه لی دلۆپه کانی بارانه که بوو بوون، باران به خور ده باری:

- من لی ره چی ده کهم؟ له م باخچه چۆله چ کاریکم هه یه؟ ئه دی ئه و چی لی هات؟

نه خیر نا کرێ ئه و بهرکه و تنه خه یال بوو بیت! ههستم به گه رمایی دهسته کانی کرد، به لی خۆی بوو، ئه ی چی لی هات؟ زۆر سهیره! به ته وای سهرم لی شیواوه، نازانم کام پرووداوه راستیه و کامه یان خه یاله، ئیستاش ته وای دلنیا م ئه و پرووداوه ی نێو باخچه که راستی بووه و بهریکه و تووم، به لام کاتیک ده پرسم:

- ئه ی چی لی هات؟ ده کهومه نێو گومانیکێ په هاوه، ون ده بم.

زۆر جار له خۆم ده پرسم:

- ئەى ئەگەر ئەو كەسە پرووخسار سووتاوهى چەند جارېك
بىنيومە خەيالېك زياتر نەبېت؟

ئەو گومانەم زياتر تۆخ دەبېتەو، چونكە دواى ئەوھى چىرۆكى
ئەو ژنەم خوئىندەو، كە لە توركيا ناچاربووبوو پرووخسارى خۆى
بسووتىنېت، ھەمان پرووخسار لە خەيالمدادروست بووبوو، بۆيە
ئېستا گومان دەبەم، ئەو ژنەى چەند جارېك بىنيومە خەيالې
خۆم بېت، نەك راستەقىنە، بەلام كاتېك لە خۆم دەپرسم:

- ئايا خەيال بۆنى ھەيە؟

دەكەومە نېو گومانېكى دىكەو، يان كاتېك بىر لەو دەكەمەو،
چۆن توانيومە ئەو پۆژە دەستى بگرم و لە باوھشى بگم، زياتر
سەرم لى دەشېوۆ و ون دەبم. (۱-۱)

-۵-

خەرىكبوو لە نېو خەيالە پەشەكانم ون دەبووم. ترسى
نەدۆزىنەو دەستى لە بىنەققام نابوو. ترسى ئەوھم ھەبوو
ئەوھش يارىيەك بېت و بە من كرا بېت.

بەردەوام ھەستم دەكرد كەسېك بە دوامەو بېت. بە ھەستەو
لە دەورى خۆم دەروانى، لەبەر دوو ھۆكار: دىنپامەو لە راستى
بوونى ئەو پرووخسارە سووتاو، لە راستى ئەوھش دىنپامەو
كەسېك بە دوامەويە و بەردەوام چاودېرېم دەكات. پرووخسارى

خۆم شیواند، تاوه کوو کەس نەمناسیتەوه و بتوانم وهک
کەسایه تییهکی جیاواز ژیانیکی جیاواز دەست پێ بکەم و له
دەستی زۆلمهکانی ئەوان دەر بازم بێت، بەلام ئەوه تا ئیستا لێم
بوونه ته فۆبیا یهکی تۆقینه ر و لیم نابنه وه. له خۆم ده پرسم:

- ئەوان چۆن من دەناسنه وه، له کاتیکدا پرووخسار و ناوی خۆم
گۆریوه؟

به خۆم ده لیم:

- مه گەر ئەو کەسه ی به ناوی خۆشه ویسته که ته وه نامەت له گەل
ده گۆریتە وه، خۆشه ویسته که ت نه بیت و یه کیک له وان بیت، به م
پێه به پێهکانی خۆت هاتویه ته ئیو یارییهکی نه گریسی
ئەوانه وه!

ئەوه ی ئەو گریمانه یه م له کن لاواز ده کات، گومانی راست بوونی
ئەو چه ندجار بینینه ی خۆشه ویسته که مه، بەلام ئایا به راستی
ئەوم بینیه؟ وهلامی ئەو پرسیاره ئارامی لیم بریوه، به رده وام
سه رقالی لیکدانه وه و گه رانه کاهم بۆ ئەوه ی وه لامم دەست
بکه ویت. ماوه یه که له ئیو ترس و دلە راوکییه کی له راده به دەر
دام، به جوړیک خه وم که مبووه ته وه، چه ندی ده که م ناتوانم به
ویستی خۆم بخه وم، به لکو زۆربه ی جار دوا ی ئەوه ی ته واو
شه که ت ده بم، له شوینیک خه وم لئ ده که ویت. له خۆم ده پرسم:
- بوچی دوا ی ئەوه ی چیرۆکی خۆم دایه ده ست پارێزه ره که،
تا کوو له دادگا بیته دۆسییه یه ک بۆ مانه وه م، به رده وام هه ست

بهوه ده کهم که سیک چاودیریم ده کات؟ ئایا ئه وه هۆکاره که ی ترسی خۆمه، یان ئه وان سیخوریان له دادگاکانی ئیره هه یه؟
ئه وئێ پوژئێ پرووداویک پرووی دا، که سه ره داویکی دایه ده ستم،
تاوه کوو شیکارکردنی پرسیاره کهم ئاسانتر بێت. کاتیک به ئاگا هاتم،
خۆم له پال دیواری فیرگه یه کی نیو ئوردوگا که بینیه وه. ده نگیک
پایچله کاندیم! ده نگی ئه و بوو به نه رمیه کی زوره وه ده یگوت
وه ره ئازیزم وه ره، منیش باوه شم کردبووه وه و به پاکردن بو کئی
ده چووم. با یاری به پرچی ده کرد. عه زیه دریزه که ی له دوایه وه
وه ک بالی کوتر بلاو بوو بووه وه و ده شه کایه وه.

پرووخساری نه سووتا بوو، به لکو هه مان پرووخساره مانگئاسا که ی
جارانی بوو، پیده که نی، پروومه تی به قوولدا چوو بوون و ددانه
برنجیه کانی به ده رکه وتیوون. بانگی ده کردم:

- وه ره ئازیزم.

به ده نگی منائیک به ئاگا هاتم، به ئینگلیزی ده یگوت:

- come here dear...

به به رده ممدا په تبوو، کاتیک گه یشته به رده مم به به زه یی و
قیزه وه ته ماشای کردم. ئه و ده نگی له ئامیره ده نگیه که ی ده ستی
منداله که ده رده چوو زور ئاشنا بوو، بگره هه مان ئه و ده نگی بوو،
که چه ند چرکه یه ک پيشتر له خه ونه که مدا بانگی ده کردم، ئه ویش
هه مان ده نگی خو شه ویسته که می هه بوو. راجله کیم! ئاهیکم هاته
به ر. گه شامه وه، به دوا ی منداله که دا رویشتم تا گه یشته فیرگه که،

خۆم گەیانده یه کێک له و مامۆستایانهی له و ده مه دا به ویدا
تیده په پری، لێم پرسى:

- ئه و کتێبه ده نگیه چیه؟

مامۆستا که وه لامی دامه وه:

- ئه وه خویندنه وه ی چیرۆکه بو هه ر ئاستیکى زمان به ئینگلیزى
له گه ل کۆمه لێک زمانى دیکه.

پرسیم:

- له کوی تو مارکراون؟

وه لامی دامه وه:

- ئه وه به ره مه می کتێبخانه ی نیشتمانیه، به شی کتێبخانه ی
ده نگیه که ی، ده توانی خۆت بچی و کاره کانیان له نزیکه وه
بینی...

هه رچۆنیک بێت سیدی ه کی له و شیوه یه م له کارگێری فیرگه که
وه رگرت. خۆم گه یانده شه قامی یوستن، خۆم به کتێبخانه ی
نیشتمانی دا کرد، که هه مان ئه و کتێبخانه یه بو وه موو رۆژیک
بو ی ده چوو م. ئه و ناو نیشانه و ئه و ده نگه ی چیرۆکه کانی به
کوردی ده خویندنه وه ته واو دنیای کردمه وه، که ئه و له و ییه. هیه
پرسیار یکم له باره ی ناوه که یه وه نه کرد، به لکو ته نیا داوا ی ئه و
کتێبانه م کرد، که به و شیوه یه به کوردی خویندراونه ته وه. له
ژووره که م دا دانیشتم و یه ک یه ک گویم بو کتێبه ده نگیه کان

گرت. ژماره‌یه‌کی زۆر کتییی ده‌نگی تۆمار کردبوو، له چیرۆکی منداڵانه‌وه بگره، تاوه‌کوو چیرۆک و پۆمانه‌ شاکاره‌کانی دونیا. چاوانم داده‌خستن و گویم ده‌گرت. چه‌ند پۆژیک له ژووره‌که‌م نه‌چوومه ده‌ره‌وه، به‌لکو ته‌نیا ئه‌و کاتانه‌ی به‌ ده‌م گوئیگرته‌وه خه‌وم لێ ده‌که‌وت و ئاگام له‌ خۆم نه‌ده‌ما، کاته‌کانی دیکه به‌رده‌وام گویم بۆ ده‌نگه‌که‌ هه‌لخستبوو، ته‌نانه‌ت له‌ کاتی نان خواردن و چوونه‌ سه‌رئاویش ئه‌و ده‌نگه‌ له‌ گوئییه‌که‌ماندا ده‌زرینگیه‌وه و به‌رده‌وام ده‌بوو.

ته‌نانه‌ت ده‌توانم بڵیم زۆربه‌ی کاته‌کانی خه‌ویشم ئه‌و له‌ ته‌نیشتم دانیشتبوو، چیرۆک و پۆمانی بۆ ده‌خویندمه‌وه، ئه‌وی پیش دا‌بران. هه‌موو جارێ کاتیک به‌ ئاگا ده‌هاتم، ئه‌گه‌ر ئه‌و ده‌نگه‌ نه‌بووایه، که‌ له‌ سیدییه‌که‌وه ده‌رده‌چوو، تووشی په‌شینییه‌کی له‌ پاده‌به‌ده‌ر ده‌بووم، به‌لام کاتیک گویم له‌و ده‌نگه‌ ده‌بوو، هانا‌یه‌کم ده‌هاتی، ئومیده‌وار ده‌بووم پۆژیک بیسینه‌وه. ئه‌و کتییه‌ ده‌نگیانه‌ دلنایان کردمه‌وه، که‌ ئه‌و ماوه‌ و لی‌ره‌یه. پۆژیک چوومه‌ کتییخانه‌که‌، پرسیارم له‌ باره‌ی خاوه‌نی ئه‌و ده‌نگه‌وه کرد. منیان بۆ کن ژنیک پینمایی کرد، که‌ به‌پۆیه‌به‌ری ئه‌و کارانه‌بوو، ژنیک‌ی سووره‌ی خرکه‌لانه‌ی چاو سه‌وز، قژی کورقی، تا بنا‌گوێ بوو، زۆر میهره‌بان دیاربوو. کاتیک خه‌نده‌ی ده‌کرد، به‌ هه‌موو بوونت ده‌که‌وتیه‌ ژیر کاریگه‌ری خه‌نده‌که‌یه‌وه، به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک ساخته‌ی پۆیه‌ دیار نه‌بوو، وه‌کو ئه‌و خه‌نده‌ ساخته‌نی باوه‌ و پۆژانه‌ ده‌یان بینین. پرسیارم له‌ باره‌ی خاوه‌نی ئه‌و

دهنگه وه کرد، وه لامي دامه وه، که خاوه نی ئه وه دهنکه له وی کار دهکات، ته نانهت گوتیشی پرۆژه ی ئه وه کتیبه دهنگیه فیکرکاریانه بیروکهی ئه وه بووه، گوتی:

- پیشت کتیبی دهنگیمان هه بوو، وه لئ به و شیوه یه بلاومان نه ده کرده وه، به تایهت بلاوکردنه وه ی له ئوردوگاکاندا به مه بهستی فیکراری زمانه که مان بو ئه وه که سانه ی هاتوونه و لاته که مان له لایه ن ئه وه پیشنیاز کراوه.

پرسیارم له باره یه وه کرد، زۆربه ی پرسیاره کاهمی وه لام دایه وه، به لام چیروکیکی جیاوازی بو ژیا نی ئه وه ژنه پینگوتم، که زۆر جیاوازی بو له و چیروکهی، من باوه ریم وایه چیروکی ژیا نی خاوه نی ئه وه دهنکه بوویت. دلنیا بووم ئه وه دهنکه دهنگی خوشه ویسته که ی من بوو، به لام سه یرم به وه دههات، که بوچی چیروکه که ی جیاوازه؟! له خۆم ده پرسی:

- ده شی دوو که س هه بن به و راده یه دهنگیان له یه ک بچیت؟
- مادام خوشه ویسته که م سه رهتا ناو نیشانی ئیره ی پی دام، دواتر لیره به ته وای هه ست به بوونی ئه وه ده که م، هه ست به بو نی ده که م، که واته ده بی ت ئه وه ژنه خوشه ویسته که م بی ت، به لام چیروکی خوی به شیوازیکی دیکه بو (ئیفا) گیرابیتته وه، بو نابیت، له کاتیکدا لیره هه زاران مرو ف ناچارن له پیناوی وه رگرتنی مافی مانه وه به چیروکی ساخته وه بژین؟

ئەو بابەتى چىرۆك گۆرىنە لە ىن من شتىكى ئاسايى نەبوو، چونكە كە مرۆف ناچار كرا حاشا لە ولاتى خۆى بكات، زۆر ئاسايە حاشاش لە چىرۆكى ئەو ژيانەى بكات، كە لە ولاتى خۆى بەسەرى بردوو. بەو مانايەى دەش مرۆفى ئاوا ەبىت، نەك بەو مانايەى كردهى درۆيهكەم پى دروست بىت، بەلام جارى وا ەهيه مرۆف ناچار دەبىت درۆ بكا...

ئەوھى لە ىن من ئاسايى نەبوو ئەو ەبوو: ئايا ھۆكارى بە جىھىشتنى من و ولاتەكەى ئەو ەندە چىرۆكىكى لاوازى لە پشتەو ەبوو، كە نەيتوانىوو ەك دۆسيەيەك پىشكەشى دادگاي بكات؟! دللى خۆم دەدايەو: دەش ھۆكارى ئەو رۆيشتنەى زۆر گەرەبىت، بەلام ئەو لەبەر ئاشكرابوون نەيوپرا بىت پىشكەشى دادگاي بكات. ئارامم لى ەلگىرابوو، داوام لە (ئىفا) كرد، كە شوينى ئەوم پيشان بدات، بەلام ئەو داواى لىبوردىنى لىم كرد. گوتى:

- ببوورە، تاو ەكوو لە خۆى نەپرسم ناتوانم پىت پيشان بەم، چونكە ئەو كەسىكى دوورەپەريزە و نايەويت لەگەل ەموو كەسىك پىو ەندى بەستىت.

گوتەم:

کاتیک ئەوەم بیست، دُنیا بوومهوه، که ئەو ژنه خۆی بێت، بۆیه
دریژەم پێی نەدا، سوپاسی (ئێفا)م کرد و لە کتییخانهکه
هاتمه دەرەوه، ئەو رووداوه وەک ئاهێک بۆ سیهکی بێ ئۆکسجین
وابوو، هیوایهک کهوتەوه نۆ دلهی بێقه رارم.

پۆژی دواتر چوممهوه، (ئێفا) دواى ئەوهی پێشوازییهکی گهرم و
گۆری لێ کردم، پێیگوتم:

- نایهوی ئاوا بیینیت، نهشتهرگه ریهکی ههیه، دهیهوی دواى
ئەو نهشتهرگه ریههه بیینیت.

بهو قسهیهی شله ژام! لێم پرسى:

- نهشتهرگه رى چى؟! چى بووه؟!

به نهرمیهوه وهلامى دامهوه:

- شتیکی وا نییه، نهشتهرگه رى جوانکاریهه، ههندیک گۆرانکاری
له رووخساری ئەودا پروویان داوه، نایهوی ئاواى بیینیت.

ئەو قسهیهی دُنیاى کردمهوه، لهو ژنه سووتاوهی چهند جارێک
بینیوووم. به خۆمم گوت:

- لهوانهیه ئەو رووخسار شیوانه سووتان نه بێت، به لکو شتیکی
دیكه بێت.

ئەو گرىمانەيەم لە نىوان ئەو پروداوانەى بىرم دەكەونەو زۆر
لاواز دەيىت. (۱-۱)

-۶-

ترس دەستى لە بىنەقاقام ناو، دوو جۆرە ترس بەگىرھىناو،
ترسى نەبىننەو، لەگەڵ ترسى ئەو تارمايەى بەردەوام بە
دوامەو، بە تايەت لەو كاتەو، چىرۆكى (تابووت)م
خویندوو، ئەو تارمايە لىم نايەتەو و ئەو كابووسە بەرم
نادات. دەترسم پيش ئەو، بە دیدارى خۆشەويستەكەم
شادەم، بەكەومە نىو ئەو تابووتەو. لە مردن نا، لە
پىكنەگەيشتنەو دەترسم. نەكا مردن پىگەم نەدات بەگەم ئەو
كۆتايەى لە پىناويدا كەوتە پى، لە پىناوى چىدا كەوتە پى؟
هەيھو، هەيھو! نامەوى باس لەو ئامانجە گەورانە بەكەم، كە لە
پىناويدا مى پىگەم گرتبوو بەر، بەلكو دەمەوى باسى ئەو
ئامانجە بەكەم، كە لە پىناويدا ناچاربووم سەربارى ئەو هەموو
سەختيەش ولات جى بەيلىم و بىمە ئىرە. تا ئىستاش تەليسى
ئەو گەشتەم بۆ نەشكاو! راسترە بلىم سەرھەلگرتن نەك گەشت.
ئەمشەو خەوم لى نەكەوت، بەلكو لە خۆشى ئەو، لە كۆتايى
چاوەروانى نىكدەمەو، لە گەيشتنە دیدارى نازىزترىن كەسم
نەك دەبەمەو (تا سەحەر حەيرانە شەو)، لە كاتىكدا شەوانى
دىكە تا سەحەر نالان بوو. پۆژانە بە بى ويستى خۆم پىكەكانم

ده یانبردمه وه کتییخانه که. نه ده چوومه نزدیک نه و نووسینگه یه یه
 (ئیڤا) ی لئ بوو، به لکو سه ره تا به ره و پرووی ده روزه که
 ده بوومه وه، که به شیش دروستکرا بوو، به خه تیکی درشت
 له سه ری نووسراو بوو، کتییخانه ی نیشتمانی، ناوی ولاته که ی به
 سه ره وه بوو. ده رگا که له سه ر سکه بوو، بو سه ره وه ده کرایه وه.
 ده چوومه ژووره وه، به ده سه ته چه پدا ده سوورامه وه، ده گه ی شتمه
 باخچه ی پیشه وه ی کتییخانه که، له وی په یکه ری کی گه وری
 پیاویکی پرووی لئ بوو، له سه ر چیچکان دانیشتبوو، بو پیشه وه به
 دیوی ژووره وه چه ما بووه وه، به شیوه یه ک وه ک نه وه ی ده ستی بو
 شتیک دریژ کرد بیت، پرگالیکی به ده سه ته وه بوو، خه ری کی
 نه خشانندی شیوه یه کی نه ندازه یی بوو، سه ری نزیک ی زوی
 بوو بووه وه. سه کویه کی نیومه تر پان به دریژایی باخچه که ی
 کرد بووه چند به شیکه وه، که نزیکه ی نیو مه تریش به رزبوو.
 هه موو پرۆژیک له گه ل ده ست کردن به ده وامی کتییخانه که،
 ده چوومه سه ر سه کوکه له نزدیک پیاوه که وه داده نیشتم و
 سه رنجم له وانه ده دا، که به ویدا تیده په پین و ده چوونه ناوه وه ی
 کتییخانه که. نه و په ری هه ولی خوم ده دا، به وردی سه رنج له
 پرووخسار و قه د و بالایان بده م.

جار جار خه یال ده یبردمه وه، زور دوور ده یبردم. وه نه بی نه وه نده
 به شینه یی و بی ترس و خه م دانیشتم، که ناوا خه یال
 بردبیتیمه وه، نه خیر، به دریژایی نه و ماوه یه ی چاوه پروان ده بووم،
 ترسیکم له گه ل بوو، به رده وام سه یری ده وروبه ری خوم ده کرد،

وهلئ چاره‌یه‌کی دیکه‌م نه‌بوو، جگه له‌وه‌ی چاوه‌پروان بم. تا خۆرئاوا‌بوون له‌سه‌ر سه‌کوکه‌ داد‌ه‌نیستم و سه‌رنجم ده‌دا. به‌ره‌و پروم ده‌هات، خه‌نده له‌سه‌ر لیوانی بوو، با یاری به‌ پرچه‌ خاوه‌که‌ی ده‌کرد، چاوانم پر‌بوون له‌ وینه‌ی ئه‌و، ئاهییکی خۆش هه‌ناوی دا‌گرتم. دل‌م به‌ جۆش هات بوو، ده‌کولام! خۆم پێ نه‌گیرا، هاوارم کرد:- ئازیزه‌که‌م!

هه‌نگاوه‌کانم ده‌یانویست بمفرین. که‌لله‌م پر‌پر‌بوو له‌ نیگاری ئه‌و هاته‌نی. باوه‌شم کرد‌بووه‌وه و به‌ره‌و پروی پ‌امده‌کرد، مینا پلینگیکی بریندار هاوارم ده‌کرد:- ئازیزه‌که‌م!

له‌شم زۆر سووک بوو‌بوو، خه‌ریک بوو با‌لم ده‌گرت. گه‌یستمه‌ به‌رده‌می، لێی پ‌انه‌مام، به‌لکو به‌ بێ ئه‌وه‌ی سه‌یری چاوانی بکه‌م، باوه‌شم پ‌یدا کرد، به‌ خۆمه‌وه ده‌گوشی، ده‌گریام:

- ئازیزه‌که‌م! قوربانی هه‌ناسه‌ت بم، تۆ له‌ کوێ بوویت؟!

وه‌ک جادووم لێ کرا بی‌ت، به‌ ته‌واوی له‌ دنیا دا‌برا بووم، له‌و سه‌رزه‌مینه‌ نه‌بووم، له‌و کاته‌ش دا‌برا‌بووم!

گه‌را‌بوومه‌وه بو‌ ولاتی خۆم و زه‌مه‌نیک به‌ر له‌ ئیستا، گه‌را‌بوومه‌وه شه‌وی پ‌ه‌رده، ئه‌وکاته‌ی بو‌ یه‌که‌مینجار توانیم پر به‌ دل‌ی خۆم باوه‌شی پ‌یدا بکه‌م و پ‌ایموسم! به‌ ته‌واوی نغرو‌بوو‌بووم. خه‌ریک بوو بو‌ ساتیک بگه‌مه ئارامی پ‌ه‌ها، ده‌نگیک به‌ ئاگای هینام، به‌ زمانی ئه‌و شوینه‌ گوتی:- تکایه‌!

ئەو دەنگە دەنگى ئەو نەبوو! ھەستم بە شەرمەزارى کرد، ئارەقەيەكى سارد لە تەوئلمەو شۆرابەي بەستە خوارەو، بايەكى سارد بە لاشەمدا پوچوو، گەيشتە ناخم. لەرزىك ناخى تەزاندا. كچەكە بە سەرسوورمانەو قەسە دەکرد و تەماشامى دەکرد، نەزمانى چى دەگوت، لەبەر ئەو نە زمانەكەيان نەزانم، زۆر باش زمانەكەيانم دەزانى، بەلكو لەبەر ئەوئى گويم ھىچ شتئىكى نەدەبيست، دەشى ئەو جوئىنى پيم دايت، چونكە رووخسارى توورەبوونئىكى زۆرى پيوە دياربوو، ھەر قەسە دەکرد، منيش لە جئى خوم وروكاس بووم و ھىچم نەدەبيست. سەرنجم لەسەر لئوانى نيشتەو، بە خئيرايى دەيجوولاندن، ھەستم بە رەقبوونى بەشى خوارەوئى لەشم کرد، بەرەبەرە رەقبوونەكە ھەلكشا، جەستەم مينا پەيكەرئىك، سەرم خەرىك بوو بئەقئىت. ئاگام لە خوم نەما، دەستئىك چاوانمى گرت بوو، چەند دەنگئىك بانگميان دەکرد، بە ئاگا ھاتم لە ئيو ئاپورايەك خەلكدا بووم. قومئىك ئاويان بە دەممەو کرد، كچەكە بەرانبەرم دانىشت بوو، بە سەرسوورمانەو تەماشامى دەکرد، بە نەرمى پئىمى گوت:

- تۆ باشى؟

بە سەر ئاماژەي باشبوونم بۆيکرد. كلئىنكسئىكى بوم راداشت، بە پەنجەي ئاماژەي بۆ دەمم کرد، پئش ئەوئى كلئىنكسەكەي لئى وەرگرم خونەويستەنە پەنجەي دوشاومژەم بەر دەمم كەوت، كەفئىكى سئى دەردابوو! دەمم سئى. دئىمەئىكى لەو شئوئەيە چەندانجار لە مئشكى مندا لەبەرگئىراوئەتەو، نازانم ئەوئەندە جارە

ئەو رووداوەم بەسەر داھاتۆتەو، یان ھەر یەكجەر روویداو و لە
میشکی مندا ئاوی لێھاتوو! دەبێ چەند جارێك پرووی داڤیت،
چونكە ھەر دیمەتیکیان دەھینمەو و پێشچاوی خۆم لەوێ دیکە
جایە. جارێك لە ھۆلە گەورەكە ی نزیك دەرگای پێشەوێ
کتیخانەكە بە ئاگادیم لە نیو ئاپۆرای خەلکی، بە ھەمان شیوہ
كچێك بەرانبەرم وەستاو و دەپرسی:

- تۆ باشی؟

- جارێك كچێکی بالابەرز، سپی، پرچ زەردی چاوشین...

- جارێکی دی كچێکی ئەسمەری قژلوولی چاوپەش...

- جارێکی دی كچێکی خڕكەلانە ی چاوبچووکی...

- جارێکی (دی) و جارێکی (دی) و جارێکی (دی)...

یەکی (دی) و یەکی (دی) و یەکی (دی)...

جارێك:

- لە نزیك دەروازە ی پێشەوہ...

ی (دی) - لە بەردەمی پەیکەرەكە ی باخچە ی پێشەوہ...

ی (دی) - لە ھۆلە گەورەكە ی نزیك دەرگای سەرەکی...

ی (دی) - لە قاوہخانەكە ی پڕپووی نھۆمی یەكەم...

ی (دی) و ی (دی) و ی (دی)...

(لە) و (لە) و (لە)...

جاریکی (دی) له نزیک نووسینگه که ی (ئیڤا) چاوم هه لئنا، کچیک
به رانبه رم چاوانی پر له ئاو بووبوون، به گریانه وه پرسی:

- تۆ باشیت؟

- ئاااای خوایه!

(ئیڤا) م بینی له تهنیشت ئه و کچه وه له سه ر چیچکان هه لقونجا
بوو، زۆر به شپزه یی ته ماشامی ده کرد. کاتیک چاوانم کرده وه،
هه ناسه یه کی هه لکیشا، خه نده یه ک نیشته سه ر لیوی. میان بو
نووسینگه که ی ئه و برد. دوا ی ئه وه ی به ته واوی ها تمه وه
سه رخۆم، پرسیا ری لیم کرد:

- چی بووه؟ ئه و دۆخه چیه تئیکه وتوویت؟!

بویم گپراهه وه:

- زۆر سهیره! هه ر به یانییه ی له شوینیک به ئاگا دیم، به بیرم
نایاته وه که ی خه وتوووم، دروستره بلیم که ی به لادا ها تووم.
شه وانه دوا ی ئه وه ی ماوه یه کی زۆر له سه ر جیگه گینگل ده ده م
و خه وم لئ ناکه ویّت، ئه و جیگه یه م لئ ده بیته دیو و درنج، ترسم
لئ ده نیشت. دیمه ده ره وه، ئه و پالتۆ ره شه م له بهر ده که م، که
پیکه وه کریمان. زۆر له گونجاندن و مۆدیلی جلوبه رگم نه ده زانی،
واته سه لیه یه کی باشم بو ئه و شتانه نه بوو، هه ر کاتیک
بچوو مایه شتیک بو خۆم بکرم، ئه وم له گه ل خۆم ده برد، بو

ئەوہی لە ھەلبژاردندا یارمەتیم بدات، ئەو پالتۆیەشم ئەو بووی
ھەلبژاردبووم. پێش ئەوہی پالتۆکەم لەبەرکەم، ماوہیەک لێی
رادەمام و ئەوکاتەم بێردەکەوتەوہ:

- پالتۆکەم تاقیکردەوہ، بەرانبەر ئاوینەکە وەستا بووم، ئەویش بە
خەندەییەکی دلرفینەوہ پیمی گوت:

- چ پێویستت بە تەماشاکردنی ئاوینە ھەیە، لە کاتیکدا
ئاوینەییەکی قسەکەر لە بەرانبەرتە؟!!

پیکەنی، چەند دێریکی دی لە یاقوتی دەمیەوہ پەخشبوون:

کە پشکووتی

گۆلی خەندە

دەنەخشم

کە دل پر بوو!

لە چاوانم،

خروشانم!

دەبەخشم خەندەییەکی خونچەیی لێوانی پشکوت. بە تیلە

چاویکی عەیارانە تەماشامی کرد.

- ئەى رەند ئەى عەيار، ئەى زالمى خوئىنخوار! (ئەو قسانە لە دەممەو دەرچوون) ئەوئىش هەناسەى قوولئى هەلمئى، دەستەکانى لەسەر يەك دانائ، خستىئە سەر سىنگى، چاوانى داخستن، وەك مندائىك بە ملاولادا خوئى بادا.

دەچمە بەر ئاويئە، پرووخسارى پياويكى نيوہ سووتاو دەردەكەويئ، فرمىسك زاوہ تە چاوانىەوہ. نيوہى پرووخسارى دەناسمەوہ، كە هى خوئمە، نيوہكەى دىكە ئەوہندە شىواوہ مرؤ بىزى لئ دەكاتوہ و بە بينىنى ترسى لئ دەنىشىئ. فرمىسكە قەتسىبووہكان خلؤردەبنەوہ. نايانسرپمەوہ، بەلكو وەك چەند شەوہ دىمە دەرەوہ و شەقامەكان دەكووتم. بە بئ ئەوہى بزنام بو كوي دەرؤم، وەك شەوگەرپىك، بە جليكى سەرتاپا رەشەوہ نوقى زوولمەتى شەو دەبم. (تروسكەى تيا بەدى ناكەم سەرنجم چەندە لىداوہ)* شەوى وا هەيە باران بە خوور دەبارىئ، وەلئ ئەوہ ئاماژەى هىچ بە من نادات و درىژە بە پياسەكەم دەدەم. باران تىكەل بە فرمىسكەكانم دەبىئ، كچ و كورپىكى گەنج بە پىكەنىنەوہ بە تەنىشتمدا تىپەر دەبن، هەردووكان لەژىر يەك چەتردان، كورەكە قوولئ لە كەمەرى كچەكە ئالاندووە، كچەكەش چەترەكەى گرتووە. هىچ پەلەكردنان پىوہ ديار نىيە، بە دەنگى بەرز قسان دەكەن و پىدەكەنن. خەيالم دەمگەرپىئىتەوہ...

ماشىئەكەمان لە لايەكى شەقام رادەگرت، تەنيا لە پىناو پياسەى بەر باران دەهاتىنە دەرەوہ و قوولمان لە قوولئ يەك هەلدەكىشا.

- لیگه پری با سه رما همانته زینتی، لیگه پری با بارانی میهره بانی بگاته
ناخمان، با ته او ته پربین، با همانشواته وه، با عیشقه که مان له
چلکی رۆژگار پاکبکه یینه وه، چلکی ژبانی رۆتین و سه رقالی
به رده وام و خه مساردی ده دینه ده م ئاو.

هاواری ده کرد:

- باران! باران!

به نه رمی وه لامیم ده دایه وه:

- به لی باران!

هه رده و کامان به یه که وه پرسیاریک له ده ممانه وه ده رپه پری: بارانت
پی چۆنه؟ به سه رسامیه وه له یه کامان ده پروانی! ماوه یه ک بیده نگ
ده بووین، بارانه که خیراتری کرد بوو، ئیمه ش تا ده هات زیاتر
ده خوساین، خامۆشی بالی کیشا بوو، جگه له ده نگی باران هیچ
ده نگیکمان نه ده ژنه وت، ئه و دۆخه ماوه ی چهند خوله کیک
به رده وام بوو، ته ماشای چاوانی یه کتیریمان ده کرد، سه رسامانه له
یه کتری راده ماین. ئه و ریکه وته سهیره چی بوو؟! ئه و پرسیاره
سهیره چی بوو؟! چۆن هه رده و کامان به یه که وه و له هه مان کاتدا
هه مان پرسیارمان کرد؟ زیاتر سه رسورماو بووین، کاتیک هه ر
یه که مان هۆکاری ئه و پرسیاره مان پروونکرده وه. بریارمان دا یه که م
مندالمان ته گه ر کوربوو ناوی بنیین باران، ته گه ریش کچ بوو ناوی
بنیین بارین. دوا ی ماوه یه ک دیکه تدان له چاوی یه کتری، خۆی
هه لدا یه باوه شم، خۆی گرمۆله کرد، له ژیر لیوه وه گوتی سه رمامه.

تهنیا من و ئەو لە شەقامە کە بووین. پالتۆکەم دانا و بە شانیم دادا.

باران ئێمەی خووساندبوو، دەستی یە کمان گرت و بەرەو ماشینە کە پامان کرد. تەم جامی ماشینە کە ی تەنی بوو، ئیستیک دەستەکانیم گرت و بە هەلمی هەناسەم هەولێ گەر مکردنەو هیم دا.

چۆقە ی ددانی دەهات. لە ماوە ی ئەو سێ سالی پیکەوێ ژیا نمان، هەر زستانیک شەو پیک ئاوامان هەبوو، شەو پیک لە بەر باران. هەموو جار پیک بەردەوام دەبووین، هەتا ئەو هەل دە لەرز ی و ددانەکانی بە یە کدا دەدان، ئینجا وازمان دەهینا و دەگەر پانەو، دواتر ئەو چەند پۆژ پیک لە جیدا دەکوت. هەر چەندە دنیابووین ئەو پیاسە یە تووشی نەخۆشی دەکات و لە جیدا دە یخات، بەلام لە تاو چپۆ ی ژێر بارانە کە دەست بەرداری نە دەبووین.

دوای ئەو شەو نە مینێهە، وەک ویلکە پیک بە دوایدا ویل بووم. دیوانە بووم، ئەگەر ئەو دیوانە یی نییە، ئەدی چیه؟ شەوانە شەقامەکان دەکووتم. خەو لە چاوانم تۆراو، مەگەر لە شە کە تیان خەو بماتەو. باو هەش بە خەیا لدا دەکەم، وینە یە ک دەبینم وادەزانم ئەو، گویم لە دەنگی قاقای کچ و کورە کە بوو لە گوئیە کائما دەزرینگایەو، سەرم هەل بێر ی، لەو سەری شەقامە کەو بە دەستە راستدا پینچیان دە کردەو. بارانە کە زۆر بە خووربوو بوو، خۆم دایە ژێر کە پری دوو کانتیک. گمە گمی

کوکوختیه ک سهرنجمی پراکیشا، له گوښه‌ی چه‌پی ژیر که‌پره‌که له‌سهر که‌رپووچی سهر ده‌رگا که‌هه‌لکورما بوو، چاوی له‌ ئاسۆ بری بوو. ته‌نیا من و‌ ئه‌و کوکوختیه ته‌نیا به‌ بووین، جریو‌ه‌ی چۆله‌ که‌ش نه‌ ده‌ بیسترا، ئه‌وه‌ی ده‌ بیسترا ده‌نگی په‌هیلّه‌ی باران و‌ گرمه‌گرمی هه‌ور بوون. له‌ کوکوختیه‌ که‌ پامام، بۆ ماوه‌یه‌ک له‌ گه‌لیدا که‌ و‌تمه‌ و‌تووژ، باسی ته‌نیا یی خۆم بۆ کرد، ئه‌ویش باسی ته‌نیا یی خۆی بۆم کرد. چاوانی هه‌موو شتیکیان درکاند، پیویست نه‌بوو زمانی هه‌بیّت، تا بتوانین ده‌رده‌ل بکه‌ین. به‌ره‌به‌ره پیلّوه‌کانم قورس ده‌بوون، ماسوولکه‌ی قاچم په‌ق ده‌بوو، ویستم هیز بده‌مه‌ خۆم و‌ هه‌لسمه‌وه‌، نه‌متوانم، له‌رزیک که‌وته هه‌ناومه‌وه‌. پیاویک له‌سهر سهرم وه‌ستا بوو، به‌ په‌نجه‌ی له‌ ته‌نگه‌می ده‌ژهند و‌ بانگمی ده‌کرد:-- کاکه‌؟ کاکه‌؟

به‌ ئاگاهاتم! دیاربوو شه‌وی پیشتر له‌ به‌رده‌می دووکانی ئه‌و پیاوه‌ خه‌وم لێ که‌وتبوو. هه‌ر شه‌ویک دوا‌ی ئه‌وه‌ی ئه‌وپه‌ری هه‌ولێ خۆم ده‌ده‌م و‌ خه‌وم لێ ناکه‌ویّت، ملی شه‌قامیک ده‌گرمه‌به‌ر، تا خه‌و ده‌مباته‌وه‌، به‌ شه‌قامه‌کاندا پیاسه‌ ده‌که‌م. به‌ کن مایکدا تیده‌په‌رم، له‌ ژووره‌وه‌ دایک و‌ باوکیک یاری له‌گه‌ل منداله‌ سێ سآله‌ که‌یان ده‌که‌ن. باوکه‌ که‌ له‌سهر چوارپه‌لی ده‌پروا، منداله‌ که‌ی له‌سهر پشتی خۆی سوار کردووه‌ و‌ به‌ ده‌نگه‌ده‌نگ ئه‌و ناوه‌ی به‌ جۆش هیناوه‌. ده‌نگی تریقانه‌وه‌یان دیمه‌نه‌که‌ی پر جوولّه و‌ په‌نگ کردووه‌. وه‌ی بابه‌ چه‌ند ماندوو بووم! باران له‌سهر پشتم

دادہ گرم، ماچیکی کولمہ سوورہ کہی دہ کہم، هاوژینہ کہم
پہرداخیک ٹاوم بو دینیت، بہ تہنزیکہ وہ بہ کورہ کہمان دہ لئ:۔
خۆشہ؟

باران زارہہ لڈینئ و چہند قسہ یہک بہ زمانہ مندالانہ کہی خۆی
دہ کا:

- ہہ چہ ہہ چہ، خۆسہ خۆسہ، بابہ ہہ چہ ہہ چہ...

سہرم دہ خورینم و تہ ماشای دہ کہم. بہ زمانیکی مندالانہ بہ
توورہ بیہ کی گالتہ نامیزہ وہ دہ لئیم:

- بابہ ہہ چہ؟ کورہ سہرخر عہیب ناکہی!؟

هاوژینہ کہم دہ داتہ قاقای پیکہ نین، منیش بہ ہہمان شیوہ.

کورہ کہمان بہ سہرسورمانہ وہ سہرنجمان لئ دہ دا. باوہ شی پئدا
دہ کہم و ماچارانی دہ کہم.

خۆی لہ باوہ شم دوور دہ کاتہ وہ:

- بابہ، ہہ چہ ہہ چہ.

ئہو قسہ یہی ناچارم دہ کات، دیسانہ وہ بیمہ وہ بہ ہہ چہ. سواری
پشتم دہ بیٹ، تاوہ کوو زیاتر دلئ خۆش بکہم، لاسایی کەر و
ئہسپ دہ کہمہ وہ، ئہویش قاقا لئدہ دا و هاوار دہ کات:

- ہہ چہ، ہہ چہ، ہہ چہ!

چیره‌ی ده‌رگا دیت، به ئاگادیم! به بی ویستی خۆم له ده‌روازه‌ی ماله‌که‌وه چوممه‌ته ژووره‌وه، ده‌رگای خانوو‌که‌یان ده‌کریته‌وه، راده‌چله‌کم! خۆم ده‌ده‌مه‌ په‌نای دارێک، پیاوه‌که‌ عه‌لاگه‌یه‌کی به‌ ده‌سته‌وه‌یه، له‌ نێو ته‌نه‌که‌ی زبله‌که‌ی ده‌نیت و بو ژووره‌وه ده‌گه‌رپیته‌وه. له‌ ژیر داره‌که‌وه سه‌رنج له‌ ژووره‌وه ده‌دا. هه‌ناسه‌ی ساردم بو‌و رۆژانی پر له‌ سۆز و خۆشه‌ویستی خۆمان هه‌لده‌کیشا. مندالێک پانتۆله‌که‌می پراکیشا، به‌ ده‌نگیکێ دله‌ه‌ژین گوتی:

- بابه‌؟ بابه‌؟

سه‌یری به‌رده‌می خۆم کرد، که‌سی لێ نه‌بوو. پشته‌سه‌رم س‌ر بوو، به‌ره‌به‌ره ماسوولکه‌کانی جه‌سته‌م په‌ق بوون، له‌رزین. کاتیک به‌ ئاگاهاتم له‌ بن دارێک که‌وتبووم، باران سه‌رتاپامی ته‌ر کرد بوو، له‌ ئاودا خووسا بووم. سه‌رم ده‌ئیشا، له‌شم داهێزرا بوو. به‌ لۆژه‌لۆژ بو‌و ته‌نیا‌یه‌که‌ی خۆم گه‌رامه‌وه.

شه‌وانم ئاوا ده‌گوزه‌را، رۆژانیش ده‌ها‌مه‌ ئه‌م کتیب‌خانه‌یه و له‌ مروّفه‌کانی ئیره‌ راده‌مام، به‌لکو به‌ پیککه‌وتیش بیت بکه‌ویته به‌رچاوم و پێی ئاشنا‌مه‌وه، راستیه‌که‌ی له‌و کاته‌ی به‌ ئاگا ده‌ها‌تم پێیه‌کانم به‌ بی ویستی خۆم پیکه‌ی ئیره‌یان ده‌گرته‌ به‌ر.

سهرتا له نزیک په یکه‌ری باخچه‌که، له سهر سه‌کویه‌که
داده‌نیشتم و سهرنجم له‌وانه د‌دا، که به‌ویدا تیده‌په‌رین. جاری
وا هه‌بوو له باخچه‌که‌وه به‌ره‌و پرووم ده‌هات.

- جاريکی دی له هوّله گه‌وره‌که‌ی پيشه‌وه له‌سهر قه‌نه‌فه‌یه‌ک
دانیشتبووم، له سهر په‌یژه‌کانه‌وه به‌ديار ده‌که‌وت و به‌ره‌و پرووم
ده‌هات.

- جاريکی دی له قاوه‌خانه‌ی رپړه‌وی نه‌ومی دووهم.

- نه‌مجاره‌ش له‌به‌رده‌م نووسینگه‌که‌ی تودا.

ده‌بيینم. بوّ نه‌وه‌ی دلنیا‌مه‌وه خه‌يال نييه، چاوانم هه‌لده‌گلوّفم،
کاتیک ته‌واو دلنیا‌ده‌بوومه‌وه، باوه‌شم ده‌کرده‌وه و به‌راکردن
به‌ره‌و پرووی ده‌چووم، نه‌ویش باوه‌شی بوّم ده‌کرده‌وه، یان به
سهرسوورپمانه‌وه لیمی ده‌روانی! هه‌موو‌جاره‌کان ده‌نگی‌کی ناخوښ
رای ده‌چله‌کاندم! ده‌نگیک، که ده‌نگی نه‌و نه‌بوو. به‌ناگا
ده‌هاتمه‌وه، کچیک به‌سهرسوورپمانه‌وه ته‌ماشامی ده‌کرد، به
خیرایی ده‌سته‌کانی و ده‌می ده‌جوولاند، به‌لام گوئی‌ه‌کانم هیچی
نه‌ده‌بیست. هه‌ستم به‌سربوونی پشته‌سهرم ده‌کرد، به‌ره‌به‌ره
ماسوولکه‌کانم ره‌ق ده‌بوون، ناگام له‌خوّم نه‌ده‌ما، کاتیک به‌ناگا
ده‌هاتمه‌وه، له‌نیو‌ناپوره‌ی خه‌لکدا بووم و یه‌کیک به‌په‌نجه‌کانی
ناوپرژیني ده‌کردم، یان که‌سیک له‌پشته‌وه چاوا‌می گرتبوو، له
تیو نه‌و‌ناپوره‌یه، هه‌رجاره‌و ده‌نگی هه‌مان نه‌و کچه‌ی که پيش

له هۆش چوون به دهنگی ئەو کچه راچله کیبووم، به نەرمییە کهوه
ده پیرسی: - تۆ باشی؟

ترسیکی زۆریان پێوه دیار بوو، هەر جاره ی رووخساری کچیەک به
هه مان ترسه وه لیمی ده پرسی. منیش ده مگوت:
- باشم، باشم...

کلینکسیکی بۆ لایم ده هینا، یان بۆمی پرا ده گرت و به پهنجە ی
دهستی ئاماژە ی به لایوه کانم ده کرد، تا شتیکی لێ بسپرمه وه،
لیک به لایوه کانمه وه هاته خواره وه، ده مم ده سپریه وه. (ئێقا) لێ
پرسیم:

- له که یه وه تووشی ئەو دۆخه بووی؟

وه لامیم دایه وه:

- له و کاته وه ی هاتومه ئەم ولاته، سنووری نیوان خه یال و
راسته قینه م لێ تیکه ل بووه، به لام ئەو له هۆشچوونانه له دوای
ئەو کاته وه دهستی پێ کردووه، که باسی نه شته رگه ری ئەوت بۆ
کردم و پیتگوتم دوای نه شته رگه ربیه که ئاگادارم ده که یه وه. له و
کاته وه هه موو رۆژیک دیمه ئەم کتیبخانه یه و هه موو رۆژیکیش
تووشی ئەو له هۆشخۆچوونه ده بم، جگه له وه ی شه وی وا هه یه
تووش ده بم و شه وی واش هه یه لیم تیکه ده چی ئایا به و هۆکاره
خه وم لیکه وتووه، یان خه و بر دوومیه ته وه.

کاتیك قسم ته واوکرد، دلۆپه فرمیسك له پشت چاویلکه خړه كانی (ئیڤا) وه دههاتنه خواره وه، په پړۆپه كی له جانتاكه ی دهرهینا، تا بیانسپړت. له و پړۆه وه دونیا په كی سهیروسه موره به سه ر مندا كرایه وه، (ئیڤا) بۆ ئه وه ی من سه رگه رم بكات، هه ولى ددها هه ر پړۆه ی به به شیكی كتیبخانه كه ئاشنام بكات. له ژیانم نه ك شوینی وام نه بینیبوو، به لكو هه ر باوهریشم نه ده كرد كتیبخانه په كی له وجوره هه بیئت. ئه وى بانكى زانیاریه بیشووماره كان بوو. منی ده برده نیو هو لیک، كه چه ندان مه تر دریز و چه ندان مه تر به رز بوو، هه تا چا و بری ده كرد كتیب له سه ر هفه به رزه كانی دانرا بوون، ده یگوت:

- ئیره ئه رشیفی میژووی ولاتانه، هه ر ولاتیك مه به سته ده توانی زانیاری له باره په وه به ده ست بینیت. ناوی ولاته كه ی خو م پیگوت. چه ندان كتیبی دانسقه ی پیشان دام، هه ندیكیان به زمانى خو م و ئه وانی دی به زمانى ئه وان نووسرا بوون، زور به وردی باسیان له میژووی ولاته كه م ده كرد، ته نانه ت هه ندیك له كتیبه كان به تاییه ت باسی ده روون و بیركردنه وه كانی سه ركرده و تاكه كانی ولاته كه م بوون، هه ندیكی ديكه تاییه ت به زمان و كولتووری ولاته كه م بوون. زانیاری له باره ی وردترین شته وه له سه ر هه ر ولاتیك له وى پاریزرا بوو. ئه و كتیبخانه سه مه ره په تووشی سه رسووپمانیكی له پاده به ده ری كردم، زاری خو م داپچری بوو، گوئییه كانم قوولاغ كرد بوو، گویم بۆ زانیاریه كانی (ئیڤا)

راگرت بوو. بردمیه نیو هوئی گه وره ی واوه، که به هه زاران کتیبی
لی بوو، ده یگوت:

- ئەم هوئی تایبه ته به زانیاری له باره ی ئاژه لانه وه، ئەمه یان
له باره ی جوگرافیای ولاتانه وه یه. ئەم هوئی یان هه زاران کتیبی
تیدایه له باره ی زانستی پزیشکیه وه. ئەمه یان له باره ی زانستی
ئەندازه وه، ئەمه یان له باره ی زانسته کانی دیکه...

دواتر بردمیه به شی کتیبخانه ی ئەلکترۆنی، ملیۆنان کتیب له و
به شه دا ئه رشیف کرا بوون. جگه له ملیۆنان دۆکیومینتی میژوویی
له باره ی زۆربه ی ولاتانی جیهان، دواتر منی برده کتیبخانه
دهنگیه که، به هه زاران ریکۆردی کتیبی دهنگی له وی ئه رشیف
کرا بوون، پئی گوتم:

- بیرۆکه ی خویندنه وه ی کتیبه کان به دوو زمان بو فیرکاری ئەو
زمانانه هی (جوان)ی دۆستت بووه، سه ره تای کاره که ش به وه
دهستی پێ کردووه چه ند رۆمانیکی به زمانی ئیمه و زمانی خۆتان
خویندووه ته وه، دواتر پرۆژه که فراوانتر بووه، به شیوه یه ک، ئیستا
بو زۆریک له و زمانانه ی په ناهه نده یان لێره هه یه کتیبی دهنگیمان
بو زۆربه ی ئاسته کان هه یه. کاتیک ناویم بیست مچورکه م پێدا
هات، فرمیسک له چاوم زا.

دوا شوین بردمیه ژووریکی به ته وای تووشی سه رسوورمانی
کردم، ژووری ئه رشیفه دهنگیه کان، به لام چ جوژه دهنگیک؟!
ئهوئی ئه رشیفی کتیبی دهنگی نه بوو، به لکو ئه رشیفی دهنگی

زیندوووکان و دیارده و شتهکانی جیهان بوو! له سهرهتای ئه و سالانهوه، که قهوان پهیدا بوو، دهنگی زۆر شتیان تۆمارکردبوو، تا ئه م سهردهمه ش. بۆ نمونه دهنگی خوورپی ئاوی کانیه ک له ولایتیکی پوژه لاتی سالی ۱۹۵۵، دهنگی فرینی فرۆکه له سالانی جهنگی جیهانی دووهم له ئاسمانی ئه لمانیا، دهنگی یه کیک له بازارهکانی شاریک له ولایتیکی ئاسیایی، دهنگی کهو له چیا یهکانی کوردستان له سالی ۱۹۹۱ تۆمار کرابوو. دهنگیک نه مابوو به بایه خه وه تۆماریان نه کرد بیّت! منی له سهر کورسییه ک دانیشانده، گوتی چاوت دابخه و گویت بکه ره وه. خشه خشیک هات، دواتر خۆم له بازاریکی گه وه له شاریکی ولاته که م بینیه وه. یه کیک هاواری بۆ کالاکه ی ده کرد، دهنگیکی دوورتر بۆ کالاکه ی خۆی، له ولاتره وه دوو که س قسه یان ده کرد، به ته واوی که و تمه نیو بازاریکی قه ره بالغه وه. به زمانه که ی خۆی گوتی:

- ئه مه یه کیک له بازاره قه ره بالغهکانی شاریکی ولاته که ی تۆیه له سالی ۱۹۶۶ تۆمار کراوه (ئیثا وایگوت).

به ته واوی به دیار دهنگه کانه وه چه په سابووم! ئه و زمانه ی به کاریان ده هیئا چه ندان وشه ی نامۆی تیدا بوو، له گه ل ئه وه شدا زمانی ولاته که م بوو، وام دانا ئه و وشانه پیشت له زمانی نه ته وه که مدا هه بوون، به لام به تپه پرینی کات مردوون و ئیتر به کار نه هاتوون، ئیستا بۆ من نامۆ درده که وتن. هه رگیز به خه یالیشما نه هاتبوو، کتیبخانه یه کی ئاوا بوونی هه بیّت، به لام

له بهر ئه وهی به چاوی خۆم بینیم باوه پرم کرد. ئیستاش پۆژانه (ئیڤا) ده بینم و چهند جارێک لێی ده پرسمه وه، که ئایا به راستی شتی ئاوام بینوووه و بیستوووه، یان ئه و شتانهش به شیکن له خه یاله کانی خۆم، به لام هه موو جارێک دلنیام ده کاته وه، که به لێ شتی وام بینوووه و بیستوووه.

ئه مپۆ بریاره (جوان) بیته وه و له ژوو ره که ی (ئیڤا) چاوم پێی بکه ویت، له و کاته وه (ئیڤا) به پۆژ سه رقالم ده کات، پۆژانه که متر تووشی له هۆشخۆچوون ده مه وه، به لام شه وان هه هه وه کو خۆم، هه ره وه ک پێشتر تووشی خه وزران ده بم و به شه قامه کاندای وێل ده بم، تا له کۆلانی، شه قامیک، باخچه یه ک، به رده می دوو کاتی، مالیک، چیشته خانه یه ک... تاد، خه وه ده مباته وه...

دوینێ شه و بریارما نه چمه ده ره وه، له ژوو ره که ی خۆمدا خۆم سه رقالی خویندنه وه کرد، به لام دلیم بیئۆقره لێی ده دا، خه یال زوو زوو ده ییرمه ئه و کاته ی، که قه رار بوو له نووسینگه که ی (ئیڤا) چاوم به جوانی نازیم بکه ویت. چه ندان وینه ی یه که م دیدارم له خه یالی خۆمدا کیشا، به لام باوه پرم به هه یچیان نه کرد. شه و درێژ ده بووه وه، منیش بیئۆقره تر ده بووم.

- دوینێ شه و هه رچه ند زوو چوومه سه ر جیگه، به لام خه و له چاوانم تۆرا بوو، وه ره س بووم، ئه وه نده م تل دا، بیسوود بوو. کتیبیکم ده ست دایه، خۆم سه رقالی خویندنه وه کرد، به لام به شیوه یه ک په رت بووم، نه مده زانی چی ده خوینمه وه. زوو زوو

خه یالم دەرۆیشت، وینای یه کترینینه وه مانم ده کرد، له خه یالداغدا دۆخی ههردوو کمانم ده کیشا، به لام چهند ههولم دا نه متوانی دهستی بگرم، ههردو موویست دهستی بگرم و به ناگا دههاتم. ئیستا دوو کاتژمییری ماوه بو خوره لاتن، به لام هیشتا نه خه وتووم و خه ومزراوه، خۆم ده گوپم، ئهوپه پری ههولی خۆم ده دەم، جوان دهرکهوم، ههرحهنده رووخساریکی دزیوم ههیه، گوئی پێ نادهم. ئیستا به دلخۆشی ده چمه دهرهوه، زۆر دلم خۆشه، که دواي ئه وهه موو چاوه پروانیه، بریاره دواي چهند کاتژمییریکی دیکه چاوم پیی بکهویت. ده بی ئه وه یه ک دوو کاتژمییره به شهقامهکاندا پیاسه بکه م. له ژیر لیوه وه فیه له ئیستای ده دەم، له چیشتهخانه که ی به رانه بر ده روزه ی کتیبخانه که نایک ده خۆم و چاوه پری ده بم، تا کاتی یه کتر بینینه که دیت، ههرحه ند دلنیام تا ئه وه کات خۆم بو ناگییری و زووتر خۆم به کتیبخانه که دا ده که م. (۱-۱)

.....

پهراویژیکی سه خیف

* (ئه وه خویننه رانه ی تا ئیره یان خویندوو هه ته وه و مه به سه کانی گێرانه وه که یان لینه ئالۆزکاوه، با ئه م پهراویزه نه خویننه وه)

لهوه سه خيفتر نيبه، نووسهر ناچار بئت پروونكردنهوه بو
نووسراوه كاني بدات، بهم ئاواهيه به پي ئه و بوچوونه مئيش
سه خيفم.

له بهرتهوه شيوازيكي ئاسانتر نازانم، ئه و پروونكردنهوه ده نووسم
و پروونكردنهوه ي (دى) بو پروونكردنهوه كه م نانوسم، چونكه
ئه گهر دريژه بهم ياربه بدهم، ئه وكات گيرانه وه كانم ليړه دا
دهوستن و باوه پرم وايه تا ماويه كي زور هر ده بئت:

پروونكردنهوه ي (دى) و يه كي (دى) و يه كي (دى)...

بنووسم!

ههروه ك چون له سه ره تاش نووسيو م، ئيستاش پاته ي ده كه مه وه،
ئه گهر مه به سته كانت ليته ئالوزكاوه، دريژه به خوئيندنهوه ي ئه م
په راويژه سه خيفه مه ده...

من وامليكد او ته وه كاراكتهر له نيوان (ئه و) ي دى و (ئه وان) ي
دى ويئل و سه رگه ردان بووه، سه ره تا به دواي ئه ويكد ا ده گه پريت،
دواتر هه موو ئه وه كاني (دى) لي ده بئته ئه وى يه كه م، به رده وام
سيبهرى ترسى ئه ويكي (دى) هه موو ئه وانى (دى) لي ده كاته
ئه وى (دى) يه كه م، بهم ئاواهيه ش له نيوان خو شه ويستى
ئه وى (دى) يه ك و ترسى ئه ويكي (دى) ديكه تووشى ئالوزى ده رووى
ده بئت و ئه وى (دى) له گه ل ئه وانى (دى) تيكه ل ده كات. له وان به

ئەگەر چەند جار ئىكش منى بىنى بىت، منى لى بوو تە
ئەوى(دى) يەكەى خۆى، دەشى من ئەو ئەوى(دى) يە بىم، بەلام
ئەو ئىشى من نىيە، بەلكو ھۆكارى ئەو پەراويز نووسىم ئەو
بوو: ئەو كۆمەلە يادا شتەم بۆ چەند ھاوړپپە كم نارد، تا سەرنجيان
لە بارەو بەزانم، زۆر بەيان پىيان گوتم:

- يادا شتە كان زۆر ئالۆزن و خوینەر بە ئاسانى بۆى ھەزم ناکرین!

كاتىك دەستم بە نووسىنى ئەم پەراويزە كرد، نيازى ئەو ەم
ھەبوو، زۆر بە سادەى، چەند سەرە داوېك بەدەمە دەست
خوینەر، تاكوو باشتر لە يادا شتە كان تىبگات. ئىستا كاتىك ئەم
پەراويزە دە خوینمەو، دەزانم ئەو زياتر سەر لە خوینەر
دە شوپىنیت، بەلام من لەو بەرپرس نىم، چونكە لە سەرە تاو ە
ئاگادارم كردهو، كە ئەم بەشە سەخىفە و نەىخوینتەو...

ھۆكارىكم ھەيە، بۆ ئەو ەى سەخىفترىن چەند دىرى ئەم
پەراويزەش بنووسم، من لە شوپىنېك و سەردەمېك دەژىم،
تەنانەت ئەوانەى خەرىكى نووسىنى پەخەشن، تواناى ئەو ەيان
نىيە، بە دواى شىكردنەو ەى لوغزە كانى دەقەو ە بن، بەلكو گەر بە
ئاسانى تىپنەگەن، گالتە بە نووسەرەكەى دەكەن. چ بەگا بە
خوینەرېكى سادە! بۆيە يەكېك لە لوغزە كان بە تىگە شتەنى خۆم
شىدە كەمەو ە و ئەو چەند دىرە سەخىفە دەنووسم:

" کاراکتەرە که مان لەم بەشەدا تووشی نەخۆشی تێکەڵ کردنی (ئەو) و ئەوی (دی) بوو"

لەبەرئەو زۆربەیی ناوبرەکانی ئەم بەشە لە زمانی کەسی یە کەمەو دەگێردرێتەو، کەواتە دەشی گێرەرەو شمان هەمان کاراکتەر بێت، بە هەمان نەخۆشیەو.

پیشینی بۆ ئەو مەکە، کە کۆ ئەم پەراویزەیی بۆ ئەم بەشە زیاد کردوو، بەلکو لە جیبی ئەو، ئەگەرچی تۆ بە قسەیی منت نەکرد و ئەم بەشەت خۆیندەوو، بەلام پیش چاپکردنی نووسراوەکە، ئەم بەشەیی لێ دەریبێنە، با خۆینەرانی دوا بۆ هەمان هەلەیی تۆ دووبارە نەکەنەو، لەگەڵئەو شدا دنیام هەرگیز ئەو ناکەیی، چونکە تۆیش توشی نەخۆشی ئەوی (دی) بوویت و دەتەوێت بە دانانەوێ ئەم پەراویزە ناپیویستە خۆینەرانی (دی)ش تووشی هەمان سەرلێشیوایی بکەیت و دواتر قاقا لێدەیت، کە چۆن توانیوتە فێل لە خۆینەرانی بکەیت و سەریان لێ بشیوینیت! تەریق مەبەو لەوێ نیەت ئاشکرا بوو، چونکە دنیام لەوێ ئەو خۆینەرەش ئەم بەشە دەخۆینیتەو لە جیبی ئەوێ ئەم پەرانی بەدربینیت، یان خۆینەرانی دی لێ ئاگادار بکاتەو و ئەم یاری گالت پێ کردنە راگریت، ئەویش خۆی لە گێلی دەدات، تاکوو خۆینەرانی دوا بۆ خۆی ئەو هەستە بچێژن و ئەویش بە هەلخەلە تاندنیان قاقا لێ بدات!

دهشى له ئەسەلدا ئەم بەشە تەنیا تەلەپەك بېت بو تاقىردنەوہى
دەرۋونى خوینەرەن لەو نەخۆشەى پى دەلین: نەخۆشى
ئەوى(دى).

بەلام لێرەدا دەبیت خوینەر لەخۆى بېرسیت:

- ئایا نووسەرى ئەم پەراویزە كیئە؟ بە چ مەبەستىك ئەم
پەراویزەى زیاد كردووہ؟

ئەگەر تۋانى وەلامى ئەو پرسیارنە بداتەوہ، با ئەم پەراویزە
بدریئیت و خوینەرەنى دۋای خۆى پاریزراو بكات.

* بو ئاسانكارى بەشە ھاویچەكانى ئەم پەراویز بەم شیۆەى (۱-۱)
ھیما دەكەم.

-۷-

سەرەتا نەمدەزانى تۆیش وەك منیت، ئازیزم خەراباتىكى دۋای
جەنگ، سووتاوینكى دۋای قەرەبرووت، دلېك لە سینەمدا وەك
شارىكى خاپوور، وەك خۆلەمیشى بەر (با) كۆناكریتەوہ، لە
دووریت بى ئۆقرەى نەفەسى لى بړيوم.

رۆژانە بە شەقامەكانى ئیرەدا تێپەردەبم و قۆلم لە قۆلى خەيالى
تۆ ھەلكیشاۋە. ھەمیشە لەگەلم بوويت. كاتىك ئەو رۆژە تۆم
بىنى لەگەل دەست كردنت بە خویندەنەوہى شىعرەكە داتە پرمەى

گریان، راجله کیم! زانیم چ نازاریکم دواي خوم به جیهیشتووه.
وهک تو شهقار شهقار بووم.

ویستم نامه نه نیرم، به لام چیر بریار له دهستی خوم نه مابوو،
مه گهر ده کری ئه و گریانه جهرگی مرو نه کا به ئاو؟! ئایا ده شی
عهقل ئیفلیج نه کات؟! له میژه ئیفلیج بووم، به لام بریارمداوه
به رده وام بم. ئه وی شه وی، که ویستم خوم بسووتینم، کاتیک
نه وته که م به خومدا کرد، له خومم پرسى:

- ئه وه توی؟! هه ر به راستی ئه وه توی?!

سهیره! توش پیتوانییه مروف کویله ی ژینگه که یه تی؟ ده ی من
توانیم له و چرکه ساته بریاره که م بگورم و له ژینگه که م رابکه م، بو
ئه وه ی بجه نگم، بو ئه وه ی شیوازی ژیانم بگورم. دواي ئه و
به رنامه یه زانیم نه ده بوو جیهیلم، به لام مه گهر ده متوانی؟! ئه و
شه وه بیژم له مروف کرده وه، بیژم له خوم کرده وه! مه گهر ده کری
مروف بگاته ئه و ئاسته له دپنده یی؟! نازیزم پروام پی بکه من له
دپنده کان رام کرد، هیوادارم پروژیک تویش ده رفه تت بو
بره خسیت و لیان رابکه یه ت. بیرته ده مانگوت:

- مروف ده بی تا دوا هه ناسه ی بجه نگیت؟ ده مانگوت راکردن
کاری مروفه لاوازه کانه!

ئه وه ی وای له من کرد ئه و شه وه بریارى خو کوژیه که بگورم،
هه مان ئه و باوه ره هاوبه شه مان بوو، به لام کاتیک هه ناسه میان
پیس کرد، نه متوانی رانه که م، به ئی، به دواي هه وایه کی خاوین بو

هه ناسه دان گه پام. گیانه کهم ئەو شهوه دواى ئەوهى تۆيان به لیدان پراکتشایه دهرهوه، چهند که سیک به جیمان. نامهوئی له وه زیاتر په ریشانت بکه م، وه لئ ده بی هوکاری هه لاتنه که مت بو پروون بکه مه وه. پینج پیاو به جیمان، تییکی پانیان له ده مم دا، جله کامیان له بهرم دادری. به ههر پینجیان ده ستریزیان کرده سهرم، یه کیکیشیان قیدیوی ئەو کاره قیزه ونه ی ده گرت. هاوارم ده کرد و ده مقیژاند، خۆم راده پسکاند، وه لئ نه ده نگم دهرده چوو نه ده متوانی خۆم له ده ستیان رزگار بکه م. دواى ئەوهى به ههر پینجیان ده ستریزیان کرده سهرم، له کو تایدیدا هه ریه که و تفیکیان بۆم هاویشت. که وتبوومه سهر زهوى، ئەو که سانه به لئلی ده هاتنه پیشچاوم، ههر یه ک ده هاته پیش، تفى خوئی لئ ده کردم و ده رویشت، گویم له چهند قسه یه ک بوو:

- هه ی ژنى گه وادی تفففووو...

- فس فس پالهوان قوزی ژنه که ی پئ ناپاریزری، ها، ها، ها، جا باسی پاراستنی مافی هاو لاتیان ده کا ها، ها، ها...

- ئەوه سزای ناپاک و زماند ریزانه. تففف...

نازیم سهیر نییه؟! له جپی که سیکی دیکه سزا ده درام و تفم لئ ده کرا، وه ک ئەوهی تاوانباری راسته قینه بم! خۆت ده زانی هه رگیز به لای سیاسه ته وه نه چووم، به لام ئەو شهوه له سزای وتاره سیاسیه کانی تو منیان لاقه کرد! ده زانم ئەو قسانه ناخۆشن،

رهنگه ئیستا سینگت بگوشری و چاوانت پر بوو بن له فرمیسک، بهلام دهبوو ئه و پرووداوهت بو بگپرمهوه، تا بزانی ههر کاریک هوکاریکی له پشتهوهیه. دواى ئهوهى ئهوان پږویشن، نازانم ماوهى چهند بپهوش کهوتم، بهلام کاتیک به ناگا هاتمهوه، له ئاوینه کهدا جهستهیه کی پیس و پږوخیکی بریندارم بینى.

بیرمهدهاتهوه چون تیان ههلهدام و سوارم دهبوون، جوینیان پیم دهدا و سوارم دهبوون! تا ئه و کات سهیرترین قسه له کنم ئهوه بوو، که دهیانگوت لهسهردهمی بهعس ژنی گیراوهکانیان بهکاردههینا بو فشارخستنه سهر دهروونی گیراوهکه، تاوهکوو ددان به تاوانه کهیدا بنیت، ژنه کهیان دههینایه پیشچاوی پینان دهگوت:

- ئهگهر ههر ئیستا ددان به تاوانه کهتدا نه نییت سواری ژنه کهت ده بین.

پیم سهیر بوو! ده مگوت:

- ده کرى مروّف بتوانیت تاوانیکی ئاوا قیزهون ئه نجام بدات؟!

بهلام ئیستا دهزانم، هه ندیک مروّف وه ره میکی هیند پیسن له دهستان دیت کاری قیزهونتر ئه نجام بدن.

مستیکم له ژنی تيو ئاوینه که دا. گریام، هاوارم کرد، شهقم به چواردهورمدا وه شاند. ئازاریکی تیژ له دامه مهوه بو سه ره وه

هه‌لده‌کشا، سکمی ده‌گرت‌ه‌وه. پشتم و قاچه‌کانم ده‌ئیشان. چوومه‌گه‌رماوه‌که ده‌رگام داخست، ده‌به‌نه‌وته‌که‌م به‌خۆمدا کرد، سه‌رتاپای جه‌سته‌م ته‌ر‌بوو. ویستم چه‌رخه‌که داگیرسینم، ده‌ستم له‌رزی. ویستم هه‌لیگرمه‌وه، له‌رز سه‌رتاپامی داگرت، دامه‌پرمه‌ی گریان. ژنیکی شیواوم له‌ئاوینه‌که‌دا بینی، به‌کوول ده‌گریا. به‌زه‌بیم به‌ژنی ناو ئاوینه‌که‌دا هاته‌وه. ویستم له‌باوه‌شی بگرم، دل‌ی بده‌مه‌وه و وه‌ک مندالیک بیلاوینمه‌وه، به‌لام پێ نه‌ده‌چوو توانای گوئیگرتنی ماییت! به‌رانبه‌ر ژنی ناو ئاوینه‌که‌دانیستم، تیر گریام. چه‌رخه‌که‌م به‌دیواردا کیشا، وه‌ک دل‌ی من پارچه‌پارچه بوو. دوا‌ی ئه‌وه‌ی ماوه‌یه‌کی زۆر گریام، بیریک به‌میشک‌مدا گوزه‌ری کرد. ته‌له‌فۆنم بۆ برا بچوو‌که‌که‌م کرد، ئه‌وم‌پازی کرد، که له‌گه‌لم ییت، بچینه‌ده‌ره‌وه‌ی ولات. مه‌لێ بۆ رۆیشتی، نا، قسه‌ی وامه‌که، نه‌مده‌توانی جارێکی دیکه‌سه‌یری چاوه‌کانت بکه‌مه‌وه، من پیس‌کرا‌بووم، تیبگه‌!

چیت‌ر‌شی‌اوی ئه‌و خۆشه‌ویسته‌یه‌پاکه‌ی تۆ نه‌بووم. ئه‌و هه‌سته‌پاکه‌ت به‌دریژایی پیکه‌وه‌بوومان جیگه‌ی شانازی من بووه. ئازیزم، بۆیه‌نامه‌م نارد، تا بلیم ئیستا باشم، له‌شوینیکی دوورم، به‌لام ته‌ندروستیم باشه‌و کارێکی باشیشم هه‌یه. لێره‌م و زۆر باشم، هیوامه‌تۆش باش‌بیت و قوربانی‌خاکی‌پینگه‌تم‌ئهی‌بادی خۆش‌م‌رور*

هاوژینی خوښه ویستت...

ئەو نامە یەم نووسی، بەلام کاتیک وینای دوخی ئەوم کرد،
نامە کەم بووی نەنارد، بەلکو نامە یەکی دیکەم نووسی و ئەوم بووی
نارد.

ئێستا هەمان نامەم دەرھینا و جارێکی دیکە بو پەشنووسی ئەم
کتێبە ی بەردەستم سوودم لێی وەرگرت.

به‌شی دووهم

پاکردن

پیشکه شکاره که پرسى:

- بۆچى كىتبه كه ي تۆ ئاوا دهنگدانه وهى هه بووه و بووه به
يه كىك له پرفروشتىن كىتبه كان؟
له جىي ئه وهى بلىم:

- دنيا رهنگى فرمىسكى گرتووه، له گوپىكدا، كه نه فه سىك
نه بىت، خه يالى نه فه سىكى غه مگىن به سه بۆ بهرده وامى!
وه لامىكى دىكه م دايه وه.

به رنامه كه درىژهى كىشا، چهند جارىك له ته له فۆنه كه وه هه مان
جوينه كانى (قه له مفرووش، و حىزى حىزب... تاد) دووباره كرانه وه،
به لام ئه و په رى هه ولى خۆم دا ئارامى خۆم بپارىزم و به رىزه وه
وه لامىان بده مه وه، يان ته نيا خه نده يه ك بكه م و بىده نگ بم.
دهنگىك له بلندگو كه وه به رزبووه وه:

- به لىن كاك فلان؟

ئه و ناوهى به پىشكه شكاره كه درابوو، له نازناوىك زياتر نه بوو.
دهنگه كه ته واو ئاشنابوو! قسه كانى وه ك گورزىك به تۆقى سه رم
ده كه وتن، هه ر سلاوى كرد، دهنگه كه م ناسيه وه. هىچى وام له

قسه‌کانی بیرنه‌ماوه، ته‌نیا ئه‌و پرسیاره نه‌بیت، که به سووکایه‌تیه‌وه پرسى:

- ئایا جارێکی دیکه ده‌ست ده‌ده‌یه‌وه ره‌خه‌ی سیاسى؟
له ناخه‌وه کولام، هه‌ستم به شه‌رمه‌زاری و ترس کرد، توپه‌بیه‌ک به جۆشى هینام. بيشکه‌شکاره‌که گوتى:

- وه‌لامى ئه‌و پرسیاره‌مان بده‌روه، به‌لام پیمان خۆشه‌سه‌ره‌تا گویمان له شیعریکی دى بیت. موسیقایه‌کی نه‌رم ژه‌نرا، خه‌یالَم بۆ شوینیکى دیکه رۆشیتبوو...

— ها، ها، ها، ئه‌گه‌ر پیاوی جارێکی دیکه ده‌م له سیاسه‌ته‌وه ده‌ژهنى، ئه‌مجاره‌جگه‌له‌وه‌ی ئابرووت ده‌به‌ین، ناهیلین به رۆح زیندوو بمینیت...

پیش ئه‌وه‌ی ده‌ست به‌خویندنه‌وه‌ی شیعره‌که‌که‌ بکه‌م، گریانیک ئه‌وکی گرتبووم، ته‌میک به‌گیری هینا بووم، هه‌ولَم دا ددان به‌خۆمدا بگرم و له‌خویندنه‌وه‌ی شیعره‌که‌م به‌رده‌وام بم. دیری یه‌که‌مم خویندنه‌وه، له‌ره‌له‌ری ده‌نگه‌ژیکان له‌قورگمدا قه‌تیس بووبوون، زۆرم له‌خۆم ده‌کرد، تاوه‌کوو بتوانم ده‌ریانکه‌مه‌ده‌روه، هه‌رچه‌ند فشارم ده‌خسته‌سه‌ریان زیاتر بۆ ناوه‌وه‌م رۆده‌چوون.

هه‌رچۆنیک بوو دیری یه‌که‌مم خویندنه‌وه، ئاره‌قه‌به‌نیوچه‌واهدا هاته‌خواره‌وه، له‌ناوه‌راستی دیری دووه‌مدا له‌پرمه‌ی گریانم دا. نازانم له‌وکاته‌دا خه‌لکی چۆن بیران لیکردوومه‌ته‌وه، سینگم

وهك مه نجه له ئاويكي به كولها توو ده كولا و بلقي ده دا،
هه نسه كه كان به ده ممدا ته قينه وه، خوڻم پي نه گيرا، له توانامدا
نه مابوو جله وي گريانه كه م بكه م. گويم له پيشكه شكاره كه بوو
ده يگوت:

- بينه راني به پريز دواي ناوبريكي كورت ده گه پرينه وه.

له وانه يه بپرسن ئه و ديترانه چي بوون، كه ئاوا منيان به گريان
هيئا؟ ده بي ددان به وه دا بنيم، ديتره كان ئه وه نده كاريگه رنه بوون،
بتوانن من بگريه نن، به لكو ديتره كان ته ني بيانوويه ك بوون بو ئه و
خه مه ي له ناوه وه م په نكي خوارد بووه وه.

هه وليان له گه ل دام، خو شم هه و لم دا، به لام نه متواني به رنامه كه
ته واو بكه م. رامكرده ده ره وه ي ستوديوكه و چوومه سه ر
شه قامه كه ...

سەربردەى خۆلەمىش

ئەو پروخسارەى ئىستا ھەمە و ئىوہ قىزى لىدەكەنەوہ، برىتتە لە
پراکردن لە ئىوہ، بەلى، پراکردن لە ئالوشى پىاوان بەرانبەر جوانى.

ئىوہ بە تەنىشت مروڧىكدا تىپەردەبن، بە قىزەوہ سەرنجى لى
دەدەن. كاتىك سەرھەلدەپرم دەتانبىنم، خۆتان ئاساى پىشان
دەدەن. ئەو ژنانەى پوژانە بە دزىبەوہ ئاماژە بە پروخسارى من
دەدەن و تىكەل بە بىز و بەزەى، يان بىز و گالتهكردنەوہ پەنجەم
بۆ پادەدىرن، ھەست ناكەن مروڧىك بە بەردەم، يان تەنىشتيان
تىپەردەبىت، كە خۆى نىبە، بەلكو وىنەى دووہى خۆبەتى و
ياخىبووئەكە لە پروخسارى.

لە راستىدا من مروڧىك نىم، بەلكو تابووتىكى جوولوم. من
خۆلەمىشى مروڧىكى خودان ھىوام، كاتىك ناچارە لە جىي
كەسانى دى قوربانى بدات. لە جىي جوانى قوربانى بدات.
چەندىنچار داوام لى كراوہ نەشتەرگەرى جوانكارىم بۆ بكنە،
وہلى ئەوہم پەسەند نەكردووہ، ھۆكارىشم بۆ ئەمە ھەيە، كاتىك
لە بارەى ژيانى منەوہ زانىتان ئەوكات تىدەگەن، كە دەشى ھەر
كەسىك بۆ شىوازى ژيانى ھۆكارىكى ھەبىت.

ئەوئى پوژى كاتىك زانىم بەرنامەى ھەيە، بە تاسوقەوہ چاوەرپى
بەرنامەكە بووم، لەو كاتەوہ ئەوہ يەكەمىنچارم بوو لە رىگەى
بەرنامەيەكەوہ ببىنم، ھەرچەند لە رىگەى تۆرە كۆمەلايەتتەكان

وینهیم ده بینی، به لام وینهی نوئی بلاو نه ده کرایه وه. پیویستم به وه بوو وینهی نوئی بینم، تاوه کوو بزائم ئیستا له چ دوخیک دایه. یه کیک ته له فوونی کرد، به سووکایه تییه که وه ئه م پرسپاره ی کرد: جاریکی دیکه ده ست ده ده یه وه ره خنه ی سیاسی؟

له و کاته دا سه رنجم که وته سه ر چاوانی، خه میکی قوولم تیاندا خوینده وه، سه ری شوپر کرد. ته ماشای ده سته کانیم ده کرد، که یه کیان تووند په رداخه که ی گرت بوو، ئه وه که ی دیکه یانی له شیوه ی مست تووند کرد بوو.

په رداخه ئاوه که ی بو ده می برد و به جاریک هه مووی فر کرد. ئاره قه به نیوچه وانیدا ریچکه ی به ست.

پیشکه شکاره که داوای لئ کرد، داوای خویندنه وه ی شیعیریک وه لامی پرسپاره که ی بداته وه.

ئاگام لئ بوو دوو سئ جار هه ناسه ی قوولئ هه لکیشا، به لام سه ری بلند نه کرد. ده سته ی به خویندنه وه ی شیعه ره که ی کرد. دیری یه که می خویندنه وه ده سته ی به گریان کرد، به رده وام بوو له گریان، گریا، گریا، گریا...

پیشکه شکاره که هه سته ی کرد گریانه که دریزه ده کیشی، بوئه گوتی:

- بینه رانی به ریز له گه لمان بن، داوای ناوبریکی کورت ده گه پینه وه لاتان.

له و کاته دا له په پرمه ی گریانم دابوو! وه ک شیتیک به ژورره که دا هاتووچوم ده کرد و ده گریام.

چاوه ری بووم، دواى ناوبره که له سهر شاشه که ده رکه ویته وه، به لام دهرنه که وته وه، به لکو دواى پیشکه شکاره که به مجوره ده ستی به قسان کرد:

بینه رانی به پرېز داواى لیبور دمان هه یه، که میوانی به برنامه که مان نه یتوانی درېژه به به برنامه که بدات. ته له فیزیونه که م کوژانده وه. وه ک شیتان به ژورره که دا هاتووچوم ده کرد و ده گریام.

ده بوو کوچ بکه م و سهری خوم هه لېگرم، ناخر دواى نه و شه وه نه مده توانی جاریکى دیکه ته ماشای چاوانی بکه مه وه، سهیره! نایا نه وه تارمایی پویشتنی من بوو، که نه وی گریاند بوو؟
به رده وام پاته ی ده کرده وه:

- نه م میلله ته پویتی به شاعر نه ماوه، به لکو ده بی له و خه یاله به ناگابیت، چاوانی بکاته وه، بیربکاته وه و دنیا بینیت.
به لاقرتیوه پرووی ده می له من ده کرد و پیمی ده گوت:

- تو هیشتا نه تتوانیوه له و خه یاله بیته دهره وه! دواى نه و قسه یه ی پیکه وه قاقایه کمان ده کرد و نه م دیرانه مان به هاوبه شی ده گوته وه:

- خه یالینکی گه پروکم

گیرفانه کانم پرپرن له شاعر

سهرم پرە لە سېبەری وشەکان!

تا ئیستاش مەستی شەرابی جوانیم!

بۆ هەمیشە بەو ئاوازهوه دەشنیمهوه!

ئەو دێرانە هی من بوون، بەلام ئەوهندهی خوێشدهویستن لە من زیاتر دەیگوتنهوه! بەو دواایانە بە تەواوی باوەری بە شیعەر لە دەست دابوو، خەمی گەورەیی بووبوووە سیاست و فیکەر، دەیگوت:

- گیانەکم، پێویستمان بە شیعەر نەماوه، چی زۆرە شیعەرمان زۆرە! چی زۆرە شاعیرمان زۆرە! بەلام ئەم میللەتە خەمیکی گەورەتری هەیە، کە خەیاڵپلۆی بۆ ئەو خەمە هیچی پێ ناکرێ! بەلکو زیاتر مروۆفی دۆشداما و دەستەوهسان دروست دەکات.

پێیمدهگوت:

- خەیاڵ هیژیکی کاریگەری هەیه بۆ پاککردنەوهی مروۆف، ئەو گۆرانەیی تۆیش باسی دەکەیی پێویستی بە مروۆفی پاکه!
زۆر بە توندی ئەو قسانەیی منی پەدەدەکردنەوه، بەلام بۆ ئەوهی دلی منیش نە رەنجینیی ئەو کۆتاییدا بەو دێرانەیی ئەو شیعەرە من کۆتایی پێ دەهینا. منیش بە خوێشحالیهوه لەگەڵیم دەگوتەوه. ژیاکی باش دەژیاين. تا شەوی رووداوه نەفرەتیهکە. لە دواي ئەو شەوهوه بریاری سەرفەرمان دا. دواي ماوهیهکیش، کە گەیشتمە

ئېرە، ئەو وەك شاعىرىك دەرکەوتەو! سەىرم بەو گۆرانەى هات،
كەسىكى دژە شىعر بىتتە شاعىر!

چ شاعىرىكش! شاعىرىك، كە بەراستى وەك شاعىرىك و
خوینەرىكى سەرسەختى شىعر سەرسامى شىعرەكانى بووم.
ئەوہى سەىر بوو، لە زۆرىك لە شىعرەكانى چەند دىرىكى منى
پاتە دەكردهو!

خەيالئىكى گەپرۆكم...

گىرفانەكانم پىرپىن لە شىعر...

لە ماوہى ئەم چەند سالە بە تەواوى منى خستبووہ ژىر
كارىگەرى ھەژمونى شىعرى خوئەوہ. پۆژانە لەم كئىبخانە
كولتوورىيە خەرىكى خوئىندەوہبووم، ھەفتەى چەند پۆژىكش
وہك پۆژەيەك چىرۆكم بە دەنگ دەخوئىندەوہ و بو سەر
زمانەكەمان وەرم دەگىران. ستافى كئىبخانەكە، چىرۆكەكانىان
دەگەياندە ناوہندەكانى فىركردنى زمان لە و ئۆردوگايانەى پىن لەو
كوردانەى خوئان گەياندووہتە ئەم ولاتە و وەك پەناھەندەيەك
تيايدا ماونەتەوہ. لەگەل بەرپۆبەرى ئىرە بووینەتە ھاوپرئىيەكى
باش، ئەو ژئىكى بە تەمەنە و ھەمىشە خەندەيەكى مېھرەبانانەى
لەسەر لئوہ. لەو كاتەوہى لىرە دەست بە كار بووم، بۆم بووہتە
دايكيكى زۆر باش، منىش لە جئى دايكم دامناوہ.

چیرۆکی خۆم له دهولهت و لهویش شاردوووتهوه، ئیستا ناویکی دیکم بۆ خۆم ههلبژاردوووه و پهگهزنامهی ئهم ولاتهشم، ههر بهو ناوهوه دهركردوووه، چیرۆکیکی داتاشارویشم ههیه، كه به هۆیهوه لێره وهك هاوڵاتیهك وهرگیراوم، چیرۆکیکی تهواو جیاواز له چیرۆكهكهی خۆم.

لهو چیرۆكهیان باوكم به زۆر به شوی دابووم، له كاتيكدا كه سیکی دیکم خۆشهویست، كه چهندینجار هاتبوووه داوام و باوكم نهیدا بوومی، بهلكو له ئامۆزاکه مارهی كردم، بۆیه ئیمهش بریارمان دا پێكهوه رابكهین و بچینه دهرهوهی ولات. له سه ر سنوور ئامۆزاکه م لهگه ل كۆمه لێك پیاو دا ئیمه ی گرت، هه ندیك تیزابی به سه ر ده مووچاومدا رژاند و به جیی هیشتم، له كاتيكدا پێیگوتم:

- باوكت و براكانت دواتان كهوتوون، بۆ ئه وهی بتانكوژن، به لام من ناتانكوژم، بهلكو جوانیه كهت ده شیوینم، تاوه كوو بۆتی بسه ملینم، ئه و پیاوه ته نیا رووخسارتی خۆشویستوووه. ئه گه ر توانی ئاواپی له گه لت به رده وام بیّت، ئه وكات پیرۆزت بیّت، چونكه ده بیته باشرین پیاو له میژووی مروّقا به تیدا. ئیمه به و حاله وه له رۆیشتن به رده وام بووین، خۆشه ویسته كه م سه رباری ئه وه ش، ههر له گه لم بوو، منیش به رده وام بووم له ژیان به و رووخساره شیواوه مه وه، هه رچه نده زۆر دلته نگ بووم و به رده وام گریانیک قورگی گرت بووم، به لام له بهر قسه كانی خۆشه ویسته كه م

ورهیه کم هه بوو بۆ بهردهوام بوون. خوشه ویسته کهم
 قاچاخچییه کی دۆزییه وه و له سنوور په راندنیه وه، له تورکیا له
 هوتیلێک له گهڵ کۆمه لێک که سدا دایناین. شه ویکیان له هوڵی
 هویتیله که بووه دهنگه دهنگ و ههراوهوړیا، به ئاگاهاتم!
 له ته نیشتم نه بوو. دلّه خورپه م گرت! چوومه دهره وه، بینیم،
 له گهڵ پیاویک به بهریه کدا چوون و ژنێکی جوانیش له ولاره
 ده یقیژاند. له پیاوه که تینه ده گیشتم، چونکه به عه پهبی قسه ی
 ده کرد، به لام دلنیا بووم هه پهبه ده کات و هه پهبه ی زۆر
 قورسیش ده کات. دواتر لێم پرسى:

- ئه و شه ره تان له سهر چى بوو؟

گوتى:- ژنه که ی بووختانی به من کردوه، که گوايه دهستم بوى
 بردوه!

به ههچ شیوه یه ک باوه پرم به مه نه کرد. ئه ویش له کاتێکدا
 قسه کانی ده گپرايه وه باوه شی له من داو نیوچه وانه ی ماچ کرد،
 گوتى:

- گیانه کهم، چۆن ده توانم له دواى تو که سیکی (دی) کهم خوش
 بویت؟! مه گهر ده کرى پیاو ئاوا عاشق بیّت و دلّی بچیته
 که سیکی (دی) ش؟ به تاییه تی...

قسه کهم پئی بری و پئیم گوت:

- هەرچەندە باوەری تەواوم بە تۆیە، بەلام ئەگەر دەتەوێ بە
تەنیا درێژە بە پرێگەکەم دەدەم، من دلخۆشی تۆم دەوێ، نامەوێ
بە هۆی هاوسەرگیریت لەگەڵ کەسێکی ناشیرینی وەک من
ژیانت...

دەستی لەسەر دەمم دانا، چرپاندیە گویم:

- تکایە وس بە!

لێوەکافی ماچکرد. دامە پرمە ی گریان.

پیمی گوت:

- گیانەکەم! ئەو پیاوێ هەرەشە ی زۆر ترسناکی دەکرد، دەستی
لەگەڵ قاچاخچیەکانیش تێکەڵە و دەتوانیت زیانمان پێ
بگەیهنیت، با راکەین.

خۆمان کۆکردەوێ و شەو بە دزییەوێ پامان کرد. لە کۆلانیکی
لاچەپ دەرویشتین، ماشینیکی بەرەو پرومان هات، لەبەر دەممان
وەستا، چوار پیاو لێی هاتنە دەرەوێ. یەکیان عەرەبەکە بوو.
ئیمەیان گرت، بە شەق کەوتنە وێزە ی خۆشەویستەکەم و لە
ماشینەکیان هاویشت. منیش شوینیکی نەبوو بۆی بچم،
دەشتەسام پۆلیسی تورکیا بمریت، سنوورداش بکریمەوێ و
بکەومەوێ دەستی باوکم و براکانم، بۆیە بۆ هۆتیلەکی گەرامەوێ.
رووداوێکەم بۆ قاچاخچیەکان گیراوە، ئەوانیش بەلێنیان پیم دا

سوراغی بکه‌ن. هه‌روه‌ک چۆن، ئه‌و شه‌وه‌ی شه‌ره‌که‌یه‌که‌مجارم بوو، ئه‌و پیاوه‌عه‌ره‌به‌له‌هۆتیه‌که‌بینم، له‌دوای ئه‌و شه‌وه‌وه‌نه‌مبینه‌وه. قاچاخچیه‌که‌پۆژیک‌هه‌وآلی‌دامی، که‌پیاوه‌که‌م‌به‌کوژراوی‌له‌که‌نار‌ده‌ریا‌دۆزراوه‌ته‌وه، شوینه‌واری‌ئازاردان‌به‌جه‌سته‌یه‌وه‌دیاربوو، کاتیک‌ئه‌و‌قسه‌یه‌م‌بیست‌گریان‌و‌هاوار‌دادیان‌نه‌دام، بریارم‌دا‌دوای‌ئه‌و‌خۆم‌بکوژم‌و‌کوژایی‌به‌ژیانم‌بینم. چوومه‌سه‌ربانی‌هۆتیه‌که‌، ویستم‌خۆم‌فریده‌مه‌خواره‌وه، کاتیک‌ته‌ماشای‌خواره‌وه‌م‌کرد، سه‌رم‌سوورا‌به‌ربوومه‌وه. هیشتا‌چاوم‌نه‌کردبووه‌گویم‌له‌ده‌نگی‌خۆشه‌ویسته‌که‌م‌بوو، به‌قاچاخیه‌کانی‌ده‌گوت: ده‌بن‌ئاگاتان‌لیی‌بیت‌و‌به‌سه‌لامه‌تی‌بیگه‌یه‌ننه‌شوینی‌مه‌به‌ست.

چاوانم‌کردنه‌وه، خۆشه‌ویسته‌که‌م‌ده‌چووه‌ده‌ره‌وه، ته‌کانیکم‌دا‌و‌هه‌ستامه‌وه، به‌ره‌و‌ده‌رگا‌که‌پامکرد، به‌لام‌قاچاخچیه‌که‌گرتمی. ناوی‌خۆشه‌یسته‌که‌م‌ده‌هینا، به‌لام‌ئه‌وانه‌ی‌له‌وۆ‌دانیشتبوون، به‌سه‌رسورمانه‌وه‌لیم‌پامان‌و‌گوتیان‌دلیابا‌به‌خه‌ونت‌بینیوه. خۆم‌له‌ده‌ستیان‌پاپسکاند، ده‌رگا‌که‌م‌کرده‌وه، که‌سم‌نه‌بینی. پۆژیکی‌دیکه‌کاتیک‌به‌کن‌ژووری‌قاچاخچیه‌که‌کاندا‌ده‌پۆشتم، گویم‌پادیرا، یه‌کیان‌به‌پیکه‌نینه‌وه‌ده‌یگوت:

- به‌خوای‌ئه‌و‌ژنه‌ش‌که‌ره، نایه‌وۆ‌باوه‌ر‌به‌وه‌بکات‌پیاوه‌که‌ی‌به‌جیی‌هیشتوو.

یه کی دیکه یان ده یگوت:

- وه لا پیاو بیزی لی ده کاته وه...

ویستم خۆم به ژووردا بکه م، به لام ددانم به خۆمدا گرت. به
خۆمم گوت:

- ئەگەر ئەو قسه یه یان ئەو مانایه ی هه بیته، که خوشه ویسته که م
نه مردوو و خۆی له من شاردوو ته وه، که واته گه ران به دوا ی
ئهو دا گالته کردنه به خۆم، ئەگه ریش مرد بیته ئه وه ی له سه ر منه
دریژه به ژیانم بده م و له بهر وه فا بیته، یان بی متمانه ییم
به رانه ر پیاو ریگه به که سیکی دی نه ده م بیته نیو ژیا مه وه. تا
ئیستاش متمانه م به خوشه ویسته که م ماوه، دلنیا م ئەگه ر نه مردبا
ده گه راپه وه کنم. دوا ی ئەو پوژه جار یکی دی پرسیا ری
خوشه ویسته که م نه کرده وه، به لکو به گه ل خه لکه که که وتم،
تا وه کوو له ئیجه په رینه وه و به رده وام بووین له پویشتن، تا
گه یشتینه ئیره. وابزانم پیوستیش به وه ناکات با سی ریگه که تان
بو بکه م. ئەمه چیروکه دروستکرا وه که ی ژیا نی من بوو،
ره گه زنامه ی ئەم ولاته م پئ وه رگرت، به لام له راستیدا چیروکی
من به مشپوه یه بوو:

سه رتا پام له نه وت هه لکیشا، ویستم خۆم بسووتینم، به لام ترسیک
ناخمی ته نی، له رزیک که وته هه ناومه وه، پیش چاوم تاریک
داهات و به ربوومه وه، چه ند جار یک هه ولم دا، به لام نه متوانی.

ته له فۆنم بۆ برا بچووکه کهم کرد، که ته مه نی حه قده سال بوو. به په له هاته کنم، تاوه کوو ئه و گه یشت، دونیا به ته واوی پرووناک بوو بووه وه. کاتیک منی بینی، تاسا! باوه شی پیمدا کرد. باسی پرووداوه کهم بۆی کرد. داوام له براکه م کرد، له گه لم بیت و له م شاره پراکه ین. دواى ئه وهى زۆر گریام و لیبی پارامه وه، پازى بوو. پارهى پئویستم هه لگرت و به پرى که وتین. براکه م ژماره ی قاچاخچى له کن بوو، چونکه ئه ویش وه ک زۆر به ی گه نجانى ولاته کهم دلپان به ولات نه ده کرایه وه و توشی په شیبینی بوو بوون، که بتوانن له وئى ژيانى خوڤيان چاک بکه ن، بۆیه له میژبوو بۆ ئه و پروژیه یی له دواى قاچاخچى و کوکردنه وه ی پاره بوو.

به پئویستی نازانم باس له سه ختیه کانی ریگه بکه م، چونکه زۆرتان له باره وه بیستووه، به لام باس له وه ده که م، چون قاچاخچییه که مان ده وروخلى منى ددها، به ئیشاره ت تئیده گه یاندم چیده ویت، به لام زۆر به توندی وه لامم ده دایه وه. زۆر پشوو دريژ بوو، وازی نه ده هینا. له کاتی به پرى کردمان له سه ر ده ریای ئیجه، به فیلیک من و براکه می له یه ک جودا کرده وه، براکه می سواری یه ختیک کرد، یه خته که ی به پرى کرد، به لام منی گه رانده وه. ئه و شه وه کۆمه لیکى به پرى کرد، به لام منی له کن خوئى گلدایه وه. زانیم مه به ستی خراپه، به لام هیچم پى نه ده کرا، بریاری خوّم دابوو، که نه گه ریمه وه، خراپتریش له وه نه ده کرا، که پیم کرابوو. به بیانوی ئه وه ی له به ر پۆلیسی

تورکيا ناتوانين زياتر له و که نارہ بمينينه وه ئيمه ی گه پانده وه بؤ هوټيل. له هوټيل که و تمه ژوور يکی ته نيا، بپارم دابوو، که به هيچ شيوه يه ک خو می راده ست نه که م. له ميژبوو ټهو جوانيه ی هه مبوو، بؤم بوو بووه کيشه، به لام هيشتا نه گه يشت بوومه ټهو بپاره. هه رجاره و پويشتني مني به بيانويه ک دوا ده خست. بؤ به ده سته پيناني من به رده وام بوو. چاره يه کم نه بوو، جگه له وه ی، به رگري بکه م. ئيواره يه ک ناني ئيواره م بؤ هات، نانه که م خوارد، ناگام له خو م نه ما، کاتيک به ناگا هاتم له سه ر سيسه مه که پروت و قووت کرابوومه وه، ټه وکات زانيم چي پرويداوه. هيلنج قورگمي گرت. چوومه به ر ناوينه که، هه مان ژنم بينيه وه، چه ندان په له ی شين و سوور به لامله وه بوو، جيگه ی مژين و گه ستنی پيوه بوو. بيزم له خو م کرده وه. ويستم پراکه م. خو م له به ر کرده وه. ده رگام کرده وه، قاچاخچيه که له به ر ده رگا وه ستا بوو. ټهو گزگله ورگزه به سووکا يه ته وه لي می ده روانی. ويستم بقبيژينم، په نجه ی شايه تماني له سه ر لووتي دانا و له ژير ليوه وه گوټی: - و سسس!

سيديه کی تا ئاستی شانی به رز کرده وه، به پيکه نينيکی شه يتانانه وه گوټی:

- ټه مه ده مت ده به ستنی، هه ی قه چه ی کچی قه چه!

کاتيک گويم له وشه ی قه چه بوو، ته زويه ک به له شمدا هات، ويستم بکه وم، خو م به ده رگای ژووره که گرته وه، پاليکی پيوه نام و

لیم به ژورر كهوت. له ژورره وه هه پره شهی لیم كرد، كه هه رچی
ئو دهیللی به قسهی نه كه م قیدیوكه م بلامده كاته وه و
نوسخه یه كیش بو ماله وه مان ده تیریت. منیش ناچار بووم، سهر
بله قینم و گوپی بو بگرم، به لام لهو كاته وه به دواى دهرفه تيكدا
بگه پیم، تا تولهی لی بكه مه وه. لهو پروژه به دواوه وه ك كه له گای
لی هات، هه ر كات حه زى كردبا ده هات و چى بو یستبا له گه لمی
ده كرد. سهره تا زور پپی تيك ده چووم، هه ر دواى پرویشتنى
ده چوومه سهر ده ستشوره كه و ده پشامه وه، به لام به ره به ره له گه ل
ئو دوخه راهاتم. ئو به وه نده وازى لیم نه هینا، به لكو
هاورپكانیشى له گه ل خووى ده هینا و به هه موویان له من
به رده بوون. شه ویک زانیم، كه ته نیایه فرسه تم لی هیئا.

خوم زور جوان پازانده وه، چوومه پیش دهرگای ژورره كه ی.
دهرگاكه ی كرده وه، دووسىچار چاوانى هه لگلوفت و لیمی پروانى،
وهك ئوه و ابو و باوه ر به چاوانى نه كات. خه نده یه كى دروزنانه م
هینایه سهر لیوانم. به سه رسورمانه وه پرسى:

- چیه؟! بو هاتوویه ئیره؟

منیش گازیكى بچووكم له به شى خواره وه ی لیوم گرت و
هه وه سبازانه گوتم:

- یان فیрман مه كه، یان تیرمان كه...

له کاتیکدا ئه و قسه یه م ده کرد چاویکم لی داگرت. هه ستم کرد
ئو نمایشه م شیتی کرد. وه ک شیتان په لاماری دام، باسکی له
که مه رم ئالاند و رایکی شامه ژووره وه.

له خوّم دوور کرده وه و به نازیکه وه گوتم:

- ناا وانا بئی! پیّمخۆشه ئه مشه و هه رچی چه ز و ئاره زووم هه یه
به بی په رده بو توی ده ربرم و بگه یه لووتکه ی چیژ، به لام به
مه رجیک به زووترین کات لیره پزگارم بکه یه و بمپه پینیته وه،
تا وه کوو وه فای خوّمیشت بو بسه لمینم کامیرا که بکه وه و پیکه وه
سیکس ده که یه.

به راستی هاوړی لاوازت هه یه، ده مه وی له و پیاوانه پزگارم
بیته، که هیچ شاره زاییان نیه و گانی ش ده که ن، وه ک ئه و
هاوړپیا نه ی تو، که پیم وایه نه زانترین مه خلوقن له کردندا. به لام
تو له هه مووان جیاوازتری. ئه و گزگله پووته باوه ری به قسه کانی
من کرد، بویه له خو شیان ده تریقایه وه. گوتم کامیرا که بیته و
دواتر بویان لییده وه با فی ر بن، که سیکس چونه. ئه ویش
ئامیرا که ی هی نا و کردیه وه، پیّمگوت:

- مه جوولی تا ئه مشه و جادووی چیژت پیشان بده م.

قوچپه ی کراسه که یم کرده وه، زمانم گه یانده گو ی مه مکی، زمانم
له سه ر گوکانی خزان د و سوو پرام، گه شتمه پشتی، به لام زمانم
هه لنه گرت، له لاملیم نزیک کرده وه. چاوانی داخستن. ئه و
چه قویه م ده ره ی نا، که به لاستیکینک به پرا نه وه به ستبوومه وه، به

شیوهیه ک له نیوانی رانه کانم شار دبوومه وه، له کاتی هاتنه ژووره وه، کاتیک دهستی به لاشه مدا دهینا، تا دلنیا بیته وه هیچ شتیکم پئ نییه، نه یتوانی بیدوژیته وه، چونکه قاچه کانم جووت کرد بوو. به جووله کی خیرا چه قوکه م له ملی چه قاند، به خیرایی دووسنچار ده رمهینا و بردمه وه ژووره وه. خوین فیچقه ی کرد، کهوته سهر زهوییه که. ماوهیه ک له دیار لاشه خویناویه که ی تاسا بووم و سهرنجم لئی ده دا. راجله کیم! به په له دهستم به گهران کرد، له نیو دۆلابه که ی ژووری نووسینگه که ی کومه لیک سیدیم دۆزییه وه، له گه ل چه ند یادگه یه کی کومپیوتر و کامیرا. هه موویانم له نیو جانتایه ک دانا، به په له له هۆتیله که چوومه دهره وه. له ماوهیه کی که مدا خوّم گه یانده هۆتیلیکی دیکه، له بهر ئه وه ی ئینگلیزیم ده زانی په کم نه کهوت، له وه ی ژووریک بگرم. کاتیک گه ی شتمه ژووره که سهره تا ویستم بخه وم، به لام چه ندی کردم خه وم لئ نه کهوت، یه ک به یه ک یادگه کانم له سهر کامیرا که دانا و ته ماشای وینه و فیدیوکانم کرد. ئه وه ی بینیم، تاساندمی! وینه و فیدیوی چه ندان ژنی خه والووم بینی فیدیوی پروتیا ن گیرا بوون. ههر ئه و که سانه له فیدیوی دیکه دا له کاتی سیکیسی ناگاییدا وینه یان گیرا بوون، ته نانه ت له فیدیوی به کومه لدا هه مان ژنه کانم ده بینیه وه به چه ند پیاویک سیکیسیان له گه لدا ده کردن. وینه ی چه ندان ژنم بینیه وه، که له خزم و ناسیاوه کانم بوون و پیشتر به قاچاخ کوچی دهره وه ی ولاتیان کرد بوو. یه کیک له فیدیوکان وینه ی ئاموزایه کم بوو، که به هوی

ئەو ەى داىك و باوكى نەياندا بوو ە خوشەويستەكەى لەگەل ئەو ديارنەما بوون، ئەو ە چىبوو؟! دەمىنى چۆن پەلكىشى نىو ئەو باندە كرابوو! تەمەنى ەهژدە سال دەبوو، زۆر ناسك و جوان بوو. كە گەيشتمە سەر فیدیۆ بە كۆمەلەكە، بىنىم كاتىك پیاو ەكان لىى نزيك بوونەو، ئەو چەقۆيەى لە پشتى شاردبوو ەو لە سكى خۆى پاكرد و كەوتە سەر زەوييەكە، خويىن فيچقەى كرد. كاميراكەم بە ديواردا كىشا. كاتىك ئەو فیدیۆيەم بىنى، ەستم كرد چ تاوانبارىكى گەورەم كوشتو! بەلام ئەو ەيچى لە نازارى من كەم نەكردەو، چونكە بە كوشتنى تاوانبارىك چى لە بابەتەكە نەدەگۆرى، لە كاتىكدا لە فیدیۆكان چەندان پیاوى ديكە لە كاتى دەستدرىژيان بو سەر ژنان دەردەكەوتن.

دەبووايە پروخسارى خۆم بشيويىم، تاو ەكوو كەس نەمناسيىتەو، جارىكى ديكەش نەكەومە بەردەستى پیاو بە ئالوشەكان. لە دوای پیاو كەم ەهرگيز نەمويستو ەسكى ديكە بيتە ژيانمەو، ئەوم بە رادەيەك خوشدەويست باو ەرنەكرى! ەموو يادگە ئەليكترونى و سیدیەكانم لە شويىك سووتاند. لە كاتى سووتاندىان، ويىنەى ئەو ژنانەم دەهاتنە پيشچاو، بە دەنگيىكى جەرگههژين لە ژير ئەو پیاوانەدا دەياننالاند و دەگرىان. لە فیدیۆكان تەنيا چاوى بە فرميسكم دەبىنى، بەلام ەستم بەو قيژەيەى لە نىو ناخيان پەنگى خواردبوو ەو دەكرد. دەبى ئىستا ئەو ژنانە چيان لى ەات بيت؟ وەك سەرخوشان ناگام لە خۆم

نه ما بوو، خوځم له بهر ده سټی چه ند که سټک بینیه وه، میان گرت
 بوو، پیده که نین و جنیویان ده دا، ده له رژیم، ده گریام، ده موچاوم
 له ناگره که نریک کرده وه، نازاری هه بوو، به لام به راورد ناکریت
 به و نازاری ناخمی داگرت بوو. به شیوه یه که ده موچاوم سووتاند،
 ئیستا نه وهی ده مینیت به چاویک ته ماشام ده کات تیکه له یه که
 له بیژ و به زه یی. نه وه م به باشترین ریگه زانی بوئه وهی خوځم له
 نالووشی گلاوه کان بپاریم. به ناگا هاتم، خوځم له که نار ده ریایه که
 بینیه وه، له به رده ممه وه خو له میس به سه ر زه وییه که دا په خش
 بوو بوو. جوانیه که م له سه ره تای هه رزه کاریمه وه، بوم بوو بوو
 به لا. به ناگرم سپارد. ئیستا خو له میس ټکم. پاره ی پیوستم له
 قاچاخچییه که بردبوو، پاره ی پیوست مبه ستم نه وه نده یه، که
 نتوانم پی ده رباز بم، چونکه پیوستم به پاره ی نه و گلاوه
 نه بوو. به هو ی نه و ژماره موبایلانی له موبایله که یه وه
 ده رمه ټیان، توانیم قاچاخچی دیکه بدوژمه وه، بوئه وهی
 مپه رینه وه. موبایلی نه و گرگله م به هو ی په نجه موری خو ی
 کرده وه و ناوه کانم له پارچه په ریه که نووسی. دوا ی ونکردنی
 شوینه واره که له سه ر جه سته و که لووپه له کان به جیم هیشت.
 نه و گلاوه له خوینی خو ی که وزابوو...

پاره م دایه نه و قاچاخچیانه و گه یاندمیانه ئیره. لیره ش له گه ل
 تاو تو یکردنی دو سییه که م، راسته و خو دوا ی ماوه یه کی که م مؤله تی
 مانه وه یان پیم به خشی. سه ره تا خستمیانه ژیر چاودیری پزشکی

دهروونی، له بهر ئه وهی ئینگلیزیه کی باشم ده زانی و لیکۆلینه وه که کم له کۆلیژی زمان به شی زمانی ئینگلیزی له سه ر ئه ده بی گیرانه وهی کلاسیکی ئینگلیزبوو، جگه له وهی خو م خوینه ریکی زۆر باشی ئه ده بیاتی جیهانی بووم و ده ستی شیعر نووسینیشم هه بوو. دوای ئه وهی هه ستم کرد باری ده روونیم به ره و باشی چوو و هه ندیک ئارام بوومه وه، داوام له پزیشکه که کم کرد، کاریکم له کتیبخانه یه ک بو بدۆزیته وه، ئه ویش کاتیک زانی زانیارییه کی ئه وتۆم هه یه و ئینگلیزیه کی ئاوا باش ده زانم، به (ئیقا) ی هاوړپیی ناساندم، که له کتیبخانه ی نیشتمانی به ریۆه به ری به شی کتیبخانه ی ده نگی بوو. هه ر له سه ره تای یه کتر ناسینمانه وه (ئیقا) منی که وته به ردل، جگه له وهی منیش به ته واوی که و تمه ژیر کاریگه ری خه نده پر له میهره بانیه که ی. زانیارییه کی زۆری له سه ر ئه ده بیات به گشتی و ئه ده بیاتی گیرانه وه به تاییه تی هه بوو.

هه ر له سه ره تای رۆژه کانی یه کتر ناسینمان ئه و په سندی ئه وهی دا له کنی کار بکه م، گفتوگو کا مان له نووسینگه که ی درپژه ی ده کیشا. سه ره تا کاره که کم دوای ده وامی فره می ده ستی پێ ده کرد، ئه وکات ده ستم به رپیکه خسته وهی کاسیت و سیدی و قه وانه کان ده کرد. (ئیقا) زۆر جار به منی ده گوت:

- بو پیش خستنی کتیبخانه که مان و خزمه تکردن به کولتوور و رۆشنبیری کاری زۆر باشتت پێ ده کری.

پرۆژیکیان پیشنیازی سه‌ره‌تای پرۆژه‌یه‌کم بۆی کرد، ئه‌ویش
 ئه‌وه‌بوو: سه‌ره‌تا به‌ وه‌رگێرانی چیرۆکی مندالان ده‌ست پێ
 بکه‌ین و چیرۆکه‌کان به‌ شیوه‌ی ده‌نگی تۆمار بکه‌ین، به
 وه‌رگێردراوی بۆ زمانی کوردی، دواتر چیرۆکه‌کان بگه‌یه‌نینه
 سه‌هنه‌ره‌کانی فێرکردنی زمان، دابه‌شی بکه‌ن و وه‌ک وانه
 بیخوین. دوا‌ی ئه‌وه‌ی ئه‌و پرۆژه‌یه‌م سه‌ری گرت، پرۆژه‌که‌م
 فراوانتر کرد، ئه‌مجاره‌ چیرۆکی گه‌ورانم وه‌رده‌گێرا و به‌ شیوه‌ی
 ده‌نگ له‌گه‌ڵ کتییی نووسراویشدا بلامان ده‌کرده‌وه. (ئیڤا) به
 پرۆژه‌کانم زۆر خو‌ش‌حال بوو، نووسینگه‌یه‌کی تایه‌تی بۆ کاره‌کانم
 دروست کرد، چه‌ند کارمه‌ندیکی وه‌ک هاوکار بۆم دانا و منی
 کرده سه‌روکیان، ئه‌مجار پرۆژه‌که‌م فراوانتر کرد. ئه‌و وه‌رگێرانه
 بۆ زۆرێک له‌و زمانانه‌ی په‌ناهه‌نده‌یان له‌م وڵاته‌ هه‌بوو ده‌کرا و
 بۆ شوینه‌کانی فێرکاری و که‌مه‌په‌کانی په‌ناهه‌ندان ده‌نێردان.
 به‌مه‌ش پرۆژه‌پرۆژ به‌شه‌که‌مان له‌ گه‌شه‌ کردندا بوو، ئه‌وه‌ش زیاتر
 له‌ هه‌ر شتیک (ئیڤا)ی خو‌ش‌حال ده‌کرد، هه‌ر رۆژێک ئه‌و خه‌نده
 دل‌بزوینه‌ی زیاتر ده‌گه‌شایه‌وه. چه‌ندینجار داوا‌ی لێم کرد، که
 نه‌شته‌رگه‌ری جوانکاری بۆ خو‌م بکه‌م، ده‌یگوت ته‌واوی
 تێچوه‌که‌ی ده‌دا، به‌لام هه‌موو جاره‌کان ره‌تم ده‌کرده‌وه، تاوه‌کوو
 ئه‌وه‌ی رۆژێک تێم گه‌یاند: چاوه‌ڕێی که‌سیک ده‌که‌م، تا ئه‌و
 نه‌یه‌ته‌ ئێره‌ ئاماده‌نیم شیوه‌ی خو‌م ده‌ستکاری بکه‌م، نه‌بادا
 که‌سیک دل‌ی به‌ منه‌وه‌ بنیشیت، به‌لکو ده‌بێ هه‌ر به‌و رووخساره
 ناشیرینه‌وه‌ کاری جوان بکه‌م و له‌ دووره‌وه‌ ئارام بگرم، تاوه‌کوو

ئەوەى خۆشەويستەكەم دەدۆزمەوہ. ئەو، ھەمووجار لەگەڵ
دەرپرینی ھاوخەمى پيشیدەگوتم:

- ئەگەر بە راستى خۆشەويستەكەت كوژرايىت بەو شيوەيە
چاوەپروانى كردن، چاوەپروانىيەكى بيهودەيە، ئەگەريش نەمرد بىت
و لەو پرووخسارەت رايكرد بىت، ديسان چاوەپروانى بەو
پرووخسارەوہ كارىكى پووچ و بى ئەنجامە، چونكە ئەو
پرووخسارەى ناوئى و جارىك لىي ھەلاتووہ! ھەمووجار دەستم بە
گريان دەكرد و دەمگوت:

- پيمخوشە لە چاوەپروانىيەكى پووچدا بىم نەك لە خۆم رابكەم.

لە كاتىكدا ئەو قسەيەم دەكرد، دووجار رامكردبوو: جارىك لە
پرووخسارى خۆم، دووہم لە چيروكى ژيانم.

ھەرچۆنىك بىت پەسندم نەكرد، كە نەشتەرگەرى جوانكارىم بۆ
بكرىت. ھەر لە سەرەتاي يەكترناسينمان و قسەكردنمان لە بارەى
ئەدەبىياتەوہ، بە تايبەتى ئەوكاتانەى (ئيشا) زۆر جەختى لەسەر
گيرانەوہ دەكرد، ھەزىكى شىتانەم بۆ دروست بوو، كە ھەول
بەدەم ژيانى خۆم بكەمە چيروكىك و ئەو ئازارە بگيرمەوہ، بەلام
زۆر لەوہ دەترسام بە گيرانەوہى ئەو چيروكەم نەينىيەكەم ئاشكرا
بىت، بەمەش كيشەم بۆ دروست بىت، ئاريشە بۆ پياوہكەم و
خانەوادەكەم دروست بىت، بۆيە ھەرچارىك ويستىبىتم ئەو
ھەزەى خۆم بخەمە بوارى جى بەجى كردنەوہ بە ھوى ئەو

هۆکارانه وه وازم لێ هیناوه. دواى بینینی ئه وه بهرنامهیه، ئاگر له ههناوم بهر بوو، چهندی ههولم دا خۆم پێ نهگیرا، له رێگه ی ئه وه ههژماره ی له ژێر ناویکی ساخته وه دامنا بوو، نامه یه کم بۆی نارد.

سه ره له لگرتن

دواى ئه وه پروودا وه ی ئه وه شه وه له بهرنامه که به سه رمدا هات، هه ریه که و به جوړیک له سه ر منی ده نووسی، هه ندیکیان به زه بیان به رانه رم جوولابوو، هه ندیکیش به رانه ر مروفتیکی خه یالاوی و لاوازی وه ک من رقیان گه یشت بووه لووتکه (وه ک خۆیان ده یانگوت).

که سیک نه بوو له ده ردی من تییگات، منیش هیوا یه کم بۆ چاک کردنی په وتی ژیانم نه بوو، سه رباری خه می ئه وه کاره ساته ی له ژیا نی مندا پرووی دابوو، خه می دووری یاریش پوژ به پوژ زیاتر ده یپوکاندمه وه و دل می ناسکتر ده کرده وه. زو ربه ی کاته کانم له ماله وه به گریان تیده په راند.

ئیه له سووکایه تیه کانتان به رانه رم به رده وام بوون، منیش له درێژه دان به و ژیا نه سه رشوړیه ی که وتبوومه ناویه وه به رده وام بووم، درێژه م به و ژیا نه تا قه تپروکینه دا.

به ره به ره که سیکی گو شه گیر و دووره په ریزم لێ ده رده چوو. له دو ست و هاوړپیانم دوور که و ته وه و خزامه گو شه ی ماله

ته نياکه مه وه. زۆر بهی کاتی خۆم له گۆشهی کتییخانه شپړیوه کهم به سهر ده برد. کتییخانه کهم له و پوژوهی یار به جیی هیشتبووم ریک نه خرا بوو، ئەسلەن سه ليقه ی ریکخستنی هیچ شتیکم نه ما بوو، ههر له ریکخستنی کتییخانه که مه وه، که خو شه ویستترین شت بوو، تا ده گاته ریکخستنی خۆم، که بوو بوومه قیزه و نترین مه خلوق. بیژم له خۆم ده بووه وه، که سیکی داهیزراو، ته وه زهل و خه یالای، هه رئه وه ندهم له ده ست ده هات، به یادی یاری جار نام جار جار شیعریک بهۆمه وه. منی دژه شیعەر چۆن بوومه یه کیک له شاعیره ناسراوه کانی ئیره؟!

هۆکاری ئه وهی شیعره کانی من زوو بلاوده بنه وه و زوو ناوبانگ پهیدا ده کهن، ئەو پوچه تاریکه یه، که بالی به سهر شیعره کانا کیشاوه و له ناخی بۆ ئومیدبووی خه لکانی ئیره شدا هه مان تاریکی و نائومیدی هه یه، واته نزیکایه تی له نیوان ئەده بیاتی ره شینی و میلله تی مندا هه یه، به وهی مروقه کانی ئیره هه ستی پۆ بکه ن، یان نا، تووشی ره شینییه کی قوول بوون، ئەم ره شینییه ش به تاییه تی دوا ی ئه وه دیت، که خه لکی به دل و گیان خزمه تی چه ند لایه نیکیان کرد، بۆ به ره نگار بوونه وهی بیگانه، به لام کاتیک ده سه لاتی بیگانه له ناوچوو، ئەو لایه نانه ده سه لاتیان گرته ده ست، خه لکه که یان توشی نائومیدییه کی له پاده به ده ر کرد، به وهی کار به ده ستان له گه نده لیه کی له پاده به ده ر پوچوون و ناگیان له ماندوو بوونی خه لکی نه ما. به دوو دؤخدا تپه پریم، له

هەردوو دۆخەکه‌دا زۆر بە‌ی پ‌ۆ‌حی میللەت لە‌گە‌ڵم بوون،
 ئە‌وه‌ش جادوو‌ی وە‌رگرتنی نووسراو‌ه‌کانم بوون، نە‌ک ه‌ی‌زی
 نووسراو‌ه‌کان، هە‌رچە‌ندە ئە‌گەر نووسراو‌ه‌کانم باش‌یش بووبن،
 بە‌لام خۆم پ‌ی‌م وابوو لە‌و ئاستە‌دا نە‌بوون، ئە‌و هە‌موو‌ه
 پ‌ی‌شوازییە‌یان ل‌ی ب‌کر‌یت! دۆ‌خی یە‌کە‌مم کات‌یک بوو، کە‌ وتاری
 سیاس‌یم دە‌نووسی، بە‌ تاییە‌تی رە‌خنە‌ی سیاس‌ی، لە‌و کاتە‌دا ئە‌و
 خە‌ڵکە‌ تو‌رپە‌یە‌ی لە‌ بە‌ر‌پ‌ی‌وه‌بردنی دە‌سە‌لات رازی نە‌بوون، سۆ‌زیان
 بۆ نووسراو‌ه‌کانم جو‌ول‌ا و خو‌ینە‌ری نووسراو‌ه‌کانم پ‌ۆ‌ژبە‌ر‌ۆ‌ژ
 زیاد‌ی دە‌کرد، لە‌بەر‌ئە‌وه‌ی پ‌ۆ‌ژبە‌ر‌ۆ‌ژ دە‌نگ‌ی نارازی لە‌ زیاد‌بوون
 دا‌بوون. دۆ‌خی دوو‌ه‌م نووسینی ش‌ی‌عر بوو، لە‌بەر‌ئە‌وه‌ی
 ش‌ی‌عرە‌کانم پ‌ر‌پ‌ر‌بوون لە‌ رە‌ش‌بینی و نائوم‌یدی بە‌ هە‌مان هۆ‌کاری
 سەر‌وه‌ خە‌ڵکە‌کە‌ بە‌ هۆ‌ی چە‌قبە‌ستووی سیستە‌می حوک‌مرانی
 لە‌ ئ‌ی‌و گە‌ندە‌لیە‌کی لە‌ رادە‌بە‌دەر تووشی نائوم‌یدیە‌کی زۆ‌ر
 بووبوون، بە‌ ش‌ی‌وه‌یە‌ک تاو‌ه‌کوو ئاستی رە‌ش‌بینیە‌کی خە‌یا‌ل‌اوی
 دە‌ست و پ‌ی‌ بە‌ستراو، کە‌س‌یک ش‌ت‌یک‌کی لە‌ دە‌ست نە‌دە‌هات،
 بە‌ل‌کو ئە‌وه‌ی جو‌ول‌ە‌یە‌کی لە‌ دە‌ست بە‌هات‌با، جو‌ول‌ە‌کە‌ی بە
 ئاراستە‌ی هە‌لاتن بوو. لە‌و سالانە‌ زۆ‌رت‌رین گە‌نج هە‌لدە‌هاتن و
 دە‌چوونە‌ دەر‌وه‌ی و‌لات. پ‌ۆ‌حی بە‌رە‌نگاری خە‌ل‌ک زۆ‌ر ک‌ز
 بووبوو، دە‌توانم ب‌ل‌ی‌م پ‌ۆ‌حی بە‌رە‌نگاری گشتی مرد بوو، لە‌ ج‌یی
 ئە‌وه‌ پ‌ۆ‌حی نە‌فرە‌ت و هە‌لاتن مر‌ۆ‌قه‌کانی ئ‌یرە‌ی دە‌بزواند. د‌و‌ای
 کارە‌ساتە‌کانی ئە‌و ش‌ه‌وه‌، ناچار ک‌رام رە‌وتی نووسینم ب‌گ‌ۆ‌ر‌م.
 سەر‌ه‌تا ویستم هەر نە‌نووسم، بە‌لام گ‌یر‌ۆ‌دە‌بوون بە‌ نووسینە‌وه‌

وهك نه خوښيېك وايه. كاتېك هاتمه وه ماله وه و ژنه كه مم
نه يني وهك شيتانم لئ هات، نامه يه كي له سهر سيسه مه كه به
جېه شتېوو، زور به كورتي چوند ديريكي نووسيوو...

تا ئستا روژ نيه چوند جاريك ئه و په يامه كورته نه خوښمه وه،
ئو روښتنه ي ئه وپش گورزيكي ديكه بوو، به هوپه وه ژيانم
زياتر شيوا. روژانه به ديار گوتنه وه ي ئه و شانوه ده گريم.

روژيكي دواي بهرنامه كه م نامه يه كي نه يني ئاميزم بو هات،
گه شامه وه. له هه ژماره ئه ليك تر پوښه كه م كه سيك چوند ديره يكي
به نامه بوم نارد بوو، كه سيك بوو به هه ژماريكي خوازارا نامه ي
نارد بوو، زانباريه كي ئه و توښي له سهر خو ي نه نووسي بوو، به لام
نامه كه ي مني دلنيا كرده وه، كه ونبووه كه ي منه!

هاويچ شيعريكي شي له خواره وه ي نامه كه دا نووسي بوو. به خوم
گوت:

- ئه م شيعره ته نيا كه سيك به نه ينيه كه ي ده زانيت، به م ئاوهايه
ئهم نامه يه ئه و كه سه نارد وويه تي، يان كه سيك نارد وويه تي، كه
به و نه ينيه ده زانيت. هه ر يه كيكيان ئه و نامه ي بوم نارد بيت،
دلخوشكهره، له بهر ئه وه ي سه ره داويكم له سهر خوشه ويسته كه م
ده داتئ.

له گه ل دهر بريني خوشحالي خوم وه لامي نامه كه م دايه وه.

له پښتانه نامه وه هوكارپكي باشمان دوزيبه وه، بتوانين له
دهره وهی چاودپري هه والگري به راشكاوانه قسه ی خومان
بكه ين.

سهره تاكاني قسه كرمان شيعري و قسه ی نهيني ناميز بوو.

دواتر به نامه يه كي نه و گو می چاوه پروانيم شله قا، پيش نه و
نامه يه ش گوماتيكم نه بوو، نه و كه سه ی نامه كانم بو ده نيتریت
خوشه ويسته كه مه، به لام نه و نامه يه يان مني گه يانده برياريكي
يه كلاكه ره وه، نه و پيش برياري گهران به دواي نه و دا، بو نه مه ش
ده بووايه به دزييه وه ليره رامكردايه، له بهر نه وه ی له و كاته وه ی
به درراوم له ژير چاودپري دام. ناماده سازيم كرد، بو نه وه ی خوم
ليره رزگار بكه م.

به شی سینه م

تابوت

۱- کابووسی یه کهم

هه وره کان له سه رخۆ به سه سه رما گوزه ریان ده کرد: مندالئیکی گریاو، ژئیکی سووتاو، هاواریک، ئه سپیکی شه کهت، پیریکی پرموۆچ، له پیش چاومدا شیوهی زۆر سه ریان وه رده گرت. سه رنجی لیم ده دا، به ره به ره لیم نزیك ده بووه وه، له شیوهی پروخساری خۆمدا بوو، تا نزیکت ده بووه وه پرموۆچتر ده بوو، نیوچه وانی گرژتر ده کرد. ترسیک که وته هه ناومه وه، هه ولّم دا هه لسمه وه، نه متوانی بجوولیم، ویستم پرووی خۆم وه رگیرم، سه رم به لایه کدا سووراندا، پارچه ته خته یه کی خۆله میشی بوو، له وانه یه له بهر تاریکایی شوینه که به و ره نگه بینییتم. هه ر چوار لام ئه و ته خته داره بوو، ته نیا سه ره وه م به کراوه یی به جی مابوو، هه وره که زۆر نزیك بووه وه، هه ستم کرد خه لتانی ئاره قه بووم، ئه و شته ی له نیوی پاکشا بووم، بۆ پیشه وه ده جوولّا، ده نگی هه نگاوه لێنان له ژیرمه وه ده هات. دایاننامه سه ر

زهوی. ژنیک لهسەر سهرم وهستا، پښتر ئه و پرووخسارهه نه
بينيوو، بهلام ناشنا دههاته پيشچاو، له چاوانی وردبوومهوه، زور
ناشنا بوو!

- كتيه؟ به بيرم نه دههاتهوه، سهري شوڤكردهوه و فرميسكى به
سهرمدا باراند، دهنگي گريانهكه ي ناشنا بوو، سينگم دهگوشرا.
ويستم هه لسمهوه، نه متواني.

ئه سريني ده رشت، بي ئوقره بووم، هيژم دهدايه بهر خوم.
نهمده تواني هه لسمهوه. دهستي دريژ كرد، به پروومه تيهوه نا،
گه رمايه تيهك گه يشته پيستم. بوئتيكي دلرفين له لوهقهوه
هاته ژوووهوه، بوئتيكي ناشنا، گه رمايه تيهكي ناشنا، په نجهكاني
به سهر ده موچاومدا ده گيڤرا و ده گريا. ده مويست ناو له پي و
په نجهكاني ماچ بكه م. په نجه ي دوشاومژه ي بهر ليوم كهوت،
ناوده مم پر ئاو بوو. ماچم كرد، ئه و لي م رام، قيژاندي، پرچي
خوي پنيهوه، فرميسكى باراند. په نجه ي له سهر ليوم بوو،
ناوه كه ي به سهر زامندا هات، هه ولم دا بيليم، به ئاگاهاتم. له ژير
به تانيه كه وه هه لده له رزيم، سهراپاي جهسته م به سهر ئاو
هه لگه پرا بوو.

تابووتيك بوو بووه كابووس و پيشچاومي به رنه ده دا. قورگم
بيا بانتيك بوو، دل م زيندانيه كي شيت.

به تانيه كه م له خومه وه پيچا، چومه به رده م په نجه ره كه،
تاريكايي بالي كيشا بوو، جار جار بروسكه يهك سهر شه قامه

چۆلەكەى رووناك دەكردهوه، گڤهى با دههات، گرمهى ههورهكان گوڤيهكانى پر دهكرده. ههلههلهرزيم و بهتانييهكه م زياتر له خۆمهوه دهپيچا. دهنگى كونهپهپوو دهبيسترا، بروسكهيهك لىي دا. چاوانى پهپوووهكه له سهردارىكى باخچهى ئهوه بهرى شهقامهكه بريسكانهوه. وامزانى چاوى له چاوانم برپوووه، ترس به ناخمدا رۆچوو بوو، چاوانم ههلهگلوڤت، تاريكييهكه نهپهشت چيتر پهپوووهكه بينم، بهلام چاوانم له ههمان شوڤن قهتيسبوو بوون. بروسكهيهكى ديكه لىي دا، له ژير ههمان دار چوار پياوى رهشپۆش م بينى، تابووتىكى خۆلهميشيان لهسهر شان بوو، دهپرويشتن. دهستم به چاوانمهوه گرت، ويستىك پالى پيوه نام، تاوهكوو له كهلىنى پهنجهكانمهوه تهماشاي ديمه نهكه بكم. دهنگى پيان، وهك چهكووشىك سهرمى دهكووتى. ژنىكى رهشپۆش به گريانهوه له دواوهيان دهپرويشت. دهنگى پىي پياوهكان تىكهله به قيرهى قهلهرهش دهبوو. ههستم دهكردهستىك دهستى له قورگم ناوه، به ئهسته م ههناسه م بو ده درا. ديسان تاريكى بالى كيشايهوه.

بروسكهى سڤيه م لىيدايهوه، پياوىك به پرووتى بو كن ههمان دار پرايدهكرده، پياوىكى رهشپۆشى چوارشانه به دواى كهوت بوو. چوارپياوهكه تابووتهكهيان له ژير دارىك دانا بوو، پياوه پرووتهكه گهيشته نزيك تابووتهكه، وهستا! رووى خۆى سووراند، چاوى له چاوانم برى. چاوانى پر له ترس و فرمىسك بوون، چوار پياوهكه قۆليان گرت، پياوه چوارشانهكه چهقۆيهكهى له سكى رۆكرده،

که و ته نيو تابووته که وه، هر پينج پياوه که قاقايان لي ده دا. ژنه ره شپوشه که ش له ژوور سهري تابووته که دا ده گريا و ده ستي به ده موچاوي پياوه رووته که دا ده هينا، پياوه رووته که زور ناشنا بوو، ژنه که ش ناشنا بوو، به لام کي بوون؟ پينج پياوه که قاقايان لي ده دا، روانينم له سهر رووخساري يه که يه که يان نيشته وه، کاتيک بينين ترسيک به هه ناومدا روچوو، هه موويان يه ک شيوه بوون، رووخساريان پارچه گوشتيکي ره ش، به بي چاو، لووت، ده م، برژانگ و برو، زور قيزه ون بوون. قاقا کانيان کاسي کردم! ناو ده مم پر ناوي تال بوو، ته ماشاي پياوه رووته که ي نيو تابووته که م کرده وه، تاسام! چون شتي وا ده بي؟! من چيم ده کرد له نيويدا؟ نه گهر نه و که سه ي نيو تابووته که من بووم، من، که نيستا له پشتي په نجه ره يه که وه سه رنج ده ده م کيم؟ هينلنجم دا، رشامه وه... (۱-۱).

۲- دلّه پراوکي

دلنيام که سيک به دوامه وه يه.

له و پرژه وه چيروکي خوّم پيشکه شي دادگا کردوه، پياويک به دوامه وه يه. له شه قامه کاندا ده سوورپيمه وه، چاو به هر چوار لاي خوّمدا ده سوورپينم، هه ست ده که م که سيک دوامکه وتوه. رووي خوّم ده سوورپينم، له و ده مه دا ده که ويته به رانبه رم، چاو له چاوي

ده بېرم، به لّام هيچ كاردانه وه يه كي مه تر سیدار له ودا به دی ناكه م.
 به تو وره يی سه یری نیو چاوانی ده كه م. به سه رسو پ ماويه وه لی م
 راده مینتی، به سارديه كه وه ده لّی:- فهرموو؟ ده مه وئی يه خه ی بگرم
 و به سه ریدا هاوار بكه م، په شیمان ده مه وه. به خو م ده لی م:
 له وانه يه ئه و كه سه ئاگای له هيچ نه بی ت. زیاتر له پروو خساری
 وردده مه وه، هيچ شتی كي خراب به دی ناكه م، په شیمان ده مه وه.
 ده ست به گریان ده كه م. له ژیر لی وه وه داوای لی بو وردن ده كه م و
 به را كردن دوورده كه وه مه وه. هه ست ده كه م يه كي ك دوامكه و تو وه،
 ترس ده كه و پته هه ناومه وه، ناویرم ئاوردده مه وه. هه نگاوه كانم
 خیراتر ده كه م، به رده وام ده بم له را كردن، ئه و كه سه ش هه ر به
 دوامه وه يه، شه كه ت ده بم، به لّام كو لّنا ده م و به رده وام ده بم،
 هیزم لی ده بری، قاچه كانم ده له رزن و به رده مه وه. خو م
 وه رده گه پرینمه سه ر پشت، تا بزنام ئه و كه سه ی دوام كه و تو بو به
 نیازه چی بكات، كه سی كي له و جوړه نابینم، به لكو كو مه لی ك به
 بی ئه وه ی ئاگایان له من بی ت به و ناوه دا ده رو ن. له نیو ئه و
 شه قامه قه ره بالّخه چوار مه شقی داده نیشم و ده ست به گریان
 ده كه م. ئه و مرو فانه ی به كنمدا تی ده پرن به چاوی سو ز و
 به زه بیه وه لی م ده روان. هه ندی كیان پاره هه لده دهنه به رده مم،
 كزه له جه رگمه وه دی، به لّام به رپه رچیان ناده مه وه، لی ده گه گه پریم
 چیان پی باشه وه ك هاو خه می بو می ده برن، هه ست به زه لیلی
 ده كه م. يه كي ك دی ته ته نیشتمه وه ده ست له سه ر شانم داده نی ت،
 پرسپاری زانی نی زمانه كه یانم لی ده كات، منیش به سه ر له قان دن

وہلامی بہ لیتی دہدہ مہوہ. دہیہوئی دلم بداتہوہ، پرساری ہوکاری
گریانہ کہم لن دہکات، لہوہ بیحہوسہ لہ ترم توانای ئہو قسانہم
ہہ بیٹ. سوپاسی دہ کہم و پئی دہ لیم:

- شتیکی وا نییہ، ہہر بیرى خزمہ کانم دہ کہم.

ئہویش دہیہوئی بہ زہردہ خہنہ قسہکانی پرازانیتہوہ. تا پازی
بکہم و لہ کؤل خومی بکہ مہوہ، فرمیسکہ کانم دہ سریم و
خہندہیہ کی ساختہ دہ ہیئمہ سہر لیوانم. دہ زانم ئہوہی نہ بی لہ
مالان ئاگای نیہ لہ حالان، بویہ لئی ناگرم، ئہ گہر بیہوئی بہو قسہ
ہہلہ قومہ لہ قانہ دلی من خوش بکات.

لہ باخیکدا لہ سہر کوورسییہ ک دانیشتووم، چاوانم دہ کہوئی تہ سہر
کہ سیک لہ دووری چہند مہترینکہوہ بہ رانہ برم دانیشتوہ،
واہست دہ کہم تہ ماشام دہکات. وازانم خوئیہ تی، ئہو کہ سہیہ
کہ دواى من کہوتوہ، دہستہ کانم دہ لہ رزن، ئہو تہ ماشام دہکات
و من بہ ترسہوہ لئی پاموم. دہستی بو گیرفانی ناوہوہی
چاکہ تہ کہی دہ بات، ترس داگیرم دہکا.

-: ئیستا دہ مانچہیہ ک دہر دینی و چہند گوللہیہ کم پئوہ
دہ نیت.

خوم ئامادہ کردوہ پہلاماری بدہم و زووتر دہستی خوم
بوہ شینم. دہستی لہ گیرفانی نزیکوہوہ تہوہ، بہ پہلہ لہ جیگہی

خۆم هه‌لده‌ستم، دله‌کووته‌مه، وه‌ک بی ناو ناو ده‌له‌رزم. هیز ده‌ده‌مه‌وه به‌ر خۆم، خۆم ده‌گه‌یه‌مه‌ کنی، په‌لاماری ده‌ستی ده‌ده‌م، تا ده‌ستم ده‌گاته ده‌ستی شته‌که‌ی له‌ گیرفانی ده‌ره‌یناوه، ده‌ستمان له‌یه‌ک گیر ده‌بیت، پاکه‌تی جگه‌ره له‌ ده‌ستی به‌رده‌بیته‌وه. وه‌ک ئه‌وه‌ی سه‌تلیک ئاویان پیمدا کرد بیت، هه‌ست به‌ ساردی جه‌سته‌م ده‌که‌م. ئه‌و تاساوه و لیم ده‌پروانی. به‌ شه‌رمه‌زاریه‌وه سه‌رم له‌ به‌رخۆم ناوه، هه‌ست به‌ لاوازی خۆم ده‌که‌م، دیسانه‌وه فرمیسه‌که نه‌فره‌تیه‌کان ریچکه‌ده‌به‌ستن. جگه‌ره‌یه‌کم بو‌ پرا‌ده‌گریت، به‌ چاوی به‌زه‌یه‌وه لیم ده‌پروانی. ده‌پرسی:

- هه‌زت له‌ جگه‌ره‌یه‌؟

له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا جگه‌ره‌کیش نیم، به‌لام بو‌ داپۆشینی کاره‌که‌م، به‌ زه‌لییه‌وه وه‌لامی به‌لێی ده‌ده‌مه‌وه. جگه‌ره‌یه‌کی لێ وه‌رده‌گرم. مژیک له‌ جگه‌ره‌که ده‌ده‌م و ده‌کوکم. قومی دووه‌می لێ ده‌ده‌م، کوکینم زیاتر ده‌بیت. ته‌ماشاکردنه ته‌وسناساکی وا دیاره، که بزانی جگه‌ره‌کیش نیم، یان هه‌ر هیچ نه‌بی بزانیته‌ تازه‌ کارم. دلم پر ده‌بیت، ده‌ده‌مه‌ پرمه‌ی گریان، داوای لیبووردن ده‌که‌م و به‌ جیی ده‌هیلیم. هه‌ندی‌ک دوورده‌که‌ومه‌وه. هه‌ست ده‌که‌م که‌سیک دوام که‌وتوه، پرا‌ده‌که‌م، ناویرم ئاوورده‌مه‌وه، هه‌تا ده‌گه‌مه‌وه ماله‌وه، خۆم به‌ ژووردا ده‌که‌م و ده‌رگا‌که له‌ دوا‌ی خۆمدا داده‌خه‌م. پشت به‌ ده‌رگا‌وه ده‌ده‌م و هه‌ست پرا‌ده‌گرم. ده‌نگی

پیلوویک نزیك ده بیتهوه، تا نزیكتر ده بیتهوه دلّه کوته م زیاتر ده بیته، له ده رگا ده دا. ناویرم بیکه مه وه، زیاتر له ده رگا ده دا، جووله له خوّم ده برم و چاوه ریّ ده بم، زه رفیکی نامه له ژیر ده رگاوه ره وانی ژووره وه ده کات و دوور ده که ویتته وه. سه ره تا ناویرم له زه رفه که نزیك مه وه، به لام دواتر هیّز ده ده مه به رخوّم، له مؤره که ی سه ری وردده مه وه، هه ناسه یه ک هه لده کیشم. زه رفه که هه لده پچرم. بانگیشته نامه ی دادگایه، ریکه وتی دووه م دانیشته تی دا دیاری کراوه. ئه ییک هه لده کیشم. له وه ته ی چیروکی خوّم پیشکه شی دادگا کردووه، ترس و دلّه راوکی به رم ناده ن. له خه وونه کا ئمدا که سیک به دوامده که ویت، شه که ت ده بم و به ئاگادیم. هه لده له رزم و به تانی له خوّمه وه ده پیچم. ترس رۆچۆته ناخمه وه، هه میشه ده نگیک بانگم ده کات، ده نگیک هاوار ده کات و هه ره شه م لیّ ده کات، ده نگه که ئاشنایه، ئه و ده نگه یه له شه وی زیندانییه که م فه رمانی به ئه وه کانی دیکه ده دا، ئه و شه وه ی منیان شکاند، منیان وردوخاش کرد. کردمیانه یه کپارچه له ترس و دلّه راوکی. له فیلمه درۆینه کانیش شتی وام نه بینیبوو، باوه پناکه م ته نانه ت به خه یالی هیچ یه ک له ده ره یته ره پاره په رسته کانی هو لئو دیشدا هات بیت، له پیتاوی به ده ست هیتانی پاره ی زیاتر یارییه کی ئاوا قیزه ون ریّک بخه ن. منیان خسته نیو یارییه کی گلاوه وه. کاتیک بیر له و شه وه ده که مه وه مچورکم پیتا دیت، سه رم ده ئیشی، دلّم پرده بیت، هیلنج ده ده م، جاری وا هه یه هیّز ده ده مه به ر خوّم، تاوه کوو

نه پشیمه وه، به لام سه رکه وتوو نابم. وه ک جله کونیک به رده مه وه و ده کهومه نیو پشانه وه که ی به رده مم. بوگن خه ریکه بنمیچی سه رم هه لگری، ناتوانم بجوولیم، دلنیام وه ک جاره کانی دیکه چهند خووله کیکی دیکه له هوشخوم ده چم، سه رم به گیزه وه دیت، ماسولکه کانم ره قبوون، پشته سه رم ده رزیئاژن بووه، هه ست به له رزینیک ده که م...

به ناگا هاتم، پشانه وه که ی به رده مم ویشک بو بووه وه، بوون ترشایو نه و ژوروی پر کرد بوو.

هیئنجیکی دیکه م دا، هیچ له گه دمدا نه بوو، تا بیهنمه وه. هیز ده ده مه خوم. نه وه ژیانی منه، پرکراوه له نه فره ت. نامه وی بیر له و شتانه بکه مه وه، که پیش نه وه ی ببوریمه وه بیرم لیان ده کرده وه، دلنیام دووباره ده روونم ده شیوی. سه یری به فرگره که م کرد، هیچی تیدا نه بوو، دولابه که م کرده وه، نه ویش به تال بوو، پیویسته زوو خوم بگه یه غه نه و فروشگه یه ی نه و بهر و چهند شتیک بکرم، به لام تا ده توانم که میک په تاته بکولینم، یان هه ندیک سپاگیتی ناماده بکه م، له وانیه به ربه مه وه. زورم برسیه و ده سته کانم له برسان ده له رزن.

-: له له فه فروشکه ی خواره وه له فه یه ک ده خوم، دواتر ده چم شته کانم ده کرم.

ترسی ئه وه م هه یه کاتیک سه رقالی خواردنی له فه که م ده بم
هه مان پیاو به بهر جامخانه ی له فه فرۆشیه که دا تپیه پیت. دوینێ
دیمه تیکی ئاوام بینێ، زۆر ترسام! به خۆم گوت:

- پێویسته کۆتایی به و دۆخه بێنیت.

چۆن ئه و پیاوهم ناسییه وه؟ هه رچه نده ئه وم له پشتی
ده مامکیکی ره شه وه بینییوو، ده مامکیک ته نیا چاوه کانی و لووتی
دیاربوون، به لام ناسیمه وه، دلنیا م خۆی بوو. کاتیک له جامخانه که
نزیک ده بووه وه، قیافیکی گه وه ره و دزیوی هه بوو، قیافیکی
چوارشانه ی قیزه ون، که مێک به لای چه پیدای ده شه لی، دوا ی
ئه وه ی دلنیا بوومه وه، قیافه قیزه ونه که ی خۆیه تی، چاوم
به رزبووه وه، سه رنجی چاوم دا، خۆی بوو، دوو چاوی بچووک،
گلینه کانی زه ردبوون، سپینه که ی پر بوو له په گی سووری ده ماری.
له ئیو هه زاران که س ئه و سه رنجدانه تیژانه ی ده ناسمه وه. له
جامخانه که نزیک ده بووه وه، ده ستم ده له رزی، له فه که م له
ده ست که وته خواره وه، مستم توند کرد، هیزم دایه بهر خۆم،
چاوم له سه ر چاوی نه تروکاند، پاره که م له سه ر مێزه که جییه شت
و به ره و ده رگا رامکر. منی بینێ، به خیرایی وه رسووړا، هه لات.
دوا ی که وتم. له و سه ری شه قامه که خۆی به کۆلانیکی ته سکا
کرد، ترسم له بیرچوو بووه وه، بیرم بو ئه وه نه چوو، که ده شی
ده مانچه، یان چه قۆی پێ بیت، به لکو هه موو هه ولێکم دا
بیگه مێ و تۆله ی خۆمی لێکه مه وه. خۆم به کۆلانه که دا کرد،

کەسی لێ نەبوو، تا ئەو سەری چووم چەند کۆلانێکی لێ جیا دەبوو. شەکەت بووم، دەستەکانم دەله‌رزین، دەگریام. کەوتمه سەر چۆک و بە مست بە زەویمدا دەکیشا. دەنگی پێکەنین لە گۆییەکانمدا دەزرینگایه‌وه...

پێدەکەنین و هاواریان دەکرد: جوین دەدە؟ ها... هەهه‌ی سەهه‌ی له‌سەیان بوو، هەهه‌ی گلاوی خوێری... گۆییەکانم گرتن. خەریک بوو مێشکم دەتەقی.

برسیه‌تی هێرشێ بۆ هێناوم، چارم نییه‌، هەر دەبێ بچمه‌ خواره‌وه‌، سەرته‌تا دەچمه‌ چێشخانه‌که‌ و چه‌قۆیه‌ک له‌گه‌ڵ خۆم دەبەم، چه‌قۆکه‌ له‌ژێر جله‌کانم ده‌شارمه‌وه‌، دواتر ده‌چمه‌ خواره‌وه‌. (١-١)

-٣- کابووسی دووهم

له‌ ئێو ئاپۆرای بازاره‌دا ده‌سوورامه‌وه‌. نه‌مده‌زانی بۆچی هاتووومه‌ته‌ ده‌ره‌وه‌، هه‌یچم نه‌ده‌کړی، نیازیشم نه‌بوو ته‌نانه‌ت ته‌ماشای هه‌یچ شتێکیش بکه‌م. ده‌سته‌کانم له‌ گیرفانه‌کانمدا بوون و ده‌سوورامه‌وه‌. وه‌ک گێژیک به‌ملاولادا ده‌که‌وتم و ده‌رۆیشتم، وا دیار بوو سه‌رخۆش بم، که‌چی که‌هولیشم نه‌خواردبووه‌وه‌! هه‌ستێکی سه‌یرم هه‌بوو! پشته‌سه‌رم سربووبوو! چاوانم به‌ حال ده‌کرانه‌وه‌. مندالێک خۆی له‌ ده‌ستی دایکی پچریه‌وه‌ و بۆ

ئەوبەرى شەقامەكە رايكرد، دايكى بە پەلەپروزي شويىنى كەوت. هوسەلەي ئەوهم نەبوو، تەماشايان بكم و بزائم لەوبەرەوھ چى دەگوزەرى. بە بەردەمى پياويكدا تىپەرىم، چاويلكەيەكى رەشى لە چا و کرد بوو، سەكسيفۆنى دەژەند، پەرۆيەكى لە پيش خۆي راخت بوو، كۆمەلئىك بازنەيەكيان بە دەوریدا دروست کرد بوو. بە نيو قەرەبالخيهكەدا تىپەرىم. نەمزانی ئەو پياوھ چ ئاوازيك دەژەنئيت، بەلكو دەنگى زىكزيكە مئشكىمى پر کرد بوو! درم بە خەلكەكە دەدا، لە ژير ليوەوھ شتتكم دەگوت، پئموايە دەمگوت:

- ببورن!

لەوان تىپەرىم، شتتكم بەر شانى چەپم كەوت، گەنجىكى لووسكەي مووزەردى چا و شين لە دوورى چەند مەترئىكەوھ لەسەر شەقامەكە بەربووەوھ، دياربوو كاتتكم شانى بەر شانم كەوت بوو، پئى لە پئم گيربوو بوو. چەپكى گولئى پلاستىكى لە بەردەممەوھ پەرش و بلاو بوو بوو وھ. دەستم بو كورەكە راگرت. چاوانى پر هيو بوون.

فرمئسك ئەوكى گرتم. پوزشم بوئ هئنايەوھ و بەجئم هئشت. چاوانم لەسەر ساتۆرىك گيرسانەوھ، كە بە بەردەممدا تىپەرى. ئەو پياوھى ساتۆرەكەي پئ بوو، خۆي بە دووكاتتكمدا کرد. سەرنجم كەوتە سەر كەلەشە بە قەنارەداكراوھكانى نيو دووكانەكە، ترسئك كەوتە نيو دلمەوھ، لە كەلەشئكى گەورە ورد بوومەوھ، مئشئك بە دەوریدا دەسوورايەوھ. چاوانم لەگەل مئشەكەدا بو

سەر پارچه گۆشتیکی دیکه هه لفرین، به لام ئه و پارچه گۆشته
سهری پیاویکی که له گه تی ره شپۆش بوو، دهنگی گیزه گیزی
میشه کان که لله می پر کرد، گویم له دهنگیکی ناسراو بوو،
دهیگوت:

- بو کوی راده که ی؟! -

ئه و دهنگم ناسییه وه، پیشتر ئه و دهنگه چه قویه کی وای له بیری
مندا چه قاند بوو، هه رگیز بیرنه ده چوو وه وه، چه قۆکه کی له که لله م
ده رهینا و دوو باره ی کرده وه:

- بو کوی ده چیت؟ -

میشه که له شوینی چه قۆکه وه هه لفری. به لیشاو میش له ده می
برینه که وه ده رپه رین و به ره و رووم هاتن. پیاوه که چه قۆ
خویناویه که ی له قایشه که ی لا قه دی نا و دوام که وت. گیزه گیزی
میشه کان تیکه ل به دهنگی کابرا له که لله مندا دهنگیان
ده دایه وه، و پروکاس بوو بووم، له رزیک دایگرت بووم، ویستم
هاوار بکه م، نوتقم گیرا بوو. پامکرد، ئه ویش به دوامدا. هاوارم
ده کرد و دهنگم ده ر نه ده چوو. که س ئاوری له من نه ده دایه وه،
وه ک ئه وه ی هه ر بوونیشم نه بیت و نه مینن، هه ریه که و
سه رقالی کاری خۆی بوو. پامده کرد و ئه و به دوام که وت بوو،
نه فه سم لئ برا بوو، گه یستمه باخچه یه ک، قاچه کانم چیت
توانایان نه ما بوو، ئاره قه له ئاوبالام ده تکا، چۆکم ده له رزی،
نه متوانی هه نگاوی دیکه بنیم. رووم سوورانده، پیاویکی

که له گه تی ره شپۆش بوو، ده مووچاوی له پارچه گوشتیکی جورا و
 ده چوو تیکه له یه ک بوو له گوشت و خوین و کیم. میسه کان به
 ده وریدا ده سوورانه وه. تاریکی بآلی کیشا بوو، ته نیا به ده نگیان
 ده مزانی میسه کان له ده وری ده خولینه وه، کاس بوو بووم،
 گوئییه کانم به ده سته کانم گرتن، به لام ئه وه هیچی له ویزه ویزه
 بیزارکه ره که که م نه کرده وه. چهند بروسکه یه ک ئه و ناوه ی
 رووناک کرده وه، باران ره هیلله ی ده کرد. بروسکه ی سییه م لتی دا،
 چاوانم فرین، له سهر په نجه ره ی ژووریکی نهومی پینجه می
 بینایه کی ئه و بهر گیرسانه وه، په نجه ره یه ک چرایه کی کزی تیدا
 داگیرسابوو، پیاویک له و دیوی په نجه ره که وه به تانییه کی له خوی
 لولدا بوو، سهرنجی له ئیمه ده دا. کاتیک چاوانم که وتنه سهر
 پیاوه که، مچورکه یه ک به مؤغهره ی پشتمدا هات، مووه کانی
 له شمی گرژکرده وه، له رزیم و بۆ دواوه کشامه وه. سهرنجم
 له سهر پیاوی پشتی په نجه ره که لانه برد، زۆر سه یرم به وه هات!
 کاتیک من له وی بووم له پشتی ئه و په نجه ره یه وه چیم ده کرد؟!
 به ره به ره ده کشامه وه، ههرچه نده ته ماشای پیاوه ره شپۆشه که ی
 بهر ده مم نه ده رکرد، به لام هه ستم ده کرد له گه ل هه نگانوانی من
 بۆ دواوه ئه ویش به ره و رووم ده یت. هه ردوو قۆلمیان گرت،
 بهر بوومه وه... (۱-۱)

-۴- شکان

دوای ئەوێ، ئەو کتیبەم خویندەوێ، کە ئەو بۆی لە کتیبخانە کە دانابوو، وەک ئەوێ وابوو، جادووم لێ کرا بێت. خۆنەویستانە دەستم بە نووسینەوێ بەسەرھاتی خۆم کرد. دەشێ بەو نیازە ئەو چیرۆکە ی بۆم نارد بێت، ترسێک لە دلی مندا دروست بکات، تا چیرۆکی خۆم نەنووسمەوێ و لە جاسووسەکانی ولاتی خۆم پارێزراو بێ، تاوێ کوو بە ناسنامە ساختە کە مەوێ لە گەڵ ئەو درێژە بە ژیان بدم. پێدەچێ خۆشەختی بەوێ لێ کدا بێتەوێ بە ھەر ناسنامە و ناویکەوێ بێت، لە ھەر شوێنیکیشدا بێت، تەنیا لە گەڵ مندا بێت، بەلام ئەو شتە ی ئەو نەخشە ی بۆ دانا بوو، بە تەواوی پێچەوانە بووێوێ. ئەو چیرۆکە ی بە شیوێ بە ک منی ورووژاند، ناچاری نووسینی بەسەرھاتی خۆمی کردم. لە چیرۆکە کە پێدا بەسەرھاتی کەسیکی وێک منی دەگێراییوێ، ئەوێ سەری سوورپماندم! چۆن ئەو بە شە لە رووداوەکانی ژیا نی منی دەزانی، کە پێم وابوو تاکە رووداوی ژیا نی بوو بە نھینی ھیشت بوو مەوێ. گوومانم لەویش پەیدا کرد، دەبێ ئەو بوونی ھەبێت؟ دەبێت ئەو نامانە ی ئەو بۆمی دەنریت پلانیکی دیکە ی حیزب نەبیت بۆ ئەوێ یمخەنە تەلەو؟ بەلام ئەگەر وا بێت ئەو وردە کاریانە ی لەسەر ژیا نی روژانە مان و ھەزە خودیەکانی میان چۆن دەزانی؟ ترس بە گیری ھیناوم، ویستم ئەو خەیاڵە لە خۆم پرەتینم، بێسوود بوو. گوومان دەکەم ئەویان گرتبیت و لەژێر ئەشکەنجە

قسه یان لښ دهرهینا بیت! کاتیک بیر له ئەگه ریکی وا ده که مه وه
مچوپک به له شمدا دیت، به لām ئەو رۆژهی چاوم به (ئیڤا) کهوت
دلنیا بوومه وه، که شتیکی وا له گوژی نییه، به لکو ئەو لیره به.
کاتیک چیرۆکه کهم ده خوینده وه ئەو گومانه سهیرانه م بو دروست
ده بوو، به لām ئەو شتانه له جیی ئەوهی من له نووسینی چیرۆکی
ژیانم سارد بکه نه وه، منیان له سه ر ئەوه سووپتر کرد. خوشم
نازانم چۆن چیرۆکی خۆم نووسی. ئیستاش گومان ده به م له ژیر
کاریگه ری ته لیسمی ئەو چیرۆکه دا چیرۆکی خۆم نووسییت،
به لām ئەو چۆن زانی ئەو شه وهی من گیرا بووم ئاوم به سه رهات؟
نایا باوه رپیکراوه، که ئەوه ته نیا چیرۆکیکی دروستکراوی خه یالی
خۆی بیت، له کاتیکدا ئاوا به راستی ده چیت؟ بگه به ته واوی
باسی رووداویکی راسته قینه یه، که به سه ر من هاتوو!

دوای ئەوهی چیرۆکی خۆم نووسی، به سه رسووپمانه وه له
هه ردوو چیرۆکه که رامابوو، چیرۆکه کهی من به مشیوه یه
ده ستی پښ کردبوو:

من پاشماوهی کاره ساته کان بووم، باوکم ئەو رۆژهی پاریزگاری
شاره کهم کوژرا بوو، گیرابوو. له چالاکیه که دا به برینداری
ده ستگیرکرا بوو، دوای ئەوهی...

نائاگایانه چیرۆکه کهی من وه ک له به رگیراوهی چیرۆکه کهی ئەو
وابوو، هه مان سه ره تای هه بوو، ناوه رۆکه کانیا ن ته واو پیکده چوو،

تهنیا له پرووی پرسته‌سازیه‌وه له یه‌ک جیاوازیوون، جگه له و
 جیاوازیه‌ش، که نه و چیرۆکه‌که‌ی به کوژرانی من کوټایی پښ هینا
 بوو، به لآم من چیرۆکه‌که‌م تا نه و شوینه برد بوو، که تیتیدا بووم،
 واته پرۆژیک پښ نه و کاته‌ی چیرۆکه‌که‌م برده دادگای نه و ولاته‌ی
 لئی په‌ناهنده‌بووم، تاوه‌کوو وه‌ک دۆسیه‌یه‌ک به‌کاری بهینم و
 به هۆیه‌وه داوای مافی مانه‌وه له‌م ولاته‌که‌م. جگه له‌وه‌ی نه و
 گپه‌ره‌وه‌که‌ی که‌سی سییه‌می هه‌مووشتزان بوو، به لآم ده‌بوو من
 سوود له گپه‌ره‌وه‌ی که‌سی یه‌که‌م وه‌ربرگم، تاوه‌کوو دادوهر
 هه‌ست نه‌کات تهنیا چیرۆکیکه و دلنیا‌یتته‌وه له‌وه‌ی نه و
 پرووداوانه به‌سه‌ره‌اتی ژیا‌نی منن. داوای نه‌وه‌ی چیرۆکه‌که‌م
 پیشکه‌شی پارێزه‌ره‌که‌م کرد، جاریکی دیکه کتیبی (تابووت)م
 خوینده‌وه، وه‌ک نه‌وه و ابوو، یه‌که‌مجارم بیت نه و چیرۆکه
 بخوینمه‌وه، به تایبته له و شوینه‌وه‌ی باسی نه‌وه‌ی ده‌کرد، که
 داوای نه‌وه‌ی من چیرۆکه‌که‌م پیشکه‌شی دادگا کردووه، تووشی چ
 شله‌ژانیکی ده‌روونی بووم، داوای چه‌ند پرۆژیک هه‌ر به راستی
 تووشی نه و شله‌ژانه‌ بووم، نه‌مه‌ش زیاتر ترساندمی، له‌به‌رته‌وه‌ی
 هه‌ستم کرد، نه و چیرۆکه‌که‌ له‌گه‌ل ژیا‌نی مندا ویک دیتته‌وه، ترسان
 له کوټایی چیرۆکه‌که، به ته‌واوی سه‌راسیمه‌ی کردبووم و خه‌وی
 لی زړاندبووم. به ریگه‌دا ده‌رپۆیشتم هه‌ستم ده‌کرد که‌سیک به
 دوامکه‌وتوووه. که‌سیکم ده‌بینی به‌رانبه‌رم دیت، خۆم ئاماده
 ده‌کرد، که نه‌گه‌ر ده‌مانچه‌ بیده‌نگه‌که‌ی ده‌رهینا خۆم لاده‌م و
 هه‌لمه‌تی بو ببه‌م. چه‌ندینجار په‌لاماری خه‌لکم داوه، وامزانیوه

دەیانەوی دەمانچە لە گیرفانی ناوەوەی چاکەت، گیرفانی پانتۆل، یان جانتاکانیان دەریڤن، بەلام لە هەمووجارەکان بە خۆمدا شکاومەتەو و ناچاربووم بە شەرمەزاریەو بە گریانەو داوی لیبوردن بکەم، چونکە کاتیک خۆم دەگەیانده دەستیان و بۆ ئاسمان بەرزم دەکردنەو، لەو کاتاندا پاکەتی جگەرە، مۆبایل، کتیبی گیرفانی، یان سوراویک بە حەواوە کەوتونەتە پێشچاوم.

من پاشماوەی کارەساتەکان بووم، باوکم ئەو رۆژە ی پارێزگاری شارەکەم کوژرا بوو، گیرابوو. لە چالاکیه کەدا بە برینداری دەستگیرکراوو، داوی ئەوێ چەند مانگیک سزای سەخت درابوو، ددانی بە هیچدا نەنابوو، بەلام حکومەتی بەعس لە سیدارەیان دابوو، دواتر وینەکەیان لە رۆژنامە بڵاوکردبوووە وەک هیماي سەرکەوتنیان و تۆلەکردنەویان، لە سەردێرەکە ی نووسیویان: (سەگیک بە سزای خۆی گەشت) واتە باوکم لەبەر کوردایەتی و داکۆکیکردن لە ئامانجەکانی کورد، کە ئەو پێی وابوو، هەمان ئامانجی حیزبەکەیت، بە نەترسی چوو بوو بەر پەتی سیدارە، ئەوکات دەنگۆی ئەو بڵاوبوو بوو، ئەو بە دەم رینگەو بۆ بەردەمی پەتی سیدارە نەترسانە سرودی بۆ ئازادی چریوو، دایکم تا لە ژیانیدا مابوو وەک هیمايەک شانازی پێوە دەکرد. باوکم لە ژێر ناوی سەگدا وینە ی تەرمی باوکم لە چەند رۆژنامە یە کدا بڵاوکرا بوو، بەلام شانازی دایکم بە شیرایەتی باوکمەو، کە تا مردووشە بە پێوە بوو، رۆژانە بۆ تێمە باس دەکرا.

برایه کی له خۆم گه وره ترم هه بوو، له گوندیکی بچوو کدا ده ژیاين، براکه م بووه پيشمه رگه ی هه مان حيزب. کاتيک راپه رين کرا و به عس ده رپه ريزا، حکومه تیکی خۆمالي پیکه یيزا، به لام حيزبه خۆماليه کان پیکه وه هه ليان نه کرد و شهري ناوخۆ هه لگيرسا. براکه م ته مه ني سي سا ل بوو، له به ري هه مان حيزبي باوکم ده جه نگا. به شانازيه وه ده يگوت:

- من دريژه به رپيازي پيروزي باوکم ده ده م. دواي چهند ساليک له شهري ناوخۆدا کوژرا.

دواي ئه وه ي حيزبه کان پیکه اتن و شهري ناوخۆ وه ستا، ئاموزايه کم، که له حيزبي به رانبه ري حيزبي براکه م بوو، بۆ گپراينه وه، که ئه و پۆژه ي براکه م کوژراوه، جيهازيان بۆ سه رووي خۆيان کردوه و مژده ي کوژراني ئه و سه گه يان پي راکه ياندوون. ده يگوت ئه و برايەت ناوبانگي ئه وه نده به نه ترسي و نازايي بلاوو بووه وه، که دواي کوژراني ئه وه نگان گپرا. پاساوي ئه وه ي ده هينايه وه، که ئه و پۆژه ناني پينه خوراوه و خه و نه چوو ته چاواني، به هۆي ئه وه ي ئاموزا و هاوړپي مندالي کوژرا بوو، ده يگوت:

- بروا بکه ن نه مه ده تواني ئه و خه مه م ده ربرم، ئه گينا له وه بوو وه ک ناپاکيک له قه له مم بده ن.

ده يگوت:

- ئېۋە بەيننە پېشچاۋى خۆتان، ئەو خەمە قوۋلەتان ھەببىت و
نەشتوانن بگرين، بگره ناچار بن پېيكەنن و ھەلپەرن!

كاتىك ئەو قسانەى دەکرد، تەلەفزىۋن كۆبۈنەۋەى سەرکردەكانى
دەگواستەۋە، يەك لە سەرکردەكان، دەيگوت:

- ئيمە شەرمان نەۋىستەۋە، بەلكو ئەو خەلكە خويان بە
شەرھاتوون و ئيمەيان ناچارى شەر کردوۋە... ئامۇزاكەم تفى بو
تەلەفزىۋنەكە ھەلدا و گوتى:

- بەنەفرەت بن! واتە ئىستا ئېۋە پياۋى چاك دەرچوون و ئەو
خەلكەش خراپ!

لەبەر ئەۋەى ئەو سەرکردەيە لە بەرى خۆى بوو، داىكم قسەى
نەکرد، ئەگەر نا داىكم تا مرديش ئەۋەى قسەى بە حىزبەكەى
باوكم بدابايە، بە شىۋەيەك بەرپەرچى دەدایەۋە، كەسەكەى
پەشىمان دەکردەۋە. ئەۋە دۆخى خىزانەكەى من بوو، باوكم و
براىەكەم لە پىناۋى ئەو حىزبەدا لەژىر ناۋى سەگدا تۆپىندران!
كەچى منيش رۆژىك بە دەستى ھەمان حىزبى ئەوان لەژىرناۋى
سەگ شكىندرام، سووكايەتيم پى كرا. حىزبەكانى ناوخۆ
حكومەتتىكى ھاۋبەشىان لەو ھەرىمە فېدراالىەى رايانگەياند بوو،
پىك ھىنا، دواتر ئەۋەى خەلكى چاۋەرۋانىان دەکرد بە تەۋاۋى
پىچەۋانە بوۋەۋە، ئەو ھەرىمەى خەلكەكەى لە پىناۋىدا
جەنگابوون و لە پىناۋ مافەكانيان بەرەنگارى رژىمە يەك لە دۋاى

یہ کہ کانی ولاتہ کہیان بو بوونہ وہ، کہ و تہ ژیر دەستی کۆمەلێک کار بە دەستی خۆمالیہ وہ، نہک لە پینا و مافہ کانی گە لە کہیان نہ کۆشان، بە لکو ئە و کۆشانەیان کردہ پەردە یەک بو شار دنە وہی گەندە لێہ کانیان. گەندە لێ ولاتی نغرو کرد بوو، ئە و کات من وەک مۆرانہ خەریکی خۆیند نە وہی کتییی میژوویی و سیاسی و فیکری بووم. لە رۆژنامە یەکی سەربە خۆ کارم دە کرد و وتاری رەخنە ی سیاسی دە نووسی. ہەر رۆژیک مە ترسیم لە سەر بوو، چونکہ پیش من چە ندین ھاو رپی رۆژنامە نووسم، لە بەر ئە وہی وتاری رەخنە ییان لە سەر ئە و کار بە دە ستانہ نووسیوو، لە لایەن دە زگا سیخو رپہ کانی حیزبە کان رڤیترا بوون و کوژرا بوون. ہەر چە ند دۆسییہ ی ئە و کہ سانہ برانہ دادگا، بە لام تا ئە و کاتہ ی من وتارہ کہم نووسی و لە سەری گیرام، کہ چە ند سالیک دوا ی کوژرانی ئە وان بوو، دۆسییہ کہیان ہیچ بەرە و پیش نہ چوو بوو، بگرہ دە توانین بلین ئە گەر جوو لیندرا شبت بە پپی ویستی بکوژہ کانیان جوو لیندرا بوو. دوا ی ئە وہی وتاریکم وەک رەخنە یەکی سیاسی بلا و کردە وہ، گیرام.

جە نابی دادوہر دە ش پیرسن ئایا وتارہ کہ تان باسی لە چی دە کرد؟ بۆیہ لیرە دا دە قی وتارہ کہم لە رۆژنامە کہ دا لە گە ل نامە کہ دا ھاو پیچ دە کہم، ئە مە و لینکی ئە و وتارانە ش کہ لە رۆژنامە و سائتہ کانی ولاتہ کہم باس لە گیرانی من دە کہن، بو بەرچا و روونیتان...

باکم له مردن نه بوو، پیم و ابوو، مروښ مردنیک قهرزاره،
 ده مگوت ده با ټو مردنه له پیناوی دا کوکیکردن له مافه کانی
 ټوانی دیکه بیت. له و ساته وهی وتاره که م بلاو کرایه وه چاوه پری
 بووم، له شوینیکدا همرفین و به کوژراوی تهرمه که م فریده نه سهر
 زبلدانیک. سه ندیکای پروژنامه نووسانم ټاگدار کردبووه وه،
 هرچه نده ده شمزانی ټوانیش له ریخراویکی حیزبی زیاتر نین.
 نامه م بو چه ند ریخراویکی نیوده وله تی نارد و له وه پره شه یه ی
 له سهر گیانم هه بوو ټاگدارم کردنه وه. برپار بوو یه کیک له و
 ریخراوه نیوده وله تیانه نامه یه ک ټاراسته ی کاربه ده ستان بکات و
 داویان لی بکات گیانی من له مه ترسی بپاریزن. ټوهی بیرم لی
 نه کردبووه وه ټوه یان به سهر هی نام. نه یان کو شتم، به لام خوژیا
 بیان کو شتم. دیار بوو ټو سه رده مه دوا ی کو شتنی ټو چه ند
 پروژنامه نووسه ی پیش من به هو ی ده زگاکانی راگه یان دن بابه ته که
 له نیو خه لکی گران له سه ریان که وتبوو، بو یه بیر یان له ریگه
 چاره ی دیکه کردبووه وه، به لام چ ریگه چاره یه ک؟! ټیستا که ټو
 دیره ده نووسم مچورک به له شمدا دیت و نیو ده مم تال بووه،
 ده ستم ده له رزیټ و ده گریم. کاتیک وتاره که م ده خوینیته وه، به
 به راورد له گه ل دوخی ژیانی خه لکی ولانته که م له و ساله ی
 وتاره که ی تیدا نووسراوه شتیکم نه نووسیوو له راستی به ولاره،
 هرچه ند له وتاره که م چه ند که سیکی ش په نجه ی ټومه تیان بو
 دریژکرا بوو وه ک به رپر سیار له و دوخه خراپه ی خه لکی تی

که وتبوون، به لَام به هیچ شیوهیه ک ئه وه م به بِن به لَگه نه کردبوو،
له خواره وهی وتاره که به وینه ئه و به لَگانه م خستوه تبووه روو...

له شیرینی خه و دابووم، به دهنگی ده رگا خه به رم بووه وه،
کۆمه لَیک پیاوی ده مامکداری ره شپۆش به رانه رمان وه ستابوون،
ئیمه ش به حه په ساویه وه لَیان پامابووین. له ماوهی چه ند
خووله کیکدا قۆلبه ستیان کردم و به شق به پیش خویان دام.
له بهر ئه وهی چاوم به سترابوووه نه مزانی میان برده کوئی،
ئه وهندهی ده زانم کاتیک هه ستم کرد له مائی خوْمانه وه تا ئه و
شوینهی میان لَیی دابه زاند نزیکه ی بیست و پینچ خووله ک
ده بوو. به وه دا ئه وه ده زانم، که دوای سه رکه وتتم که و تمه ژماردن
چرکه، ئه مه ش کاتیک فیربوو بووم، که به مندالی له گه ل برا
گه وره که م له گوندی خوْمان کاتیک مه له مان ده کرد سه رمان
ده برده ژیر ئاو، ده مانگوت له دلّی خوْماندا تا ئه وهنده مان ژمارد،
له بهر ئه وه ش ماوهی نِیوان هه ر چرکه یه ک و ئه وهی دیکه وه ک
ژماردنِیکی له سه رخوْیه، که واته کوئی ئه و چرکانه ی له ژیر
ئابووین ده کاته ئه وهنده خووله که. میان دابه زاند، به شق و
پالپیه نان به پیش خویان دام. دوو که س بن بالَمیان گرت بوو،
پایان ده کیشام. له ده رگایه ک چووینه ژووره وه، هه ستم کرد به
چوار ده رگادا تیه پریم، وام هه سترکرد به شیوه یه کی بازنه یی له نیو
ئه و شوینه دا روْیشتووم، به شیوه یه ک ده رگای یه که مم بری دواتر
چوار ده رگای دیکه وه ک ئه وه وابوو چوارجار به لای چه پدا پیچ

بکه مه وه. منیان دانیشانده. چاومیان کرده وه. که سیکی ره شپۆشی
چوارشانه به رانبه رم دانیشته بوو، ده موچاوی پیچابوو، ته نیا لووت
و چاوی به دهره وه بوون. چوار پیاوی ره شپۆشی ده مامکدار له
پشتیه وه وه ستابوون. منیان به کورسییه که وه به ستبووه وه، تپیان
له ده مم دابوو. پیاوه که ی به رانبه رم به ده نگیکی گرو قیزه ونه وه
هاواری کرد:

- ئیستا سه گیگ ویراویه تی ده م بژه نیتته گوشتی گه وره که ی!
تفووو سه ی له سه یانبوو...

کاتیک گویم له و قسه یه بوو، له ناخه وه هه لچووم، ویستم
به سه ریدا هاوار بکه م و پیی بلیم:

- نه و که سانه سه گن که قوربانیدانی هاوکار و هاویرانیان له
پیشچاو نامینی و سووکایه تیان پڻ ده که ن. مه به ستم له هاویر
باو کم بوو، که بۆ هه مان حیزب گیانی خۆی فیدا کردبوو. که چی
ئیستا گویم له هه مان نه و قسه یه ده بی، که له مانشیتی
روژنامه ی دوژمنه کانیانه وه نووسرابوو، به لام نه مجار له لایه ن
حیزبه که ی خۆیه وه به رانبه ری به کار ده هیژا، نه وه نه و په ری
سووکایه تی بوو! خۆم ده پچریه وه، تا ده سته گانم بکه مه وه و
هه لمه تی بۆ به م، به لام بیسوود بوو. ده میشم به ستر بوو قسه م
بۆ نه ده کرا، هاوار له سینه مدا په نگی خوارده وه. زلله یه کی
تیمسه واند، ناگر له چاوم بهر بوو. هاواری کرد:

- نه خيږ نابې جاري ٿو سه گه زامدار بکهين، تاوه کوو ويته کاني ده گرين...

يه کيک هاته ژووره وه ده رزيه کي له ده ماري قولي راستم پوکرد. دواي چهند خووله کيک ماسوولکه کانم خاوبوونه وه، وهک ٺوه و ابو له کار کهوت بن، نه مده تواني بيانجووليم. هه ليانساندمه وه و پروتيان کردم هه. ده سته کاميان به په تيک به سته وه و په ته کهيان له بنميچي ژووره که گيرکرد. يه کيک به کاميراوه به رانبه رم وه سته و به ده وره مدا سوورا. سه ره تا پياوه به قيافه دهنگ گره که له پاشه وه م نزيکبووه وه. ده سه لاتي هيچم نه بوو، نه مده تواني بجووليم، ته نيا هه ستم به فرمي سکه گرمه کانم ده کرد، به سه ر پيسته سارده که مدا ده هاتنه خواره وه. دواي ٺوه، چوار ره شپوشه که ي دیکه ش به هه مان شيوه ي ٺويان کرد. ده گريام، بيزمده بووه وه، نوازرم تالبو بوو، پاشه وه م ده ئيشا، هي لنجم ده دا، تا رشامه وه... ٺه وائيش قاقايان ده کرد و پيده که نين. قسه ي بيزراويان پيده گوتم. قسانتي کيان ده کرد، مچورک به مرو قدا ده هينن. پياوه چوارشانه که وهک سه رکرده ي گروپه که ده رده کهوت، قاقاي لي ده دا و هاواري ده کرد:

- وهک کهر سواري بن، با جاري کي دیکه ٺه و بي شه رفه له رووي نه يهت به رانبه ر گه وره مان بر شيته وه. تفووو... هه ي سه ي له سه يان...

له هۆشخۆم چووم، کاتیک به ئاگا هاتم به پروتی خۆم له ژووریکی تاریک بینیهوه، چۆقهی ددانم دههات. خۆم گرمۆله کرد. پرووناکیهک له ناوهراستی ژوورهکهوه تیشکی له سهردیواری بهرانبهرم دهدا. وینهی من له سهردیوارهکه دهركهوت، پرووت و قوت بووم، بهشیوهیهک فیدیۆکه گیرابوو، ههستت نهدهکرد بهستراهمهوه، نهوهی بهسهریان هینابووم لهسهردیوارهکه نمایش دهکرا. چاوی خۆم داخست، گریام. له گویمدا نهو دیرانه دهنگیان دایهوه:

- وهک کهر سواری بن، ها، ها، ها، با جاریکی دیکه له پروی نهیا بهرانبهر گهورهمان برشیتتهوه...

ویستم پیشاندهرهکه بشکینم، قاچهکانم به زهوییهکهوه بهسترابوونهوه، دهستم نهیگهیشتی. دانیشتم، خۆم گرمۆله کرد. باسکم لهدهوری چۆکهکانم خر کرد، سهرم به سهردهستهکامدا شوپکردهوه و گریام، نازانم چهند گریام و تا چهند به ئاگابووم. کاتیک به ئاگا هاتم، له سهر چهپایهک دانیشیترابووم، ههمان پیاوی چوارشانه بهرانبهرم لهسهر کورسییهک دانیشت بوو. چوار پیاوی رهشپۆشی دهمامکدار له پشتهوهی وهستا بوون. پیاوهکه بهم قسانه دهستی پێ کرد:

- ها، ها، ها، نهگه پیاوی جاریکی دیکه دم له سیاسهتهوه دهژهنی، نهمجاره جگه لهوهی ئابرووت دهبهین، ناهیلین به پۆح

زیندوو بئینی! ئیستا پیم بلی ئایا جاریکی دیکه وتاری پەخنە
سیاسی دەنووسی؟

چەند رۆژیک لە ئازاردانی دەروونیم بەردەوام بوون... دەبووایە
چوانم داخەم، یان تەماشای ئەو قیدیۆ قیزەونە بکەم.

ئازادیان کردم، بەو مەرجهی بە کەس نەلیم سزادراوم، دەبووایە
بلیم لە گۆلیان کالتر پینەگوتووم. دواتر جاریکی دیکه وتاری
پەخنە سیاسی نەنووسم. لە دوای ئەو بەروارەووە چەند
هاورپێکی دیکەشم وازیان لە وتاری پەخنەیی هینا. یەکیکیان
شەویکیان لە مالی خۆیدا بە کوژراوی دۆزرا بوو، کە نامەیهکی
بە دەستوخەتی خۆی نووسیوو، تیایدا گوتبووی مردنی من
پێوەندی بە خەمیکی خۆمەو هەیه و کەس لێی بەرپرس نییه،
بەلام باوەرم بەو نامەیه نەدەکرد هەرچەندە دەستوخەتەکە هی
هاورپێکەم بوو. رۆژبەرۆژ گەندەلی و خرابی کاربەدەستەم
دەبینی، بەلام خەریکی نووسینی خەیاڵات و شیعربووم. ئەو
سالانە زۆرترین کەس دەستیان دا بوو شیعەر، بەرەبەرە وەک
شاعیریک ناسرام، بەلام ئەو شتە دلمی خۆش نەکرد. لە ناخەو
دەکولام و نەشمەتوانی کاریک بوو هاوئیشتیمانیام بکەم.
جەنابی دادوهر ئیتر توانای بەرگەگرتنم نەما و سەری خۆم
هەلگرت. لە رینگە لایەکی پروخساری خۆم بە تیزاب سووتاند،
تاوەکوو ئەگەر یەکیک لە جاسووسەکانی ولات میان بینی
نەناسیتهو. ناسنامەهی خۆم سووتاند و ناوی خۆم گۆری.

جه نابی دادوهر په نام بو ولاتی ئیوه هیناوه، تا دالدەم بدن و
مپاریزن...

له و کاتهو هی نامه کهم داووته دهستی پاریزه ره کهم، ترسیک
رۆچۆته دلمه وه، بهرگه گرتنی سهخته. به ریگه دا ده رۆم واده زانم
که سیک دوام که وتوو. چاوه پروانم له هر کاتی کدا که سیک
چه قویه ک بچه قینینه سهر دلّم، یان پیاویکی چوارشانه ی
ده مامکدار گولله یه ک ئاراسته ی که لله م بکات. نه خه وم ماوه و
نه خوړاک. ئه وه ی زیاتر ده مترسینیت ئه وه یه، پیش دۆزینه وه ی
خۆشه ویسته کهم، شتی کم لی بیت و به و ئاواته م نه گه م. زوری
نه ماوه به دیداری شادمه وه، ئیستا که ئه و دیرانه ده نووسم
بیست و پینچ کاتزمیری ماوه بو ئه و ژوانه ی له گه ل ئه ودا
دامانناوه. به گویره ی قسه کانی (ئیفا) بیت ئیستا له
نه شته رگه ربیه که ی چاکبووه ته وه و دوا ی شه و و رۆژیکی دیکه
ده توانم بیبیم، ریک دوا ی بیستوپینچ کاتزمیری دیکه.

(۱-۱)

۵- کۆتایی

شهوۆ درهنگ خهوی لئ كهوت بوو، ههر گینگلی ده‌دا و خه و ده‌چووه چاوانی. خه‌یالی ساتی به یه‌ك گه‌یشتنی ده‌کرد، گریمانه‌ی ئه‌وه‌ی ده‌کرد، له‌وانه‌یه‌ ئه‌و ساته‌ی ده‌بیینی‌ت به‌رگه‌ی ئه‌و خۆشیه‌ نه‌گریت و ببووریته‌وه. وینای ئه‌و خۆشیه‌ زۆره‌ی ده‌کرد، کاتیک دوا‌ی ئه‌و چاوه‌پروانیه‌ زۆره‌ی دووباره‌ ده‌سته‌کانی ده‌گریته‌وه. کاتیک له‌ باوه‌شی ده‌گریت و سه‌ر به‌ سینه‌یه‌وه ده‌نیت. دوا‌ی ئه‌وه‌نده‌ سا‌له‌ ئه‌و فانیله‌یه‌ی هیچ بو‌نیک‌ی نه‌ماوه، ئه‌و فانیله‌یه‌ی له‌گه‌ل هه‌لاتنیدا له‌گه‌ل خۆیدا بردبووی، شه‌و نه‌بوو پیش نووستنی بو‌نی پیه‌ نه‌کات و له‌ باوه‌شی خۆیدا نه‌یخه‌وینیت. باوه‌ری نه‌ده‌کرد به‌ هو‌ی ئه‌و تامه‌زرۆیه‌ زۆره‌ی چاوه‌پروانی تیندا دروستی کردوه، به‌رگه‌ی یه‌که‌م ساتی بو‌نکردنی سینه‌ی بگری‌ت.

-: ده‌بی‌ت ئه‌وکاته‌ی سه‌ر ده‌نیمه‌ سه‌ر سینه‌ی و به‌ خۆمیه‌وه ده‌گوشم چتۆ بو‌نی پیاوانه‌ له‌ نیوانی مووه‌ ره‌شه‌کانی سینه‌یه‌وه به‌رزبیته‌وه، له‌ یه‌که‌م ساتی به‌رکه‌وتنی لووتم به‌ سینه‌ی کونی لووتم بخروشینیت و له‌ هو‌ش خۆم بیات؟

ئه‌و خه‌یالاتانه‌ نه‌یانیه‌شت تا دره‌نگانیک خه‌وی لئ بکه‌ویت، به‌ جو‌ریک که‌وتبووه‌ نیو خه‌یالات خه‌وی بیر نه‌ما بوو، خرۆشا بوو! وینای ئه‌وه‌ی ده‌کرد، که‌ یه‌که‌م ساتی بینین چۆن چاوه‌کانی ده‌زین و فرمی‌سکی شادی ده‌بارین. چۆن هی‌ز ده‌داته‌ خۆی تا

بهرنه بیتهوه و له هۆشخۆی نهچیت، دیمه نیکى دههاته پيشچاوى شيعرى لى دهچورا " دوو دل و دووبالنده باله فرکهى گهيشتن بهيهک دهکهن. باران ئاوازی بارين دهژهتیت و دلۆپ دلۆپ سوژدهى موحه بهت دهبات. ئاوازی دلۆپه کان تیکه ل به فرميسکه کانى که ناريه کان ده بوون. (با) يارى به دوو دهستى گهرم دهکات، ئاوازی لاوانه وه بو دوو جهستهى پر له جادووى ويسال دهژهتیت، ههوره کان نايانه وى بگرمين، به لکو سه دا دهبارين. گه لای داره کان نيگار يکی سهوزسهوز به دهورى دوو دلى گهرم گهرمدا دهنه خشين.

فرميسک و ئاو سه ر سينگى پياو يکیان ته رته پرکردوو، ژنيک به هه موو بوونى بوونى هالوى سه رسينگى پياوه که دهکات و دهگريت. چهند وشه يهک له دهمى پياوه که وه دهفرن، قوربان ت بم سه رسينگ يک کون دهکات و دلى ده پيکيت "

تا درهنگانى شه و خه و له چاوانى تورا بوو، به لام ئير هيچ باکيکى به خه و نه بوو، به هيوای گهيشتنه به يانى له نيو دونيا رهنگينه کهى خه ياله کانيدا مه لهى ده کرد. درهنگانى شه و خه ياله کانى به تابلوى رهنگا و رهنگ دريژکرانه وه...

به يانى زوو بوو، کاتيک له خه و نيکی ناخوش به ئاگا هات. هه ناسه ي تهنگ بوو، ئه و په رى هه و لى خو ی دا، تاوه کوو توانى ئه و ده ستانه لابه ريت، که ده ستیان له قورگى نابوو. سه رتاپای له نيو ئاره قه دا بوو. ته ماشای کاتزميره کهى به رانه برى کرد،

به یانیه کی زوو بوو، به لّام ئه و نه نوسته وه. خوئی به گه رماوه که دا کرد، له ئاوینه ی گه رماوه که وه له رووخساره نوییه که ی راما. رووخساری ئیستای به رووخساری پیش نه شته رگه ریبه که ی و پیش سووتانه که ی به راورد کرد، له ژیر لیوه وه گوئی:

- دوینن گری گرت و ئیستا له دایک بوو...

ویستی دلّی خوئی به و قسانه بداته وه، به لّام وینه ی ئه و پیش چاوی بهر نه ده دا، له نیو تابووتیک راکشابوو. له رووخساری خوئی ورد بووه وه، ته نیا چاوی نه گۆرا بوو، چاویکی خودان گلینه یه کی قاوه یی گه وره به سپایه تیه کی ساف و روون ده وره درا بوو. ده یگوت:

- نانا ئه وه روو نادات، ئه وه وینه یه که له چیرۆکه که م دیته وه پیش چاوم، دلّیام ئه گه ر له بهر منیش بوو بیّت دوا ی ئه وه ی کتیه که می خویندووه ته وه ئه و به شه ی له ژیان ی خوئی شاردووه ته وه، تاوه کوو خوئی له مه ترسی روودانیکی له شپوه ی رووداوی نیو چیرۆکه که م بپاریزیت. ئه و خه ونه ش ته نیا خه یالیکه، له ناخودئاگامدا هاتۆته وه پیش و پیشانم دراوه. نانا ههروه ک چون به رووخساریکی نویوه درێژه به ژیان ده ده م، ئاوا پیکه وه دووباره ده ست پێ ده که ینه وه و به خته وه ر ده بین.

کاتی ژوانه که یان زۆری مابوو، به لām خۆی پێ نه گیرا، له مāl ده رچوو. له گه لّ نه وه شدا هه ورێکی چر ئاسمانی شاری داپۆشی بوو، به لām بریاری دا، به پایسکیله که ی بروت، گوتی:

- کاتم لّی ده روا، که مێکیش ده جوو لّیم و له و خه یالاتانه دیمه ده ره وه. به شه قامه چۆله کاندای ده رۆیشت، هیشتا شه قامه کان قه ره با لّغ نه بوو بوون، چونکه به یانی زوو بوو. سه رنجی که وته سه ر دوو کۆتر به سه ر لقی دارێکه وه یاریان ده کرد و به ده وری یه کتریدا باله فرکه یان بوو. خه یالی فری بۆ نه و کاتانه ی پێکه وه شه ره سه رینیان ده کرد. کاتیک له نیوان ده سته کانیدا سه ر ده بوو، ده وای نه وه ی هه و لّی ده دا و نه یده توانی خۆی رزگار بکات، به ده نگێکی کزۆله وه ده یگوت:

- هیزی خۆتم به سه ردا تاقی ده که یته وه؟!

کاتیک نه و قسه یه ی ده کرد پیاوه که ی ده ستی شل ده بوو، نه ویش به سه رینه که ی ده ستی ده که وته لّیدانی سه ری.

هه رجارێک نه و دیمه نه ی هاتیبته وه یاد خه نده یه کی کردوو، ته نیا نه مجاره نه بیّت. ده ره پرینی پشیله یه کی ره ش له بن تایه ی پایسکیله که ی به ناگای هینایه وه. گه یشتبووه ویستگه ی په نکریاس. پێشتر هه رجارێک نه و ناوه ی خویندبیتته وه خه نده ی کردوو و رووداوێکی کۆنی بیرهاتوو ته وه، کاتیک مامۆستا له وانه ی زانستدا نه و پرسیاره ی بۆ هینابوونه وه: دوورگه کانی

لانگرهانس ده که ونه کوی؟ چه ند وه لامیکیشی وه ک هه لېژارده نووسیوو. ئه و ئه مازونی هه لېژاردبوو، بیری ده هاته وه، که ماموستا چون قاقای کردووه و له نئو فیرخوازه کاندا به تانه وه گوتوویه تی:

- یه کیک بوی نووسیووم دوورگه کانی لانگرهانس ده که ونه ئه مازونه وه، ها، ها، ها، دياره ئه و که سه وایزانیوه وانهی جوگرافیه مان هه یه، نه ک زینده زانی ها، ها، ها!
کاتیک ئه و قسانه ی کردبوو به تيله چاویک ته ماشای کرد بوو، ئه ویش سوور هه لگه پرابوو. دووچه رخه که ی له ناوبره نیمچه لاکیشه بیه که ی کن ترافیک لایتی به رانه ر ویستگه ی په نکریاس پراگرت. جاریکی دیکه خویندیه وه (ویستگه ی په نکریاس) دیسانه وه هیچ کاردانه وه یه ک له پرووخساریدا و له دهروونیشیدا دروست نه بوو. له شه قامه که په ریه وه، له (له بابؤله فروشی پاشا) دانیشت، پیشتر کاتیک ده گه یشته ئه و بابؤله فروشیه به خویندنه وه ی ناوی له فه فروشه که خه نده یه کی ده کرد، ده یخویندنه وه (به رگر پاشا) هه موو جاریک له ژیر لیوه وه ده یگوت:

- ئه وه مام پاشا دوای ئه وه ی شانینه که ی شکستی هیئا خوی تیک نه دا، له داخان جه لته لیی نه دا و نه مرد، به لکو هات له ناوه پراستی ئه م شاره له فه فروشییه کی دانا، تا مال و مناله که ی له برسان نه مرن! ئای هه ی چه رخی فه له ک!

پيشتر بهو سهرنجه بچووكانه ههولئ دهدا دلئ خؤئ بداتهوه و
 خهنده بخاته سهر لئوانئ، تا ئه و پوژه لهو كارهيدا سهركهوتوو
 بوو. چهندينچار بهو قسانهئ (ئيقا)ئ هئنابووه پئكهئنين، بهلام
 ئهمجاره ههرچهنده ههمان شتئ دووباره دهكردهوه، بهلام خهنده
 نهكهوته سهر لئوانئ و نه دهئتوانئ لهو دلگوشرانه رزگارئ بئت.
 بابؤلههكئ خوارد، هئشتا كاتئ ژوانهكهئ نههاتبوو. به پياسه به
 شهقامه درئژهكهدا بؤ شوئئئ مهبهست بهرئكهوت. پيشتر چئژئ
 له تهماشكردنئ ئه و بئنا كلاسيكانه دهئبنئ، بئناي رهنگ قاوهئئ
 وئستگهئ پهئنكرئاس له شئوهئ تابووئتك، بالهخانئ رهنگ سئ
 بهرانبهري، له تهئئش ئهوهوه بئنايهكئ رهنگ خؤلهمئشئ له
 شئوهئ تابووئتكئ چهئند نهؤمئدا. بئنايهكئ قاوهئئ ههمان
 شئوهش بهرانبهري. ههستئ دهكرد مودئژنه پوؤحئ بئناسازبه
 كلاسيكهكهئ ئه و شارهئ پئنهكوژراوه، ههر ئه وههستهش چئژئ
 پئ دهبهخشئ، بهلام ئهمجاره به پئچهوانهوه هئچ چئژئكئ له
 تهماشكردنئ بئناكان وهرنهدهگرت، بهلكو سهرئ لهبهر خؤئ
 نابوو. به بئ ئهوهئ چهترهكهئ ههلبدا، به ژئر بارانهكهدا
 دهروئشت. له شهقامه بچووكهكانئ چهئند كوئلئئك پهريهوه، كه
 دههاتنهوه سهر شهقامه سهرهكهكه. به كن ريزئك پائسكئئ
 وهستاودا تئپهري. نئشانهئ ئهوه بوو كاتئ دهوام نزيك
 بووبوووه. چهئند ماتورسكئئئكئشئ له يهكئك له كوئلانهكاندا
 بئئئ. پيشتر دئمهئئئ ئه و پائسكئئلانه دلخوشئان دهكرد، ههر
 ئهوهش بووه هوكار سهربارئ دوورئ شوئئئئ نئشتهجئبوونئ له

کاره‌کی پایسکیلیک بکریٹ و پی پی بچیت بو سەر کار. ئەمجاره سەرکردنی شته‌کان هیچ هه‌ستیکیان نه‌جوولاند. له‌قاوه‌خانه‌ی به‌ران‌بەر کتیبخانه‌که‌ دانیشته‌ و داوای قاوه‌یه‌کی کرد.

قومی له‌قاوه‌ تال‌که‌ دا و ته‌ماشای ئەو خه‌لکه‌ی کرد، که له‌وبه‌ری شه‌قامه‌که‌وه به‌ به‌رده‌می کتیبخانه‌که‌دا تیده‌په‌رین. بارانه‌که به‌ خورتربوو بوو. گرماندنی هه‌وره‌کان ترسیان له‌ دلیده‌ چاند. خه‌لکه‌که به‌ په‌له‌په‌ل ده‌رۆیشته‌ن. با یارییه‌کی شیتانه‌ی به‌ چه‌تره‌کانیان ده‌کرد، ئەوانیش توند چه‌تره‌کانیان ده‌گرت و رایان ده‌کرد.

نیو ده‌می تال بوو. پیاویکی په‌شپۆش له‌ گۆشه‌ی کۆتایی کتیبخانه‌که‌وه ده‌رکه‌وت، پالتۆیه‌کی په‌شی له‌به‌ردا بوو، تاوه‌کوو سەر ئەژنۆکانی بوو. په‌رۆیه‌کی له‌ ملی پیچا بوو. کاتیکی چاوی که‌وته سەر ئەو پیاوه‌ دلێ داخوړپا! سه‌ره‌تا چاوی که‌وته سەر پالتۆکه‌ی، ناسیه‌وه، هه‌مان ئەو پالتۆیه بوو، که‌ خۆی بۆی هه‌لبژارد بوو. ته‌ماشای رووخساری کرد، به‌لام به‌ روونی لێی دیار نه‌بوو، دلێ که‌وته ته‌په‌ته‌پ، پیاوه‌که له‌وبه‌ری شه‌قامه‌که‌وه به‌بێ چه‌تر زۆر به‌ وبقار و له‌سه‌رخۆیی له‌به‌ر لێزمه‌ی بارانه‌که‌دا ده‌رۆیشته‌. جار‌جار سه‌ری به‌رز ده‌کرده‌وه و هه‌ناسه‌یه‌کی قوولێ هه‌لده‌مژی. ئەو جوول‌ه‌یه‌ی ته‌واو دلنای کرده‌وه، که‌ خۆیه‌تی، چونکه‌ چه‌ندی‌نجار له‌ پیاسه‌کانیان له‌به‌ر باراندا ئەو به‌ هه‌مان شیوه‌ وه‌ستا بوو...

له جیځه څو هی هه لاسایه وه، به بی ویستی څو به ره و پرووی
نه و پیاوه پوښت. شه قامه که پر له ماشین بوو. که میک وهستا و
چاوه پو ما، تا دهر فته تیک بو په رینه وه و هر گریټ. ماشینه کان
دهر فته تیان نه ده دا. له دووری چوند مه تریکه وه پیاویکی
چوارشانه ی بینی، به رانه ر پیاوه په شپو شه که وهستا ده مانچه په کی
دهر هینا، څو شه ویسته که ی ناگای له و نه بوو. هاواریک له
که روویه وه به رزبو وه:

- وریابه!

نه و هاواره تیکه ل به ده نگی هه وره گرمه په کی ترسناک بوو،
څو شه ویسته که ی له و به ره وه ویستی سهری بسوور پیت، به لام
که و ته سهر چوکه کانی و به ده مدا که وت. پیاوه چوارشانه
په شپو شه که رایکرد و څو به کولانه که ی پشتی کتیبخانه که دا
کرد. نه و هاواری کرد. به ره و څو شه ویسته که ی رایکرد. ده نگی
هوړنی ماشینه کان تیکه لی هه وره گرمه بوون، څو گیانده کنی،
به لام کاتیک ده سته کانی گرت، هه سته به ساردی کرد. هاواری
کرد:

- نه خیییییر، نه خیییییر! تکایه به رگه بگره و مه مره...

څو شه ویسته که ی به ده سته کی په پوښه که ی ملی له لووتی نزیک
کرد بو وه وهک نه وه ی بو نی بکات و گیانی دهر چو بوو.
ملیچه که ی څو ناسیه وه، که له ملی کوژراوه که پیچرا بوو،
کلیلیک له و لاره که وت بوو، گریان و هاواری نه و ژنه له سهر

ولآته که ی زیادى ده کرد، له پيشه وهى خوپيشانده كان كه سائىك
ئو به شەيان له كتيه كه ده خوینده وه، تتيایدا باسى ئو شه وهى
کرد بوو، كه رڤيترا بوو، كه سائىك به دهنگى به رزه وه باسى ديمه نى
كوژرانه كه يان ده خوینده وه و خه لکه كه هوتافيان ده دا. به ره به ره
ژماره ی خوپيشانده ران له زياد بووندا بوو...

-6- كابووسى ستيه م

هه ورىكى چلكن ئاسمانى داپوشى بوو، تاريكايى بالى كيشا بوو،
منيش له نيو ئو تابووته پاكشابووم، نه مده توانى بجووليم.
جارجار بروسكه ئاسمانى رووناك ده كرده وه، به وه دا ره هيله ی
بارانه كم ده بينى، به لام هه ستم به به ركه وتنى بارانه كه به
جه ستم نه ده كرد. تابووته كه ده رپويشت. هه ولم ده دا
هه لسمه وه، نه مده توانى. به ژير ريزىك داردا تتيه ر بووم.
هه رداره و به ژماره يه كى بيتشوومار قه له رەش داپوشرا بوو.
چاوانيان به ده بريسكانه وه. گه يشتینه نزيك دارىكى بجووكى چر،
كونده په پوويه ك له سه ر لقيكى داره كه دا نيشتبوو وه و ده ننگىكى
ترسناكى ده ر ده كرد. ميشكم كاس بوو بوو. نه مده توانى بجووليم.
له ژير ئو داره دياننام، كونده په پووه كه كه وتبووه ژوور سه رمه وه،
ژينكى ره شپوش سه رى به سه ر تابووته كه دا شوپكرده وه. ده ستىك
كه وته سه ر پيستی ده موچاوم. له ژوور سه رم ده گريا،
فرميسكه كانى به سه ر سه رمدا ده باراند. نه مده ناسيه وه، به لام

دهنگی تهواو ئاشنا بوو، به ناخمدا رۆدهچوو. دهکولام، بهلام
نهمدهتوانی بگریم، ههستم به دهستهکانی نهدهکرد، بایهکی به
هیز یاری به پرچی رهشی دهکرد. له یهکیک له پهنجهرهکانی
بینای بهرانبهرمهوه چرایهکی کز دهسووتا. پیاویک بهتانییهکی له
خۆی لولدا بوو، به کزۆلهیی له بهردهمی پهنجهرهکهدا دانیشته
بوو، سهرنجی لیم دهه. له رووخساری وردبوومهوه، ترس کهوته
ههناومهوه. ئهوه چیم بینی؟! ئه و من بوو، هیلنجیکی دا و
پشایهوه...

(۱-۱)